Стратегија за Локален економски развој на Општина Свети Николе

Скопје, септември 2023 година

Лица одговорни за Изработка на Стратегијата за Локален Економски развој Општина Свети Николе
Изработил: Даниела Трпкоска дипл.маш.инж. **Соработници: М-р Саше Паневски дипл.маш.инж.**
Здружение МАЦЕФ – Скопје **Претседател на Здружение МАЦЕФ - Скопје: Јасминка Димитрова Капац дипл.маш.инж.**
Мобилен: 00389 71 295 568
E-mail: d.dimovska01@gmail.com
Потпис(и):
Датум: 09.2023 година

Содржина

1 Вовед ... 7
1.1 Вовед од градоначалникот на Општина Свети Николе ... 7
1.2 За значењето на процесот за стратешко планирање за ЛЕР на општина Свети Николе ... 8
2 Профил на општината ... 9
2.1 Географска поставеност на Општина Свети Николе ... 9
2.2 Климатски карактеристики ... 10
2.3 Демографија ... 10
2.4 Географски карактеристики ... 13
2.5 Образование ... 14
2.6 Средно образование ... 15
2.7 Високо образование ... 16
2.8 Култура - Општински установи од областа на културата ... 16
2.9 Археологија ... 19
2.10 Патна инфраструктура ... 20
2.11 Водоснабдување ... 22
2.12 Канализација ... 24
2.13 Земјоделство ... 24
2.14 Сточарство ... 28
2.15 Хидролошки карактеристики ... 28
2.16 Природни богатства ... 29
3 Преглед на состојбите и опкружувањето во Општината ... 31
3.1 Локална економија ... 31
3.2 Индустриски зони во Општина Свети Николе ... 33
3.3 Работна сила и образовна структура на населението ... 38
3.4 Приказ на состојбата во училиштата ... 39
3.5 Општински буџет ... 40
3.6 Преглед на капитални проекти во периодот од 2020 до 2023 година ... 41
3.7 Останати капитални проекти кои се спроведени во периодот од 2018 до 2023 година ... 45
4 Мисија и визија на Стратегијата за Локален економски развој Општина Свети Николе 2024 - 2028 52
4.1 Визија ... 52
4.2 Мисија ... 52

5 Анализа на состојбите во општината во областите за кои се однесува стратешкиот план, со вклучена функционална анализа, PEST, SWOT анализа и идентификација на клучните фактори кои го определуваат нивниот развој, и дефинирање на заинтересираните страни (Stakeholders);......... 53

5.1 PEST анализа.. 53

5.2 SWOT анализа.. 56

5.3 Анализа и дефинирање на заинтересираните страни (Stakeholders)............................... 59

5.4 Анализа на испитување на јавното мислење.. 61

6 Стратешки приоритети и цели на општината;.. 68

7 Усогласеност на стратешките приоритети со релевантните европски, национални, регионални, владините и локалните стратешки документи. 69

7.1 Усогласеност со европските стратешки документи 69

7.2 Усогласеност со Национални стратегии 70

8 Преглед на групирани проекти (иницијативи) кои се во функција за остварување на приоритетите и целите со финансиски проекции за трошоците и планираните извори на средства за нивна реализација и индикатори за успешност со чија помош ќе се мери степенот на реализација на проектите и напредокот во остварување на приоритетите и целите согласно Акцискиот план за планираниот период и нивна усогласеност со индикаторни вредности со Годишните програми на Општина Свети Николе.. 73

8.1 Стратешки цели на Општина Свети Николе.. 73

8.2 Финансиска поддршка и пристап до финансии 79

9 Подготовка и дефинирање на излезни извештаи за следење и евалуација на реализација на акциониот план и Стратегија за локален економски развој на Општина Свети Николе 82

9.1 Препораки за спроведување на Стратегијата 82

9.2 Систем за следење и евалуација на стратешкиот план 82

9.3 Препораки за ревизија на стратегијата.. 83

10 АНЕКС 1: Акционен план за Стратегија за ЛЕР на Општина Свети Николе 2024 – 2028 84

11 АНЕКС 2: Анкета 117

Содржина на табели

Табела 1 Население во Општина Свети Николе 11
Табела 2 Преглед на вкупното резидентно население по домаќинства и станови во Општина Свети Николе, Попис 2021 11
Табела 3 Население според населено место 12
Табела 4 Нерезидентното население во општината Свети Николе 13
Табела 5 Основни училишта во Општина Свети Николе 14
Табела 6 Културни манифестации 17
Табела 7 Водоснабдување на територијата на општината 23
Табела 8 Начин на снабдување со вода за пиење во Општина Свети Николе 23
Табела 9 Дистрибутивна мрежа 24
Табела 10 Типови на канализациони мрежи за урбани отпадни води 24
Табела 11 Земјоделски површини по категории на користење, во хектари, по години, по општини според НТЕС 2013 25
Табела 12 Преглед на површина и производство на лозја, по години, по општини, според НТЕС 2013 25
Табела 13 Број на овошни стебла и производство на овошје, по години, по општини, според НТЕС 2013 25
Табела 14 Површини и производство на посеви, по години, по општини, според НТЕС 2013 26
Табела 15 Површини и производство на тутун, по години, по општини, според НТЕС 2013 27
Табела 16 Индивидуални земјоделски стопанства според користено земјоделско земјиште, површини под овошни и лозови насади 27
Табела 17 Површина под шума 27
Табела 18 Земјоделски стопанства со добиток, живина, зајаци и пчелни семејства, Попис на земјоделството 2007 28
Табела 19 Коњи, говеда, овци и кози, Попис на земјоделството 2007 28
Табела 20 Активни деловни субјекти за периодот од 2018 до 2020 година 31
Табела 21 Деловни субјекти според големината 33
Табела 22 Основни податоци за Индустриска зона Овче поле 34
Табела 23 Карактеристики на слободните парцели за градба во зоната 34
Табела 24 Основни податоци за Индустриска зона Југ 36
Табела 25 Сообраќајна поврзаност на индустриските зони од Општина Свети Николе 37
Табела 26 Податоци за невработеноста по години 39
Табела 27 Број на ученици по учебни години 39
Табела 28 Број на вработени во основно и средно образование по учебни години 40
Табела 29 Буџет на Општина Свети Николе 40

Содржина на слики

Слика 1 Графички приказ на активните деловни субјекти од 2018 до 2021 година 32
Слика 2 Урбанистички план вон населено место Амзабегово за изградба на лесна и назагадувачка индустрија-индустриска зона Овче Поле, КО Амзабегово, Општина Свети Николе синтезен план .. 35
Слика 3 Индустриска зона Овче Поле 36
Слика 4 Графички приказ за бројот на вработени во општината според од 2017 до 2020 година ... 38
Слика 5 PEST анализа 54
Слика 6 SWOT анализа 57
Слика 7 Анализа на влијанието на засегнатите страни 60
Слика 8 Анализа на резултатите од анкетата – Општ дел 62
Слика 9 Анализа на резултатите од анкетата – Специфичен дел 65

1 Вовед

1.1 Вовед од градоначалникот на Општина Свети Николе

Почитувани,

Општина Свети Николе е место со богата историја и култура, ги носи во себе традициите на нашиот народ. Сепак, сме предизвикани да ја оформиме историјата на иднината, да ја креираме општината која ќе биде модел за успешен и одржлив развој.

Обезбедувањето на подобри услови за живот и економски развој на нашата општина е приоритет на општинската администрација. Со почетокот на мојот мандат како градоначалник на Општина Свети Николе, го препознав огромниот потенцијал и значењето на Општрина Свети Николе како во мокроекрегионот Овче Поле така и и како дел од центарот за развој на Вардарскиот плански регион чијшто претседател бев во еден мандат.

Во текот на мојот ангажман како Градоначалник на Општина Свети Николе мојата посветеност е насочена кон системско и ефикасно решавање на предизвиците што ги ставаме пред себе. Сакаме да изградиме општина во која граѓаните ќе имаат доверба во општинската администрација и ќе уживаат во подобрен стандард на живот.

Првично, се фокусираме на решавање на елементарните услови за живот, и намалување на диспаритетите помеѓу насленените места со изградба на основна инфраструктура во се поголем број на населби и реконструкција на инфраструктура патна и комунална во дел од градот.

Еден од најважните аспекти на стратегија е стимулирање на економскиот раст и креирање на нови работни места. Со тоа стремиме кон спречување на иселувањето на младите и подобрување на економските перспективи за нашата општина.

Со искористување на алтернативни извори на енергија, како сончевата и ветерната енергија, ги поддржуваме здравите практики за заштита на животната средина.

Споделуваме заеднички визија за општина Свети Николе како модерна, општина во која сите граѓани имаат рамномерен пристап до подобри услови за живот. Со посветеност и транспарентност, сме подготвени да го изработиме овој план и заедно да ја изградиме општината која ги задоволува потребите како и очекувањата на секој граѓанин.

Оваа стратегија не е само Наш план, туку и повик за соработка и заедничко создавање на подобра иднина. Со стратешките цели зацртани во планот, го трасираме патот на кој ќе работиме заедно со заедницата во следниот период, каде со поддршката и взаемна доверба како и соработка со сите чинители во периодот што следува ќе успееме да го реализираме планот.

1.2 За значењето на процесот за стратешко планирање за ЛЕР на општина Свети Николе

Локалниот економски развој во општина Свети Николе по дефиниција е подобрување на конкурентноста на економскиот сектор во рамките на дефинирани локални економски услови. Визијата на општината е да изгради економски капацитет на локално ниво за уште повеќе да се подобри економската иднина и животниот стандард на сите жители. Тоа е процес преку којшто јавноста, стопанските дејности и невладиниот сектор работат заедно, како партнерство, за да создадат подобри услови за економски развој и за нови вработувања.

Темелејќи го својот успех на способноста да се приспособи на динамичната локална, национална и меѓународна пазарна економија, општина Свети Николе го користи стратешкото планирање на ЛЕР за да го зајакне капацитетот на локалната економија, да ја подобри инвестициската клима, продуктивноста и конкурентноста на локалните бизниси, претприемачите и работниците. Локалниот економски развој (ЛЕР) им нуди можност на локалната самоуправа, на приватниот и на непрофитните сектори, како и на локалните заедници, да работат заедно за подобрување на локалната економија. ЛЕР се фокусира на зголемувањето на конкурентноста и на одржливиот развој. Способноста на општина Свети Николе да го подобри квалитетот на животот, да создаде нови економски можности и да се бори против сиромаштијата, зависи од степенот на спроведување на ЛЕР и од стратешкото дејствување во променливото и високо конкурентно пазарно општество.

2 Профил на општината

2.1 Географска поставеност на Општина Свети Николе

Територијата на Општина Свети Николе се поистоветува со познатата област „Овче Поле”, односно таа го зафаќа најголемиот простор на ова поле кое му припаѓа на сливот на Светиниколската река или „Азмак”, десна притока на реката Брегалница.

Според регионалната поделба Општина Свети Николе е дел од Вардарскиот плански регион. Во однос на територијата која ја зафаќа општината Свети Николе се вбројува во најголемите општини во Република Македонија со површина од 480 km^2. Како средишен дел на Овче Поле општината се граничи со повеќе општини: Пробиштип, Кратово, Куманово, Петровец, Велес, Лозово, Штип и Карбинци.

Овчеполската котлина е специфична по своето настанување и морфолошка структура. Котлината во целата своја површина не е целосно рамна, нејзината надморска височина изнесува 200 до 400 m, најголемата надморска висина не е повеќе од 900 метри. Највисоки места се: Градиште кај Ѓуриште 861 м, Врв – северозападно од село Павлешенци 789, Венец – Северозападно од село Трстеник 762, Свети Јовански рид кај село Богословец 755, Манговица – помеѓу село Горно Ѓуѓанци и село Макреш 741, Голем осој – помеѓу село Макреш и село Орел 734, Челебинско трло – североисточно од село Патетино 731, Камене Страге – пресекот помеѓу село Макреш и село Ранченци и село Немањици и село Патетино 717 и др.

Овче Поле со својата конфигурација и географска поставеност е изложено на континентални и медитерански климатски влијанија.

Надморската висина се движи од 238 m нв до 786 m нв. на највисокиот врв на опкружувачките ридести возвишенија. Најголемиот дел од територијата на општината се простира на висина од 250 до 320 m нв.

Ова подрачје се карактеризира со сеизмичка активност изложена на дејство и на подалечни земјотреси. Свети Николе спаѓа во епицентралните подрачја со појава на локални земјотреси со интензитет од I до VII степен по MSK скалата.

2.2 Климатски карактеристики

Климата во Општина Свети Николе е умерено континентална клима, со влијание на изменета медитеранска клима по должината на реката Брегалница.

Климатските услови што го карактеризираат овчеполието се следните:

- должина на сончев сјај (сончеви денови 2391 h/god);
- просечни ладни денови 77 (најизразено во јануари и февруари);
- падавини: просечна годишна количина на врнежи 468 mm/m^2 и се движи од 333 mm/m^2 до 587 mm/m^2;
- влажност средно годишна релативна влажност од 67% (максимум во јануари 80 % и декември 84 %, а минимум во август 52 % и јули 54 %);
- постојани ветрови и тоа:
  - северен со просечна честост од 188 ‰ и постојана брзина од 4,6 ms, дува скоро преку целата година.
  - Северозападен ветер со честост од 127‰ и просечна брзина од 3,9 ms.

2.3 Демографија

Во последните две децении демографските показатели во општина Свети Николе бележат негативен пораст:

- Вкупниот број на населението според попис 2002 година е 18497
- Вкупниот број на населението според попис 2021 година е 15320

Намалување на бројот на населението од 3177 жители или 17,2%

Според последниот попис на население од 2021 година во Општина Свети Николе[1] има вкупно 16514 попишано населени, од кои 15320 или 92.8% се резидентно население и 1194 или 7,2% се нерезидентно население.

[1] Државен завод за статистика: Попис на населението, домаќинствата и становите во Република Северна Македонија, 2021 - прв сет на податоци (stat.gov.mk)

Структурата на резидентното население во општината е дадена во долната табела:

Табела 1 Население во Општина Свети Николе

Пол	Вкупно		Мажи		Жени	
Вкупно	15320	100%	7841	51.2%	7479	48.8%
Македонци	14170	92.5%	7256	47.4%	6914	45.1%
Албанци	10	0.1%	0	0.0%	10	0.1%
Турци	57	0.4%	28	0.2%	29	0.2%
Роми	45	0.3%	16	0.1%	29	0.2%
Власи	134	0.9%	63	0.4%	71	0.5%
Срби	33	0.2%	9	0.1%	24	0.2%
Бошњаци	1	0.0%	0	0.0%	1	0.0%
Други неспоменати	47	0.3%	30	0.2%	17	0.1%
Не се изјасниле	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
Непознато	6	0.0%	5	0.0%	1	0.0%
Лица за кои податоците се преземени од административни извори	817	5.3%	434	2.8%	383	2.5%

Табела 2 Преглед на вкупното резидентно население по домаќинства и станови во Општина Свети Николе, Попис 2021

Општина Свети Николе	Население	Домаќинства	Станови
Вкупно	15320	5120	6812

Територијата на општината вклучува вкупно 34 населени места, а е поделена на урбан дел во кој е сместен градот Свети Николе и рурарлен дел во кој се вклучени 33 села: Алакинци, Амзабегово, Арбасанци, Богословец, Буриловци, Горно Ѓуѓанци, Горно Црнилиште, Горобинци, Делисинци, Долно Ѓуѓанци, Долно Црнилиште, Ерџелија, Кадрифаково, Кнежје, Крушица, Макреш, Малино, Стара и Нова Мездра, Мечкуевци, Мустафино, Немањици, Орел, Павлешенци, Патетино, Пеширово, Преод, Ранченци, Сопот, Стануловци, Стањевци, Строиманци и Трстеник.

Со оглед на релјефната структура најголем број села и тоа 17 се рамнински, 14 се ридски додека нема ниту една планинска населба.

Според последниот попис од 2021 година во општината се вбројуваат 6 празни села без население со место на вообичаено живеење, и тоа:

- Арбасанци
- Макреш
- Мечкуевци
- Патетино
- Станиловци
- Мездра.

Табела 3 Население според населено место

Населено место	Население	Домаќинства	Станови
Алакинци	3	1	8
Амзабегово	428	137	176
Арбасанци	-	-	-
Богословец	1	1	7
Буриловци	1	1	3
Горно Ѓуѓанци	3	2	10
Горно Црнилиште	373	113	146
Горобинци	602	203	278
Делисинци	2	2	9
Долно Ѓуѓанци	88	36	67
Долно Црнилиште	61	20	20
Ерџелија	852	320	414
Кадрифаково	150	47	61
Кнежје	57	24	57
Крушица	5	4	43
Макреш	-	-	5
Малино	20	12	74
Мездра	-	-	-
Мечкуевци	-	-	10
Мустафино	400	137	229
Немањици	75	39	156
Орел	9	6	40
Павлешенци	26	15	68
Патетино	-	-	12
Пеширово	256	87	93
Преод	25	10	40
Ранченци	25	15	69
Свети Николе	11728	3833	4514
Сопот	58	24	70
Станиловци	-	-	7
Стањевци	47	21	54
Строиманци	1	1	22
Трстеник	24	9	50

Табела 4 Нерезидентното население во општината Свети Николе

Пол	Вкупно		Мажи		Жени	
Вкупно	1194	100%	705	59.0%	489	41.0%
Македонци	1129	7.4%	670	4.4%	459	3.0%
Албанци	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
Турци	17	0.1%	9	0.1%	8	0.1%
Роми	12	0.1%	5	0.0%	7	0.0%
Власи	14	0.1%	9	0.1%	5	0.0%
Срби	4	0.0%	2	0.0%	2	0.0%
Бошњаци	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
Други неспоменати	11	0.1%	7	0.0%	4	0.0%
Не се изјасниле	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
Непознато	7	0.0%	3	0.0%	4	0.0%
Лица за кои податоците се преземени од административни извори	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%

2.4 Географски карактеристики

Градот Свети Николе согласно постојниот ГУП зафаќа 328 ha и е поделен на неколку зони:

- Зона на домување;
- Зона на индустрија;
- Зона на мало стопанство;

Површината што ја зафаќа ГУП за град Свети Николе е 427 ha од кои припаѓаат на:

- Домување 154,8 ha;
- Општи функции 84,5 ha;
- Сообраќај 101,8 ha;
- Стопански дејности 78,9 ha;
- Сообраќајни објекти 7,0 ha.

2.5 Образование

Образованието во Општина Свети Николе е оргагнизирано како основно и средно образование.

- Основно образование – се одвива во 3 централни општински училишта и 7 подрачни училишта:

Табела 5 Основни училишта во Општина Свети Николе

Училиште Локација	Вид на настава	Број на одделенија	Број на ученици	Број на вработени
ЦООУ „Гоце Делчев“ – Свети Николе	Наставата се одвива од 1 до 9 одделение	13 паралелки - одделенска настава 12 паралелки - предметна настава	405	Вкупно 83 вработени: 22 наставници одделенска настава 28 наставници предметна настава 1 директор 3 стручни соработници (педагог, психолог, библиотекар) 1 секретар, 1 благајник 13 лица технички персонал
ПООУ „Гоце Делчев – Горобинци	Наставата се одвива од 1 до 9 одделение	5 паралелки - одделенска настава 4 паралелки - предметна настава	56	
ПООУ „Гоце Делчев“ - Црнилиште	Наставата се одвива од 1 до 5 одделение	1 чиста паралелка 2 комбинирани паралелки за одделенска настава (1 и 2 одделение; и 4 одделение)	17	
ЦООУ „Свети Кирил и Методиј“ – Свети Николе	Наставата се одвива од 1 до 9 одделение	34 паралелки по одделенска и предметна настава	547	Вкупно 79 вработени: 54 наставници одделенска и предметна настава 1 директор 6 стручни соработници (1 педагог, 1 психолог, 2 дефектолог, 1 библиотекар, 1 социолог, 1 дефектолог – специјален едукатор и рехабилитатор) 1 секретар-советник, 1 технички секретар, 1 благајник 15 лица технички персонал
ПООУ „Свети Кирил и Методиј“ – с. Долно Ѓуѓанци	Наставата се одвива од 1 до 5 одделение			
ЦООУ „Даме Груев“ – с. Ерџелија	Наставата се одвива од 1 до 9 одделение	5 паралелки одделенска настава 4 паралелки предметна настава 1 комбинирана паралелка (4 и 5 одделение)	114	Вкупно 45 вработени: 16 наставници одделенска 15 наставници предметна настава 1 директор

ПООУ „Даме Груев“ – с. Амзабегово	Наставата се одвива од 1 до 5 одделение	3 паралелки - од кои 2 комбинирани (1 и 2 одделение; 4 и 5 одделение)	29	3 стручни соработници (1 педагог, 1 психолог, 1 библиотекар) 1 секретар, 1 сметководител 9 лица технички персонал
ПООУ „Даме Груев“ – с. Мустафино	Наставата се одвива од 1 до 5 одделение	2 комбинирани паралелки (1, 2 и 3 одделение; 4 и 5 одделение)	19	
ПООУ „Даме Груев“ – с. Пеширово	Наставата се одвива од 1 до 5 одделение	2 комбинирани паралелки (1 и 3 одделение; 4 и 5 одделение)	17	
ПООУ „Даме Груев“ – с. Кадрифаково	Наставата се одвива од 1 до 5 одделение	1 комбинирана паралелка (од 1 до 5 одделение)	9	

2.6 Средно образование

Во Општина Свети Николе од 1961 година до 1981 година функционираат 2 средни училишта: стручно и гимназиско. Средно Општинско Училиште „Кочо Рацин“ е основано како гимназија. Во 1981 година претрпува измени се формира центар во кој влегува гимназиското образование заедно со училиштето за квалификувани работници во земјоделието. Името на училиштето е изменето во УЦСНО „Јосип Броз Тито“. Сегашното име на училиштето е добиено во 1993 година. Новата пререгистрација во назив Средно општинско училиште „Кочо Рацин“ е извршена на 13.03.2006 година.

Воспитно-образовната работа на училиштето се одвива во две училишни згради. Во склоп на едната училишта зграда има Ученички дом „Кочо Рацин“ кој е отворен во 1982 година.

СОУ „Кочо Рацин“ Свети Николе, иако првично е оформено како гимназија, сепак во учебната 2022/2023 се направени реформи во средното стручно образование, при што се опфатени следните струки и профили:

1. Гимназиско образование: реформирано гимназиско образование, природно-математичко, општествено-хуманистичко и јазично-уметничко подрачје
2. Земјоделска ветеринарна струка/сектор земјоделство, рибарство и ветеринарство: агротехничар, техничар за агроменаџмент, техничар за фитомедицина и техничар по ветеринарна медицина
3. Машинска струка: машински техничар за моторни возила
4. Хемиско-технолошка струка: прехрамбен техничар.

Во учебната 2023/2024 година наставата во СОУ Кочо Рацин Свети Николе ќе ја следат ученици во прва, втора, трета и четврта година:

	Број на паралелки	Број на ученици
Прва година	6	71
Втора година	7	104
Трета година	7	105
Четврта година	8	103
Вкупно	**27**	**383**

Во училиштето во учебната 2022/2023 година вкупно вработени 74 лица и тоа: 1 директор, 1 помошник директор за настава за гимназиско образование, 1 помошен директор за настава за стручно образование, 48 предметни наставници, 5 стручни соработници (1 педагог, 1 психолог, 2 библиотекари и 1 социолог), 4 административни службеници (секретар, благајник, технички секретар и сметководител), 13 лица помошно-технички персонал (8 хигеничари, 2 хаус-мајстори, 1 економ-домаќин, 1 чувар, 1 возач и 1 ракувач на парни котли-парноложач) и 1 воспитувач во ученичкиот дом.

2.7 Високо образование

Приватната високообразовна установа Меѓународен Славјански Универзитет – Свети Николе е акредитирана високообразовна установа која започна со работа во 2004 година во Свети Николе. Универзитетот располага со кампус за сместување на студентите од другите градови.

Во рамки на универзитетот има 5 факултети и 2 институти:

- Факултет за економија
- Факултет за Психологија
- Факултет за Информатика
- Факултет за безбедносно инженерство
- Факултет за правни науки
- Институт за култура и уметност
- Институт за инженерска економија.

На сите 5 факултети има настава за додипломски и после дипломски студии. Наставниот кадар го сочинуваат асистенти и професори од Македонија, Русија и Бугарија.

2.8 Култура - Општински установи од областа на културата

ОУ Народен музеј Свети Николе - Зградата во која е сместена ОУ Народен Музеј Свети Николе е споменик на културата, изградена во периодот од 1924 до 1926 година од минатиот век. Објектот е изграден за потребите на тогашната општинска администрација, па затоа и го носи долго време називот стара општинска зграда. Автор на проектот е Арх. Проф. Сотир Томовски, еден од првите академски образувани архитекти од Македонија. Зградата е изградена во неокласичен стил, распространет во овој период на овие простори со цел што поголемо доближување до европските

традиции и интензивирање на комуникациите со европските земји. Проектот говори за добро обмислен функционален објект за потребите на тоа време а со својата Архитектура станува знак и репер на централното градско подрачје. Во текот на експлоатацијата, како објект служи за сместување на општинските административни единици, подрачна единица на Министерството за труд и социјална политика и седиште на др. општествени организации. Формирањето на Општинската музејска збирка е во 1981 год. и се должи на селектираниот и презентиран археолошки материјал. Музејската збирка со зголемувањето на прибраниот материјал и фундус на предмети, прерасна во Народен Музеј – Свети Николе во 1994 год. Со Одлука на Собранието на Општина Свети Николе од Октомври 1991 година објектот е доделен на користење на тогашната музејска збирка, а сега Народен Музеј Свети Николе. За таа цел во Септември 1994 година изработен е проект за реконструкција и адаптација на просторот од страна на РЗЗСК на РМ. Целосно реновираниот и заштитен како споменик на културата на Р. Македонија, музејот е свечено даден на употреба, во Август 2002 год. Тој е со вкупна површина од 464 м2 корисен простор. Музејот ги содржи следните постојани поставки: археолошка, етнолошка, историска, лапидариумот, како и просторот за повремени изложби и настани.

ОУ Дом на културата „Крсте Мисирков“ Свети Николе - општинска установа која е центар на сите активности и настани од културен карактер во општината и како институција е надлежна за презентација и промоција на локалното етнолошко културно наследство во земјата и во странство , поттикнување и развој на културата, особено на децата и младите, културно – уметничкиот аматеризам и објавување на културно – уметнички дела. Како центар на културата во градот и општината дава печат на современото културно живеење со своите разновидни и квалитетни културни содржини преку фолклорната, драмската, литературната, ликовната, кинoприкажувачката и библиотечната дејност. Домот на културата е изграден во далечната 1969 година како прв АСНОМ Дом на култура и оттогаш па наваму успешно работи веќе над 50 години. На својата расположлива површина од 4000 м2 Домот има 2 сцени – поголемата со површина од 378 м2 и мала сцена со 20 м2. Од двете сали со кои располага Домот, големата сала брои 420 седишта, а малата сала има 120 седишта, 2 читални. Од 1982 година во рамките на Домот на културата е интегрирана и градската библиотека „Гоце Делчев“ – културно – образовна институција за вршење на библиотечна дејност со богат книжен фонд. На културната мапа во регионот и пошироко е препознатлив и по манифестации и фестивали кои ги организира меѓу кои: Меѓународен фестивал на изворен фолклор „Тодорица“, Ликовна колонија „Ѓуриште“, Шоу за деца „Ѕвездички“, во месецот на книгата манифестацијата „Книгата отворен прозорец кон светот“, Поетска манифестација „Пролет, љубов, смеа“, Саем на книгата, Светиниколско културно лето, Есенски културен бран и др.

Табела 6 Културни манифестации

Манифестации	Краток опис за манифетсацијата
- **Меѓународен фестивал на изворен фолклор „Тодорица“**	Меѓународен фестивал на изворен фолклор „Тодорица“ кој традиционално се одржува на верскиот празник Тодорова сабота. На истиот учество земаат фолклорни ансамбли и културно-уметнички друштва (кои негуваат изворен фолклор) од Македонија и надвор од неа. Фестивалот е од награден карактер.

- **Априлијада**	Денот на шегата – Април во Свети Николе посебно го одбележуваат децата, кои како симбол на радост и смеа, учествуваат на маскенбал во центарот на градот. Помладите ученици од основните училишта и децата од градинките, облечени во маски од нивните идоли и разни комични теми, дефилираат низ градот
- **Поетска манифестација “Пролет, смеа, љубов”**	По повод меѓународниот ден на книгата и авторското право, традиционално секоја година Домот на култура ја организира поетската манифестација насловена како “Пролет, смеа, љубов”, на која земаат учество членови на литературните клубови од цела Македонија. Манифестацијата е со натпреварувачки карактер
- **Шоу за деца „Ѕвездички“ Караоке и Плејбек**	Општина Свети Николе во соработка со Основните училишта и ОУ Дом на култура „Крсте Мисирков“ организира Шоу за деца „Ѕвездички“ караоке – плејбек. Шоуто е со награден карактер, и децата се натпреваруваат во две категории: плејбек настап (поп – рок композиција по сопствен избор) со вокална изведба во придружба на оригиналната песна и сценски настап со сопствена кореографија; пеење во живо (поп – рок композиција, на матрица – по сопствен избор) и сценски настап со сопствена кореографија.
- **Саем на книгата Книгата – отворен прозорец кон светот**	По повод Месецот на книгата 15 октомври-15 ноември се одржува Саем на книгата. На Сеамот со свои изданија земаат учество повеќе издавачки куќи од Републиката. Отворањето на Саемот е со традиционалната манифестација насловена како Книгата-отворен прозорец кон светот. На манифестацијата со свои прозни творби земаат учество ученици од Општинските основни училишта од нашиот град и с. Ерџелија како и членови на литературниот клуб при Домот. Манифестацијата е збогатена со музички точки на членовите на народниот оркестар при Домот.
- **Патрон на градот Свети Николе „Свети Николај“ Чудотворец Мирликијски**	Во организација на локалната самоуправа во Свети Николе традиционално се празнува 19

	декември „Свети Николај“, патрон и заштитник на градот Свети Николе. На овој верски празник во црковниот храм „Свети Николај“ во Свети Николе се одржува Свечена утринска литургија на која присуствуваат голем број на граѓани. За таа цел исто така се одржува „Свечена академија“ на која се доделуваат признанија за најзаслужните граѓани од Свети Николе, за нивниот придонес за напредокот и промоцијата на Свети Николе на полето на занаетчиството, музиката, литературата, спортот, културата итн
- **Ликовната колонија „Ѓуриште“**	Ликовната колонија „Ѓуриште“ има меѓународен карактер. Вообичаено се одржува на 21 септември на верскиот празник Мала Богородица на атрактивни природни локалитети во општината, каде творат ликовни уметници од Македонија и странство, во различни сликарски техники. Создадени уметнички дела од рацете на врвни мајстори, кои имаат посебно катче во Домот на Културата, каде се изложени за јавноста
- **„14-ти Септември“**	„14-ти Септември„ – Се слави како ден на Ослободување на градот. Во чест на празникот се одржува пригодна свеченост со полагање на цвеќе на спомениците на загинатите борци од Свети Николе во НОБ и рецитали за оддавање на почит и потсетување за херојството и жртвувањето на борците со потекло од Свети Николе, за ослободување од фашизмот.

2.9 Археологија

На територијата на Овче Поле откриени се и евидентирани 179 археолошки локалитети (Археолошка карта II на Република Македонија), од кои како покарактеристични можеме да ги посочиме следниве:

- Најстари археолошки локалитети се:

1. Барутница, кај село Амзабегово - Ран неолит 5500 години п.н.е.. Неолитската населба е расположена на блага падина од левата страна на Светиниколска Река, оддалечена околу 2 km југозападно од селото. Истражувана е во 1961 г. од Паула и Јосип Корошец и во 1969/70 г. од М. Гарашанин и М. Гимбутас. Во културниот слој од 4 m се издвоени четири хоризонти на живеење од постариот неолит (И-ИВ) и една од доцниот неолит (винчанска фаза). Според нејзиниот, а и според културниот карактер на населбата Вршник, неолитот во Источна Македонија е издвоен како посебна културна целина, односно Анзабегово-Вршник културна група. На еден крај од наоѓалиштето, била подигната вила рустика (Ⅲ- Ⅳ в.).

2. Руг Баир с.Горобинци - Среден неолит. Се наоѓа на околу 2 km јужно од селото меѓу полските патчиња од Горобинци кон селата Иванковци и Ѓуземелци, на еден од гребените на ѓуришкиот масив што се спушта во благ пад кон полето,достигнувајќи на исток до селото Амзабегово.
3. Алин Дол, с.Немањици - Доцен неолит. археолошко наоѓалиште во светиниколското село Немањици. Наоѓалиштето претставува населба од младото камено време и античкоримското време. Се наоѓа на 1,8 km северозападно од селото, на тераса од левата страна на Орелска Река, во реонот на вештачкото езеро Мавровица.
4. Вилазора (старогрчки: Βυλάζωρα) или Билазора — пајонски град од периодот на раната антика. Се наоѓа во Овче Поле; денес наоѓалиштето се вика „Градиште“, во месноста Славков Дол кај селото Кнежје. Градот заедно со подградието зафаќал површина од 20 ha. Според стручњаците, два значајни датума во историјата на Античка Македонија се поврзуваат со градот Вилазора: 217 година п.н.е. кога македонскиот крал Филип V ја обновил нејзината утврдувачка мрежа и 168 година п.н.е. кога македонскиот крал Персеј во фаза на подготовки за Третата македонско-римска војна успеал да договори воена помош од страна на Галите кои биле стационирани во близина на Вилазора
5. Мечев Брест, с.Долно Ѓуѓанци - римски период.
6. Ковчези, с. Долно Ѓуѓанци, светилиште на карпа - хеленистички период.
7. Дудин дол, Свети Николе, населба и некропола - римски перод.
8. Рудина, Свети Николе, населба - римски перод.
9. Ѓуришки манастир „Свети Богородица“, населба - среден век.
10. Црква „Свети Николај“ - среден век.
11. Старо село, с. Немањици, населба и некропола - среден век.

Споменици на културата кои се регистрирани во Централен регистар за недвижно културно наследство се:
- Црква „Свети Никола“ (Гробјанска црква) - с.Бурилoвци со Решение на РЗЗСК од 02.04.1997 година, црквата е со статус споменик на културата заштитен со закон.

- Археолошки локалитет „Барутница“ - с. Амзабегово локалитетот е со статус споменик на културата заштитен со закон.

- Археолошки локалитет „Руг Баир“- с. Горобинци со Решение на РЗЗСК од 25.04.1990 година, локалитетот е со статус споменик на културата заштитен со закон.

- Археолошки локалитет „Градиште/Славков дол“ Билазора - с. Кнежје со Решение на РЗЗСК од 25.04.1990 година е локалитет со статус споменик на културата заштитен со закон.
- Старата Општинска зграда - Свети Николе со Решение на РЗЗСК од 16.03.1995 година, е со статус споменик на културата заштитен со закон.

2.10 Патна инфраструктура

Покрај општина Свети Николе поминува новиот автопат А4 – автопатот: Миладиновци – Свети Николе – Штип, поминуваат два регионални патишта: Р1 и Р2, како и патните правци: А3м, кој се протега од Велес кон Штип и е на оддалеченост од градот Свети Николе 9,5 km низ Овчеполската

рамнина, како и патниот правец Р1204 кој се протега од Куманово кон Штип, кој поминува низ град Свети Николе.

Регионалниот пат Р1:
- Р1204 Куманово – Свети Николе – Овче Поле – Кадрифаково – Штип
Регионалниот пат Р2:
- Р2236 Свети Николе – Мечкуевци – Пуздерци – Неокази
- Р2135 Свети Николе – Горобинци – Преод – Малино – Горно Коњаре.

На овие два патни правци се поврзани повеќе локални патни правци населените места во општината:
- село Ерџелија – А4;
- село Кадрифаково – А4 и А3м;
- град Свети Николе – А4 и А3м;
- село Црнилиште – Р1204 и А3м;
- село Сарамзалино – А3м;
- село Делисинци – А3м;
- село Богословец – А3м;
- село Немањици – А4 и Р2236;
- село Пеширово – Р1204;
- село Орел – Р1204;
- село Ѓуѓанци – Р1204;
- село Мездра – Р1204;
- село Стањевци – Р1204;
- село Павлешенци – Р1204;
- село Крушица – Р2135;
- село Сопот – Р2135;
- село Горобицни – Р2135;
- село Преод - Р2135;
- село Малино - Р2135.

2.11 Водоснабдување

Градот Свети Николе со вода за пиење се снабдува од 2 системи:

- Главен извор на вода е од хидросистемот „Злетовица"- Пробиштип со производен капацитет од 35 до 70 l/sec;
- Систем за алтернативно водоснабдување Бунарско поле Дивјак.

Водоснабдувањето од хидросистемот Злетовица е гравитационен, а додека пак од Бунарско поле Дивјак е комбиниран гравитационен и со помош на пумпи.

Потрошувачката на преработената чиста вода за пиење за град Свети Николе во летниот период достигнува капацитет од 70 l/sec до 75 l/sec, додека во зимскиот период достигнува капацитет од 30 l/sec до 35 l/sec. Теоретски максималниот капацитет во фабриката за преработка на чиста вода за пиење изнесува 150 l/sec (практично преработка на чиста вода за пиење изнесува 80 l/sec со потешкотии најмногу до 90 l/sec).[2]

Филтерната станица во м.в „Сивритепе" располага со: - две комори (наменети за озонирање) од кои во едната комора се врши дозирање на растворите за третирање на сировата вода - два таложника од по 850 m^3- три песочни филтри - два резервоари за чиста вода за пиење од по 500 m^3 - два

[2] Годишна програма за работа на ЈКП „Комуналец"- Свети Николе за 2019 година Inception Report (svetinikole.gov.mk)

резервоари на пумпна станица кај Здравствен дом – горна зона од по m^3. Водоснабдувањето се врши во Свети Николе и 7 приградски населби (села):

Табела 7 Водоснабдување на територијата на општината

Име на населено место	Население**	Приклучоци за водоснабдување*		Приклучоци за собирање на отпадни води*	
		Домаќинства	Комерцијални и институции	Домаќинства	Комерцијални и институции
Свети Николе	11728	4304	350	3509	340
Амзабегово	428				
Ерџелија	852				
Кадрифаково	150				
Кнежје	57				
Немајници	75				
Мустафино	400				
Горобинци	602				
Вкупно	**14292**	**4304**	**350**	**3509**	**340**

*Податоците се земени од Годишна програма за работа на ЈКП „Комуналец"- Свети Николе за 2019 година

**Податоците се земени од Последниот попис од 2021 година

Според последниот попис од 2021 година може да се на прави поделба на домаќинствата во општината според начинот нас на снабдување со вода за пиење и типот на населеното место

Табела 8 Начин на снабдување со вода за пиење во Општина Свети Николе

Начин на снабдување со вода за пиење во Општина Свети Николе	Вкупно домаќинства
ВКУПНО	**5120**
Вода во станот со приклучок на јавен водовод	4021
Вода во станот со приклучок на сопствен хидрофор	67
Чешма во дворот приклучена на јавен водовод	18
Улична чешма со вода од јавен водовод	27
Улична чешма со вода од посебен извор	232
Копан бунар	220
Дупчен (цевчест) бунар	52
Цистерна (резервоар со вода) со филтер	4
Цистерна (резервоар со вода) без филтер	7
Вода во шишиња	472
Непознато	-

Водоводната мрежа во Свети Николе има вкупна должина од 30.140km (вклучувајќи ги и главните доводни цевководи – 3,190km). Дополнително, во 2021 година е извршена изградба на дел од водоводна мрежа во село Крушица со вкупна должина од 746 m.

Дистрибутивна мрежа во Општина Свети Николе според материјалот на цевките се состои од:

Табела 9 Дистрибутивна мрежа

Материјал	Должина (km)	%
Поцинкувани, Дуктилно железо	1516	5.03
Азбест цемент	16218	53.81
Полиетилен (HDPE, MDPE)	4682	15.53
Поливинилхлорид	7724	25.63
Вкупно	**30140**	**100.00**

2.12 Канализација[3]

Постојниот систем за собирање и третман на отпадни води во Свети Николе е воспоставен и бил во функција повеќе од 45 години.

Пречистителната станица за третман на отпадните води не е во функција од 2010 година.

Канализациона мрежа е долга 21,93km (18,73 км на главна и секундарна канализација) и се состои од санитарна, атмосферска и комбинирана канализациона мрежа. Канализационата мрежа потекнува од различен временски период и најчесто е изградена од бетонски цевки.

Табела 10 Типови на канализациони мрежи за урбани отпадни води

Бр.	Тип на канализациона мрежа	Должина (km)	(%)
1	Комбиниран систем за одведување на урбани отпадни води	21.93	92.22
2	Одвоен систем за фекални води	18.73	77.63
3	Одвоен систем за одведување на атмосферски води	3.0	14.59

Канализациониот систем ги собира отпадните води од домаќинствата, вкупниот фактуриран волумен на отпадни води е помал од вкупниот фактуриран волумен од водата за пиење, поради тоа што сите домаќинства и индустриски објекти не се приклучени на канализациониот систем.

2.13 Земјоделство

Една од главните развојни гранки во Општина Свети Николе е земјоделството, економското . Овчепослекиот регион изобилува со плодна почва, голем број на сончеви денови и систем за

[3] Годишна програма за работа на ЈКП „Комуналец Годишна програма за работа на ЈКП „Комуналец"- Свети Николе за 2019 година Inception Report (svetinikole.gov.mk)

наводнување. Со тоа се исполнети условите за одгледување на житни, индустриски и градинарски култури. Економското значење на земјоделството може да се види од неговото 38,8% учество во структурата на општествениот производ во општината, што претставува стратешки фактор за развој на целокупниот економски живот.

Табела 11 Земјоделски површини по категории на користење, во хектари, по години, по општини според НТЕС 2013

	2018	2019	2020	2021	2022
Земјоделска површина (ha)	30522	30545	30503	30648	30471
Вкупна обработлива површина (ha)	11383	11406	11364	11509	11423
Ораници и бавчи (ha)	10243	10271	10219	10404	10343
Овоштарници (ha)	81	74	77	42	27
Лозја (ha)	585	587	594	589	579
Ливади (ha)	474	474	474	474	474
Пасишта (ha)	19114	19114	19114	19114	19023

Табела 12 Преглед на површина и производство на лозја, по години, по општини, според НТЕС 2013

	2018	2019	2020	2021	2022
Родна површина (ha)	585	587	594	589	579
Вкупен број пенушки во илјади	1903	1922	1915	1916	1876
Број на родни пенушки во илјади	1903	1922	1915	1915	1875
Вкупно производство (t)	4408	2518	3960	4301	4372
Производство (kg/ha)	7535	4290	6667	7303	7552

Табела 13 Број на овошни стебла и производство на овошје, по години, по општини, според НТЕС 2013

	Цреши	Вишни	Кајсии	Дуњи	Јаболка	Круши	Сливи	Праски	Ореви	Бадеми
	2018									
Вкупен број на стебла	230	34695	1350	234	2170	2215	1015 0	330	536	250
Број на родни стебла	230	23548	1220	234	2170	2215	8767	330	536	250
Вкупно производство во тони	0	289	-	2	29	25	67	5	8	4
Кг по стебло	0	12	-	10	13	11	8	14	15	15
	2019									
Вкупен број на стебла	230	34886	1425	234	1870	1915	8900	330	536	250
Број на родни стебла	230	34866	1350	234	1870	1915	6117	330	536	250
Вкупно производство во тони	3	148	24	1	10	10	82	1	8	2
Кг по стебло	12	4	18	5	5	5	13	3	14	7
	2020									

Вкупен број на стебла	230	35290	1425	234	1870	1915	1000 0	330	536	250
Број на родни стебла	230	35290	1425	234	1870	1915	9300	330	536	250
Вкупно производство во тони	-	62	-	2	10	10	28	2	4	1
Кг по стебло	-	2	-	7	6	5	3	5	8	5
	2021									
Вкупен број на стебла	230	290	1425	234	1870	1915	1000 0	330	536	250
Број на родни стебла	230	290	1425	234	1870	1915	9500	330	536	250
Вкупно производство во тони	-	-	-	2	9	8	38	-	3	1
Кг по стебло	-	-	-	7	5	4	4	-	7	5
	2022									
Вкупен број на стебла	230	290	1425	234	1870	1915	3500	330	536	250
Број на родни стебла	230	290	1425	234	1870	1915	3000	330	536	250
Вкупно производство во тони	9	4	15	4	30	25	75	6	13	5
Кг по стебло	38	12	11	18	16	13	25	18	25	20

Табела 14 Површини и производство на посеви, по години, по општини, според НТЕС 2013

		2018	2019	2020	2021	2022
Пченица	**Засеана површина ha**	3383	3301	2919	2952	3256
	Ожнеана површина ha	2552	3301	2919	2952	3256
	Вкупно производство t	8303	10484	9019	7804	6800
	Кг по хектар	3253	3176	3090	2644	2088
Јачмен	**Засеана површина во хектари**	3021	3062	3494	3553	3420
	Ожнеана површина во хектари	1870	3058	3494	3503	3420
	Вкупно производство во тони	5543	9774	11403	11034	8800
	Кг по хектар	2964	3196	3264	3150	2573
Пченка	**Засеана површина во хектари**	383	322	389	460	388
	Ожнеана површина во хектари	327	291	375	460	370
	Вкупно производство во тони	711	422	673	512	875
	Кг по хектар	2173	1450	1795	1113	2364

Табела 15 Површини и производство на тутун, по години, по општини, според НТЕС 2013

Тутун	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Засеана површина во хектари	5	7	8	6	7
Ожнеана површина во хектари	5	7	8	6	7
Вкупно производство во тони	8	13	16	13	18
Кг по хектар	1600	1788	2000	2100	2557

Од вкупната обработливата површина, со детална затворена каналска мрежа од главниот доводен (отворен) канал од хидросистем Брегалница во општина Свети Николе се опфатени околу 6.000 ха. Од обработливата површина околу 11.000 ха користат земјоделските претпријатија, а преостанатата е во сопственост на индивидуалните земјоделски производители.

Според податоците од Пописот на земјоделство од 2007 година, на територијата на општина Свети Николе се евидентирани:

Табела 16 Индивидуални земјоделски стопанства според користено земјоделско земјиште, површини под овошни и лозови насади

Број на индивидуални земјоделски стопанства со индустриски растенија	337
Број на индивидуални земјоделски стопанства со жита	2 235
Број на индивидуални земјоделски стопанства со фуражни растенија	588
Број на индивидуални земјоделски стопанства со зеленчук	876
Број на индивидуални земјоделски стопанства со цвеќе и украсни растенија	118
Број на индивидуални земјоделски стопанства со овошни насади	194
Број на индивидуални земјоделски стопанства со лозови насади	2 07

Табела 17 Површина под шума

Број на домаќинства кои поседуваат шума	643
Вкупна површина под шума, ха	729
Сеча	
Вкупно исечена дрвна маса за сопствени потреби м3	7 186
Вкупно исечена дрвна маса за продажба м3	27
Вкупно исечена дрвна маса во шума, м3	7 156
Вкупно исечена дрвна маса вон шума, м3	57
Пошумување	
Вкупен број на употребени садници за пошумување	6 900
Вкупна пошумена површина, ха	2
Број на употребени садници за пошумување на шумско земјиште	2 400
Пошумена површина на шумско земјиште, ха	0.35
Број на употребени садници за пошумување на друго земјиште	4 500
Пошумена површина на друго земјиште, ха	2.45

Бројот на деловни субјекти, според општината каде се наоѓа производството, изнесува 15 и тоа на користена земја вкупно 3.400,40 хектари.

2.14 Сточарство

Општина Свети Николе располага со природно поволни услови за развој на сточарството. Општината располага со 18.444 ha природни пасишта и 11.187 ha обработлива површина, на располагање е можноста за интензивен развој на сточарството.

Со оглед на тоа што нема достапен сет на податоци по години на општинско ниво во однос на сточарството, во овој документ е користени податоци од последниот Попис за земјоделството е направен во 2007 година.

Табела 18 Земјоделски стопанства со добиток, живина, зајаци и пчелни семејства, Попис на земјоделството 2007

	Земјоделски стопанства со говеда	Земјоделски стопанства со коњи	Земјоделски стопанства со овци	Земјоделски стопанства со кози	Земјоделски стопанства со свињи	Земјоделски стопанства со живина	Земјоделски стопанства со зајаци	Земјоделски стопанства со пчелни семејства
Свети Николе	298	105	299	495	1 051	1 161	88	142

Табела 19 Коњи, говеда, овци и кози, Попис на земјоделството 2007

	Коњи	Вкупен број на говеда	Вкупен број на овци	Вкупен број на кози
Свети Николе	118	2 451	32 015	1 912

Структурата на сточниот фонд е во функција на претходно анализираните категории на земјоделско земјиште, односно производството на сточна храна. Анализирано на национално ниво, најголем број на говеда во однос на бројот на земјоделските стопанства, одгледуваат фармерите во Петровец и Илинден, потоа во Свети Николе и Штип. Овците се најзастапени во Свети Николе и Штип, што е традиционална дејност, иако со драстично намален фонд за разлика од педесеттите години од минатиот век. Бројот на козите сеуште е на ниско ниво, со мали стада, а живината (речиси 100% несилки) е сконцентрирана на повеќе помали фарми. Бројот на пчелни семејства е голем во Свети Николе, со комерцијални потенцијали.[4]

2.15 Хидролошки карактеристики[5]

Во хидролошки поглед Овчеполските води припаѓаат на сливот на река Брегалница. Најголем воден тек претставува Светиниколска река. Таа се состои од три крака: Мавровица, Караташ (Црн камен) и Периш. Извориштето на Мавровица се наоѓа во близина на с. Макреш на надморска височина од 727 m. Караташ се формира во близина на с. Павлешенци на надморска височина од 389 m. Периш извира во атарите на с.Малино и с.Алакинци на надморска висина на 380 m. Овие три реки се

[4] Земјоделство – ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ (svetinikole.gov.mk)
[5] Стратегија за локален економски развој на општина Свети Николе [2018-2022]

соединуваат на средишниот дел на котлината кај Свети Николе и од таму течат во меридијански правец како Светиниколска река.

Светиниколска река во Овчеполската котлина прима неколку притоки. Од левата страна Буриловска река со Немашница, од десната страна Горобинска река (Поток), Кнежевска река и Ѓузумелска река. Сите имаат карактер на буици.

Овчеполските реки во летните месеци Јули и Август поради големото испарување и намалувањето на атмосферскиот талог наполно пресушуваат.

Во котлината нема природно езеро. На реката Мавровица во местото Алин дол изградена е акумулација со површина од 7 km^2 со зафатнина од 2.700.000 m^3. Акумулацијата се користи за наводнување.

Во Овчеполската котлина, честа е појавата на слаби извори. Нив ги има во многу села и во нивните атари. Овие извори се хранат со вода од мали издани формирани во површинските слоеви. Нивните водени жици се слаби. Споменатите извори ги има само во зоните на бреговито земјиште и на котлинскиот оквир составен од цврсти карпи.

Во групата на појаки извори спаѓаат неколкуте ретки извори на допирот на различните геолошки творби. Такви извори во областа се: Глава и Староселски извор во атарот на с. Богословец, потоа изворот Три чешми во с. Трстеник, изворот Домузбунар во атарот на с.Горно Црнилиште. Еден таков извор избива и во Свети Николе, северно од градот (покрај Горобинска Река).

2.16 Природни богатства

Покрај шумите и водите од природните богатства најзначајни се рудните богатства. Појавата на рудните богатства бездруго се условени од геолошко – тектонската еволуција на Овчеполската котлина. Меѓутоа, геолошко – рударските истражувања во котлината сеуште не се завршени. Присутни се енергетски извори, односно каустобилити (јаглен, парафински шкрилци, нуклеарни суровини), наоѓалишта на метали и неметали каде до скоро се експлоатираше азбест. Трети пак служат како извор на градежен материјал кој е присутен низ повеќе локалитети, особено Ѓуриште и село Макреш. Чакали и песоци се експлоатираат во атарот на село Горобинци

Флора и вегетација

Овде се среќаваат голем број јадливи ливадски видови печурки како што се ливадскиот, полскиот и големиот шампињон (Agaricus arvensis, A.campestris и A.macrosporus), ливадарката (Marasmius oreades), големата и малата пувка (Calvatia utriformis и Bovista plumbea), сончарките (Macrolepiota mastoidea и Macrolepiota procera), ветрогоновата габа (Pleurotus eryngii), но и некои отровни видови како што се Stropharia coronilla и Panaeolus papilionaceus.

Фауна

Фауната во Овчеполскиот регион е богата со животински видови благодарение на изобилството со храна.

- Цицачи: најголем дел од видовите поврзани со ова живеалиште се типични за урбани и рурални средини. Такви се: еж, крт, брезова куна, домашен глушец, домашен стаорец, шарен твор, лисица, волк, куна, јазовец, дива свиња и див зајак.
- Влечуги: најчесто се среќаваат медитеранска желка, македонска гуштерица, ждрепка, поскок и др.
- Водоземци (жаби) почести се: гаталинката, краставите, балканската поточна жаба и др.

Во Светиниколско и пошироко во Овче Поле можат да се видат разни видови птици - ќосот, врапчињата, сколовранецот. Некои од нив веќе припаѓаат на ретките видови како на пример: суриот орел, белоглавиот мршојадец или картал, белоноктата ветрушка, кањата или мал египетски мршојадец, орел змијар, рѓест гливчар, гаќест сокол, сивиот сокол, обичниот глувчар, обичната ветрушка. Тука присутен и најважен е орелот крсташ или царски орел, како и розевиот сколовранец, големата чулурлига, чурулинот, мала дропља.

Во локалитет кој се наоѓа во близина на с. Немањинци, на површина од 2 ha е откриен геолошки профил во палеогената флишна серија, во која хоризонтот на песочници е богат со фосилна флора и фауна. Фауната е маринска, типична за горен еоцен, додека флората укажува на постоење на тропски климатски услови. Има битно научно - истражувачко и едукативно значење, особено од причина што е компаративен со други наоѓалишта во Средна Европа и Динаридите. Предложен е за заштита во категорија споменик на природата.

3 Преглед на состојбите и опкружувањето во Општината

3.1 Локална економија

Општината Свети Николе активно работи на подобрување на условите за развој на економијата во сите области од своето опкружување.

Според податоците кои се достапни најразвиена економска гранка во општината е земјоделството, шумарството и рибарството. Значајно е да се напомене дека во анализираниот период од 2018 до 2020 година секторот земјоделство, шумарство и рибарство бележи тенденција на опаѓање на бројот на активни деловни субјекти.

Табела 20 Активни деловни субјекти за периодот од 2018 до 2020 година

	2018 година		2019 година		2020 година		2021 година	
Вкупно активни деловни субјекти	788	% застапеност	773	% застапеност	745	% застапеност	734	% застапеност
Земјоделство, шумарство и рибарство	319	40.5%	297	38.4%	283	38.0%	273	37.2%
Рударство и вадење на камен	2	0.3%	2	0.3%	1	0.1%	1	0.1%
Преработувачка индустрија	64	8.1%	70	9.1%	65	8.7%	63	8.6%
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	0.0%	1	0.1%	1	0.1%	-	0.0%
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад; санација на околината	2	0.3%	2	0.3%	2	0.3%	3	0.4%
Градежништво	33	4.2%	34	4.4%	32	4.3%	38	5.2%
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	168	21.3%	162	21.0%	162	21.7%	165	22.5%
Транспорт и складирање	34	4.3%	38	4.9%	33	4.4%	31	4.2%
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	26	3.3%	26	3.4%	28	3.8%	27	3.7%
Информации и комуникации	5	0.6%	4	0.5%	4	0.5%	5	0.7%
Финансиски дејности и дејности на осигурување	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%	-	0.0%
Дејности во врска со недвижен имот	1	0.1%	1	0.1%	-	0.0%	2	0.3%
Стручни, научни и технички дејности	50	6.3%	49	6.3%	48	6.4%	50	6.8%

Административни и помошни услужни дејности	6	0.8%	8	1.0%	9	1.2%	10	1.4%
Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	3	0.4%	3	0.4%	3	0.4%	3	0.4%
Образование	14	1.8%	13	1.7%	12	1.6%	11	1.5%
Дејности на здравствена и социјална заштита	23	2.9%	21	2.7%	21	2.8%	23	3.1%
Уметност, забава и рекреација	6	0.8%	9	1.2%	7	0.9%	5	0.7%
Други услужни дејности	32	4%	33	4.3%	34	4.6%	24	3.3%

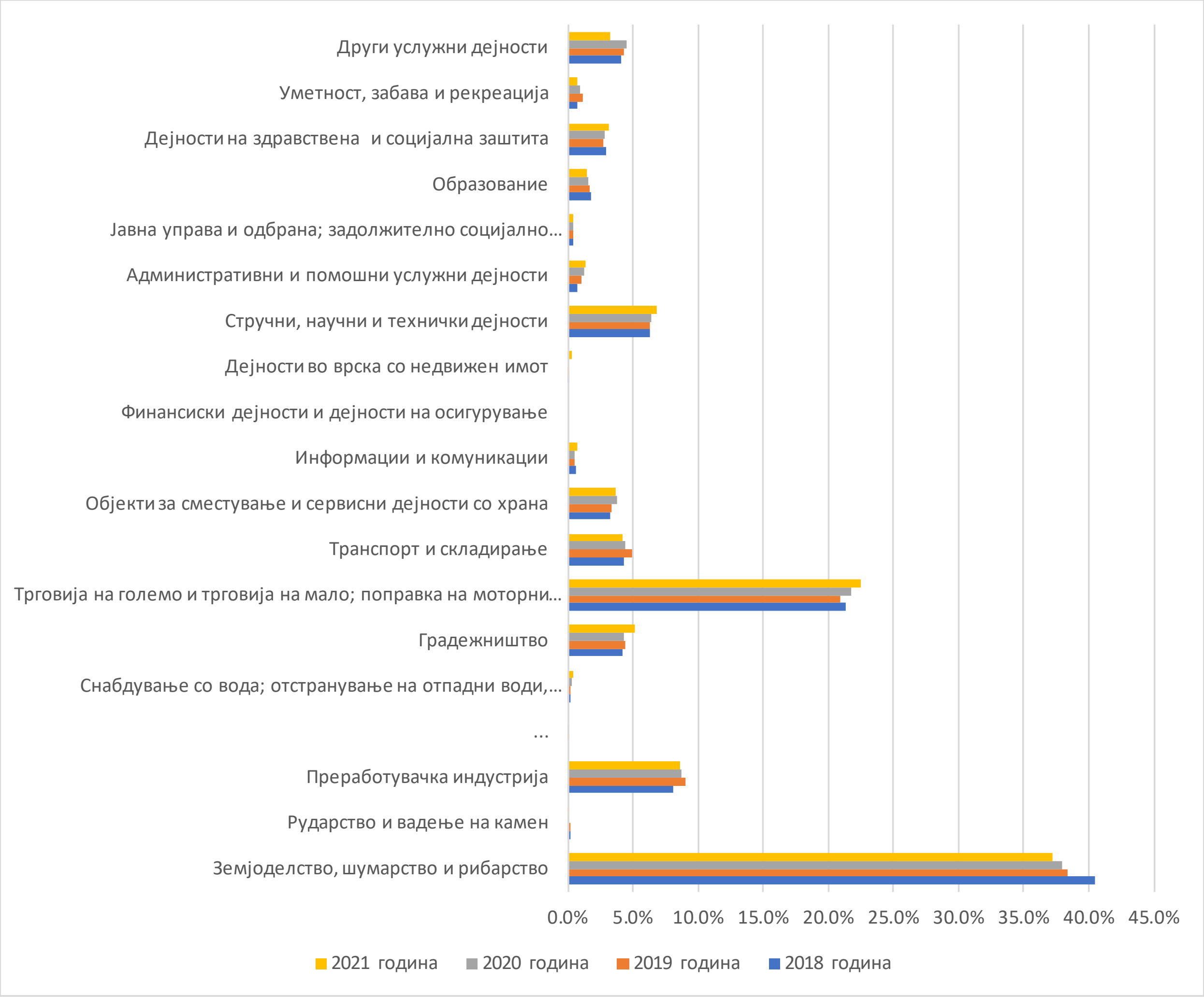

Слика 1 Графички приказ на активните деловни субјекти од 2018 до 2021 година

Доколку се направи увид за периодот од 2018 до 2020 година на активните деловни субјекти во општината според големината, се утврдува дека постои значително намалување на бројот на микро претпријатијата во општината: (извор Активни деловни субјекти по големина, по општини, по години 2009-2020, состојба 31 декември. PxWeb (stat.gov.mk))

Табела 21 Деловни субјекти според големината

	Вкупно	микро	мали	средни	големи
2018	788	625	156	7	-
2019	773	611	155	7	-
2020	745	576	162	7	-
2021	734	693	40	1	-

3.2 Индустриски зони во Општина Свети Николе

Во Општина Свети Николе има 3 индустриски зони:

- Индустриска зона „Свети Николе“ - Оваа индустриска зона го опфаќа просторот од Земјоделското училиште кон Овче Поле, од двете страни на регионалниот пат Свети Николе - Овче Поле се до границите определени со ГУП. Инвеститорите кои ќе градат надвор од границите на ГУП се ослободени од трошоци за уредување на градежно земјиште, а истото треба да го направат сами и на своја сметка, но со претходно обезбедување на сите потребни согласности.

- Индустриска зона ,,Овче Поле,, - Оваа зона го опфаќа постојните капацитети на индустриски објекти кои се наоѓаат во делот помеѓу железничката станица и магистралниот пат М5 Штип –Велес , истите егзистираат и ново предвидените согласно Деталниот урбанистички план за индустриска зона ,,Овче поле,, Инвеститорите кои ќе градат надвор од границите на УП се ослободени од трошоци за уредување на градежно земјиште, а истото треба да го направат сами и на своја сметка, но со претходно обезбедување на сите потребни согласности.

- Зона „Мало стопанство” - Како посебен простор се појавува планираната Малостопанска а зона, која го опфаќа реонот помеѓу реката Периш, патот од „Југосуровина” до Здружението на возачите и автопатот Миладиновци – Штип.

Состојба на индустриските зони во општина Свети Николе[6]

1. Индустриска зона Овче Поле - во индустриската зона функционираат претпријатија од месната индустрија, фабрика за производство на битуменски изолациони материјали и фабрика за производство на сточна храна.

[6] Податоците се земени од „Збирка на индустриски и туристички зони во Вардарскиот плански регион“ – Центар за Развој на Вардарски плански регион, 2015 година

Табела 22 Основни податоци за Индустриска зона Овче поле

Локација	Индустриската зона Овче поле се наоѓа во КО Амзабегово	
Вкупна површина	580,000 m^2	
Процент на изграденост	40 %	
Оддалеченост од центарот на општината	9 km	
Сопственост	100 % државна, 0% приватна	
Управувана	Општина Свети Николе	
Инфраструктура во зона	Водовод	Интерно водоснабдување со бунари
	Атмосферска канализација	Нема
	Фекална канализација	Нема
	Трансформатор	Има
	Пристапен пат	Има
	Осветлување	Нема
	Сообраќајница во зоната	Нема
Компании	Агриа – Овчеполка БИМ МИК	

Табела 23 Карактеристики на слободните парцели за градба во зоната

Површина на земјиште m^2	Површина на градба во основа m^2	Максимална висина на градба m	Почетна цена на земјиштето MKD/m^2	Надоместок за уредување на земјиштето MKD/m^2	Намена
69407	48585	15	61.5	300	Г2
18236	12054	18	61.5	300	Г2
2831	623	15	61.5	300	Г2
2941	789	15	61.5	300	Г2
6967	2565	15	61.5	300	Г2
3766	2555	15	61.5	300	Г2
3990	2324	15	61.5	300	Г2
2105	1315	15	61.5	300	Г2
5673	3429	15	61.5	300	Г2
5349	2530	15	61.5	300	Г2
3784	2750	15	61.5	300	Г2
6446	4059	15	61.5	300	Г2
15864	11105	15	61.5	300	Г2
1691	10401	15	61.5	300	Г2
10498	7348	5	61.5	300	Г2

Слика 2 Урбанистички план вон населено место Амзабегово за изградба на лесна и назагадувачка индустрија-индустриска зона Овче Поле, КО Амзабегово, Општина Свети Николе синтезен план

Слика 3 Индустриска зона Овче Поле

2. Индустриска зона Југ

Табела 24 Основни податоци за Индустриска зона Југ

Локација	Индустриската зона Југ се наоѓа на ул. „Маршал Тито“ бб.	
Процент на изграденост	60 %	
Сопственост	100 % државна, 0% приватна	
Управувана	Општина Свети Николе	
Инфраструктура во зона	Водовод	Има
	Атмосферска канализација	Нема
	Фекална канализација	Има, но не е поврзано со колектор
	Трансформатор	Има
	Пристапен пат	Има
	Осветлување	Има
	Сообраќајница во зоната	Има
Компании	АД Мода; Доматти; Меѓународен Славјански универзитет Державин; Винекс; Млекара Николови; КАМОТЕКС ДОО увоз-извоз; Зона Трејд; Автосигурност; Цек Комерц.	

Табела 25 Сообраќајна поврзаност на индустриските зони од Општина Свети Николе

Сообраќајни врски	Индустриска зона Овче Поле	Индустриска зона Југ
Оддалеченост од автопати, експресни и магистрални патишта (km)		
Миладиновци - Свети Николе - Штип	1	2
Оддалеченост од соседни општини (km)		
Општина Куманово	41.7	41.7
Општина Штип	26.3	26.3
Општина Велес	34.3	34.3
Општина Лозово	15.6	15.6
Оддалеченост од железничка станица од соседни општини (km)		
Општина Свети Николе	9	9
Оддалеченост од аеродроми (km)		
Меѓународен Аеродром Скопје	65	65
Аеродром Свети Апостол Павле-Охрид	225	225
Аеродром Белград, Србија	453	453
Аеродром Софија, Бугарија	215	215
Аеродром Солун, Грција	234	234
Аеродром Тирана, Албанија	367	367
Аеродром Приштина, Косово	152	152
Оддалеченост од пристаниште (km)		
Пристаниште Солун, Грција	214	214
Пристаниште Драч, Албанија	385	385
Пристаниште Бургас, Бугарија	580	580
Оддалеченост од гранични премини (km)		
Грција	142	142
Бугарија	96.7	96.7
Србија	53.4	53.4
Косово	97.1	97.1
Албанија	242	242
Оддалеченост од поважни градови (km)		
Солун	220	220
Софија	236	236
Белград	439	439
Загреб	828	828
Љубљана	966	966
Виена	1049	1049
Будимпешта	814	814

3.3 Работна сила и образовна структура на населението

Општината Свети Николе е четврта општина по бројот на население во Вардарскиот регион, сепак во вкупниот број на население во регионот учествува со само 11%. Во последната деценија пазарот на труд во Вардарскиот регион е променлив, од 2015 до 2020 година бројот на вработени лица во Вардарскиот регион бележи пораст, а во 2020 година има значително намалување на бројот на вработени во овој регион.

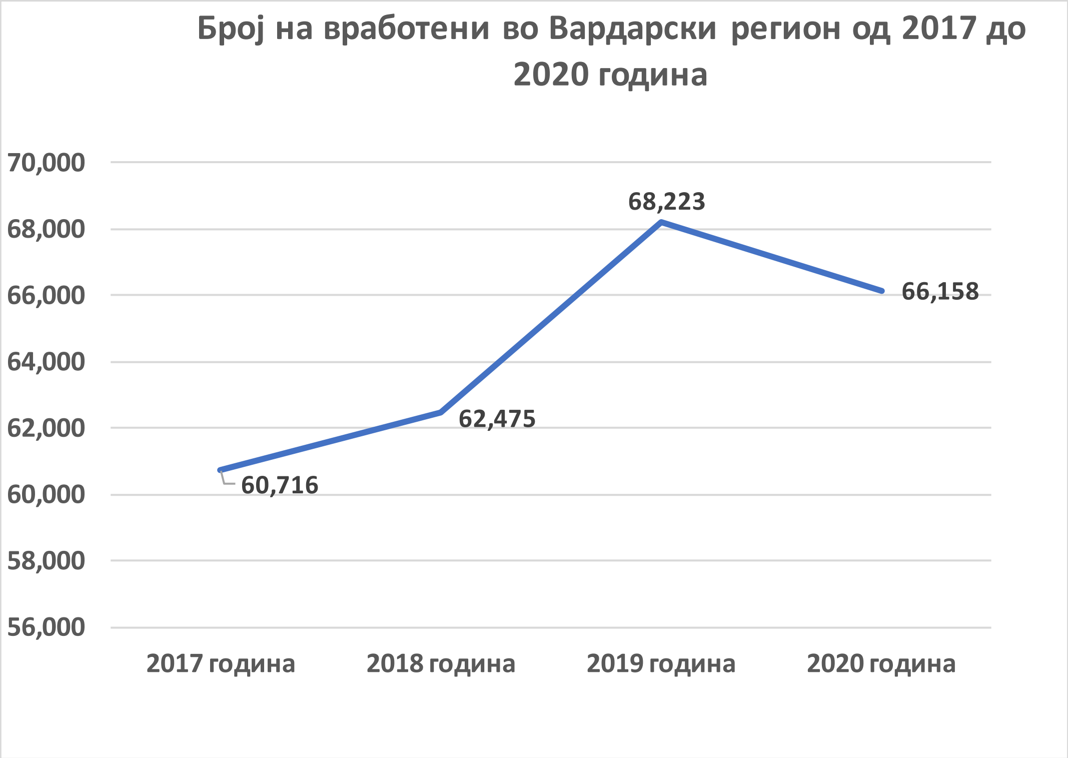

Слика 4 Графички приказ за бројот на вработени во општината според од 2017 до 2020 година

Во согласност со официјалните податоци од Државниот завод за статистика во 2019 година во општина Свети Николе се утврдени следните податоци за населението од 15 години и повеќе:

- стапката на невработеност е 10.8%
- стапката на вработеност е 55.2% и
- стапката на активност 61.8%.

Според Агенцијата за вработување на Република Македонија податоците за невработеност во општина Свети Николе се следните:

Табела 26 Податоци за невработеноста по години

Година	Невработени	Други лица кои бараат работа	Вкупно
2018	1257	1355	2612
2019	1143	1081	2224
2020	1565	1134	2699
2021	1313	876	2189
2022	1077	793	1870
2023	911	860	1771

Невработените лица во општината се делата на активни баратели на работа и пасивни баратели, според АВРМ оваа категорија на лица е 80% од вкупниот број на активни баратели. Според завршеното образование 40% од пасивните баратели на работа се со основно образование, 40% се со средно образование и во останатите 10 проценти спаѓаат лицата со нецелосно средно образование и со завршено високо образование.

Невработеноста во Општина Свети Николе во согласност со направената Анализа на пазарот на труд од 2022 година од страна на Општина Свети Николе[7] се поврзува со:

- најголема стапка на невработеност има кај неквалификуваното население, т.е. населението кое е без образование или само со основно образование
- голем дел од невработеното население чека подолго од 1 година за повторно вработување
- голем дел од невработеното население е постаро од 55 години.

Работната сила која е на располагање е во директна зависност од образовната структура во Општина Свети Николе, образовната структура во Општина Свети Николе по последните 5 години е окарактеризирана со минимален но константен пад на бројот на ученици.

3.4 Приказ на состојбата во училиштата[8]

Табела 27 Број на ученици по учебни години

Учебна година		2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Основни образование	Запишани ученици	1324	1293	1291	1249	1258	1220
	Завршиле	1331	1271	1280	1243	1254	
Средно образование	Запишани ученици	465	434	368	388	351	
	Завршиле	141	119	99	121	118	

[7] Sl.glasnik-br.7.pdf (svetinikole.gov.mk) Програма за Јавни работи во 2022 година, Стр.4.

[8] Податоците се земени од ДЗС за сектор образование

Приказ на состојбата на вработени наставници во основните и средните училишта[9]

Табела 28 Број на вработени во основно и средно образование по учебни години

Вид на образование	Вкупно наставници	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Основни образование	Вкупно	168	163	179	176	168
	Жени	130	130	141	129	128
	Мажи	38	33	38	47	40
Средно образование	Вкупно	57	54	54	51	51
	Жени	28	27	28	26	25
	Мажи	29	27	26	25	26

3.5 Општински буџет

Финансирањето на општините е регулирано со Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа.

Согласно Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа, генерално приливите и приходите на општините се евидентираат на ниво од 5 (пет) извори и тоа:

- Сопствени извори на приходи (локални даноци, локални такси и давачки и сл.)
- Дотации (тековни трансфери) од Буџетот на Република Северна Македонија (приходи од данок на додадена вредност, наменска дотација, капитална дотација, блок дотација и дотација за делегирана надлежност)
- Приходи од самофинансирачки активности
- Донации од земјата и странство
- Задолжувања од земјата и странство.

Согласно буџетите и приложените завршни сметки на буџетите на Општина Свети Николе за периодот од 2020 до 2023 година

Табела 29 Буџет на Општина Свети Николе

2020	312.194.938
2021	327.484.238
2022	352.541.159
2023 (Предвиден)	405.864.490

[9] Податоците се земени од ДЗС за сектор образование

3.6 Преглед на капитални проекти во периодот од 2020 до 2023 година

Преглед на спроведени капитални проекти во општина Свети Николе во периодот од 2020 до 2023 година, прикажаните проекти се преземени од интернет страната за електронски јавни набавки и Направено детално истражување за степенот на поврзаност на проектите кои се наведени во табелите и усвоените годишни програми на општината за разгледуваниот период, при што е утврдено соодветна поврзаност.

2020 година		
датум	**Капитални проекти за кои има склучен договор за спроведување преку системот за јавни набавки**	**износ со ДДВ**
28.01.2021	Изградба на дел од водоводна мрежа во село Крушица фаза 1 вкупна должина од 746 m	1,037,478
30.11.2020	Реконструкција на трибини на Градски Стадион	1,041,798
07.09.2020	Дупчење на истражно-експлоатациони бунари за топлински пумпи за детска градинка Рахилка Гонева Свети Николе	843,228
27.07.2020	Ревитализација на водоснабдителен систем Дивјак	4,999,988
26.05.2020	Реконструкција на улици во град Свети Николе и села	3,500,000
13.05.2020	Изградба на атмосферска канализација на ул.9-ти Мај (прва фаза) Свети Николе DN 200mm - 204m двослојни полипропиленски ребрасти (ППХМ) цевки профил тип Б	709,876
23.04.2020	Изместување на водоводна линија Ф 280 мм на ул. Крсте Мисирков (населба Лиска) Свети Николе	384,538
21.04.2020	Санација на речно корито на Горобинска река	2,389,921
Вкупно во денари		14,906,827
Вкупно во евра		242,387

2021 година		
датум	**Капитални проекти за кои има склучен договор за спроведување преку системот за јавни набавки**	**износ со ДДВ**
20.01.2022	Изградба на мост преку река "Мавровица" во град Свети Николе	6,576,713
01.09.2021	Реконструкција на улица "Јанко Глигоров" и дел од улица "Гоце Делчев" во град Свети Николе	4,465,573
23.08.2021	Изградба на фекална канализација во с.Мустафино Општина Свети Николе Крак 32 DN 200 mm - 660m и DN 315 mm - 330m 3слојна полипропиленска (ППХМ) мазна канализациона цевка профил тип А1	5,871,846
24.08.2021	Изработка на урбанистички планови со стручна ревизија	3,400,000
14.06.2021	Реконструкција на улици во град Свети Николе и селата	3,500,000
20.05.2021	Изработка на проектна документација со ревизија	2,300,000
14.04.2021	Реконструкција на ограда на Градски стадион	753,871
14.04.2021	Изградба на фекална канализација на дел од улици “Живко Чинго”, “Јуриј Гагарин”, “Миле Поп Јорданов”, “Ѓорче Петров”, “Пере Тошев”, “Никола Ј. Вапцаров” со должина од 511 метри PE коругирани цевки, поставени се 2 пумпи за фекален отпад со капацитет од 10 l/sec, висина на подигање 15 m и јачина 3kW	1,649,400
Вкупно во денари		28,517,403
Вкупно во евра		463,698

2022 година		
датум	**Капитални проекти за кои има склучен договор за спроведување преку системот за јавни набавки**	**износ со ДДВ**
23.01.2023	Реконструкција на улици во с. Црнилиште Општина Свети Николе	4,172,340
23.01.2023	Реконструкција на ул. Октомвриска и ул. Кочо Рацин Општина Свети Николе	4,290,369
04.10.2022	Реконструкција на улица во с. Горобинци Општина Свети Николе	2,341,538
04.10.2022	Реконструкција на улица во с. Ерџелија Општина Свети Николе	4,144,400
31.08.2022	Изградба на фекална канализација во с. Мустафино, Општина Свети Николе, крак:32-дел К1 должина од 708 m, 3 слојна полипропиленска ППХМ мазна канализациона цевка тип А1 DN 200mm	3,540,000
12.09.2022	Реконструкција на трибини на Градски стадион (втора фаза)	1,583,501
04.05.2022	Набавка, поставување и нивелирање на павер бетонски елементи за потребите на Општина Свети Николе	2,000,000
27.04.2022	Реконструкција на улици во град Свети Николе и селата	3,500,000
05.05.2022	Изградба на балон спортска сала во ООУ Даме Груев с. Ерџелија	8,516,166
08.03.2022	Санација на речно корито на Горобинска река	2,999,041
Вкупно во денари		37,087,355
Вкупно во евра		603,046

2023 година		
датум	**Капитални проекти за кои има склучен договор за спроведување преку системот за јавни набавки**	**износ со ДДВ**
во тек е набавката	Тампонирање на улици низ град Свети Николе и селата	1,000,000
во тек е набавката	Изградба на амфитеатар во градски парк Свети Николе, Општина Свети Николе	1,998,894
25.05.2023	Изградба на улица во „Мало стопанство" Општина Свети Николе	5,248,364
23.05.2023	Реконструкција на пешачка патека од спортска сала до ул. Крсте П.Мисирков, општина Свети Николе	2,385,712
17.05.2023	Санација на ул. Питу Гули, Улоф Палме, Солунска, Септемвриска, Јанко Глигоров, Гоце Делчев, Јане Сандански, Никола Карев, Кумановска, Плоштад Илинден и крпење на ударни дупки низ градот Свети Николе	4,517,115
23.05.2023	Санација на речно корито на Горобинска река – втор дел	5,387,120
04.05.2023	Реконструкција на улица во с.Пеширово Општина Свети Николе	638,598
03.04.2023	Набавка, транспорт и монтирање на реквизити на детски игралишта и нивно оградување во град и селата	927,480
03.04.2023	Набавка, транспорт и поставување на урбана опрема	812,194
22.03.2023	Чистење на речно корито на река Периш до 5км (115ден/км)	850,000
22.03.2023	Реконструкција на улица во с.Амзабегово, Општина Свети Николе	2,223,902
Вкупно во денари		22,990,485
Вкупно во евра		373,829

3.7 Останати капитални проекти кои се спроведени во периодот од 2018 до 2023 година

- Патна инфраструктура:

2018	Реконструкција на локален пат од село Ерџелија до клучка Пеширово со Р 1204, Делница 1 (од Пеширово до надпатник), општина Свети Николе	3,972,938	БРР – Програма за рамномерен регионален развој за 2017/Општина Свети Николе
2019	Изградба на локален пат - Раскрсница Старавина – Будимирци – Манастир Свети Атанасиј	3.300.000,00	АФПЗРР
2019	Реконструкција на локален пат од надпатник на автопат до с. Ерџелија КО Амзабегово, КО Ерџелија	7,342,750	АФПЗРР - Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2018 година, мерка 321
	Изградба на улици во рурална средина - с. Црнилиште	4,260,000	
2019	Изградба на пешачка патека до археолошки локалитет Била Зора Свети Николе (прва фаза)	5,811,864	АФПЗРР - Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2018 година, мерка 323
2019	Изградба на пешачка патека до археолошки локалитет Била Зора Свети Николе (втора фаза)	5,452,466	БРР – Програма за рамномерен регионален развој за 2019/Општина Свети Николе
2021	Реконструкција на улици во град Свети Николе и селата	3,500,000	Општина Свети Николе
2022	2 улици во с. Долно Црнилиште	5,007,860	Општина Свети Николе

2022	Изградба на мост преку река „Мавровица“ на ул. „112“ ко Свети Николе	7,700,269	БРР – Програма за рамномерен регионален развој за 2019/Општина Свети Николе
2022	Целосно асфалтирани на дел од Рајко Жинзифов, крак од Јуриј Гагарин, Миле Поп-Јорданов, крак од Војдан Чернодрински, крак од Киро Глигоров, крак од Сирма Војвода и крак од 11ти Октомври со канализациона мрежа и тротоари Александар Серафимов, Нада Ицева, Димитар Влахов со два крака, канализациона мрежа и атмосферска канализација Улица Пиринска	43,032,408	Кредит Светска Банка-МСИП 2
2022	Улица Јанко Глигоров и Гоце Делчев	4,243,000	Општина Свети Николе
2022	Реконструкција на дел од Васка Циклева	1,200,000	Општина Свети Николе
2022	Реконструкција на Дел од Кочо Рацин, Македонска и Кумановска	3,500,000	Општина Свети Николе

- Комунална инфраструктура

2018	Изградба на фекална канализација и водоснабдителна мрежа на улици на КП 1785/1 викано место “Лозов Расадник”: на “Улица 1”, “Улица 2”, “Улица 3”, “Улица 4” и “Улица 5” во Свети Николе	3,730,074	Министерство за транспорт и врски - Европска банка за обнова и развој

2019	Реконструкција на пречистителна станица за отпадни води – Биореал	9,993,750	The Interreg IPA CBC Programme "Greece-Repubic of North Macedonia 2014-2020"
2020	Поставување на цевковод до село Горобинци од водоснабдителен систем Дивљак во должина од 5км	3,500,000	Општина Свети Николе
2020	Реконструкција на водоводна мрежа за ул. Васка Циклева, Реконструкција на фекална канализација за ул. Васка Циклева, Изградба на фекална канализација на ул. Кнежевски пат, Изградба на фекална канализација за дел од населба Рудина, Изградба на фекална канализација на КП бр. 7841, КП бр. 10691, КП бр. 10714 викано место Рудина, Изградба на атмосферска канализација за дел од викано место Ќиќевачка (Потег од раскрсница на ул. Ќиќевачка до испуст во река Периш), во Свети Николе, општина Свети Николе	13,860,765	Министерство за транспорт и врски - Европска банка за обнова и развој
2021	Реконструкција на водоводна и канализациона мрежа на дел од Сопотски пат, дел од ул. Гоце Делчев, дел ул. Филип 2	200,000	Општина Свети Николе

- Образование и заштита на деца

2018	Реконструкција на електрични инсталации во ООУ Даме Груев с. Ерџелија	605,989	БРР – Програма за рамномерен регионален развој за 2018/Општина Свети Николе
2019	Ревитализација на електрични инсталации во дел од просториите на прваот кат во ООУ Гоце Делчев Свети Николе	1,142,806	ООУ Гоце Делчев Свети Николе
2019	Поставување на топловодно греење во ООУ Даме Груев с.Ерџелија Свети Николе -Подрачно училиште во с.Амзабегово и Подрачно училиште во с.Кадрифаково	8,212,800	БРР – Програма за рамномерен регионален развој за 2019/Општина Свети Николе
2019	Здрава и енергетски ефикасна градинка (реконструкција на кров и замена на фасадна столарија на клон 2 од ЈОУ Детска градинка "Рахилка Гонева" Општина Свети Николе и вршење технички преглед на градбата)	3,727,558	UNDP
2020	Санација на тоалети во ООУ Гоце Делчев Свети Николе	933,200	ООУ Гоце Делчев Свети Николе
2020	Набавка на работи за електрични инсталации во ООУ "Гоце Делчев" Свети Николе (втора фаза)	353.681	ООУ Гоце Делчев Свети Николе
2020	Изградба на ограда на ООУ "Гоце Делчев" Свети Николе	887.275	ООУ Гоце Делчев Свети Николе

2020	Реконструкција на тоалети во централно училиште-повторена постапка во ООУ Даме Груев с. Ерџелија	659.254	ООУ Даме Груев с. Ерџелија
2020	Поставување на ограда во централното училиште во ООУ Даме Груев с. Ерџелија	701.782	ООУ Даме Груев с. Ерџелија
2020	Реконструкција на дел од зграда во која се одвива настава за стручно образование СОУ Кочо Рацин Свети Николе	863,866	СОУ Кочо Рацин Свети Николе
2020	Санација на дел од фасада на ООУ "Кирил и Методиј" Свети Николе	270,199	ООУ "Кирил и Методиј" Свети Николе
2020	Санација на плафони во ООУ "Кирил и Методиј" Свети Николе	292,739	ООУ "Кирил и Методиј" Свети Николе
2021	Реконструкција на ученичкиот дом и стручното училиште во СОУ Кочо Рацин	25,000,000	МОН
2021	Реконструкција на подови во ООУ "Кирил и Методиј" Свети Николе	2,109,572	ООУ "Кирил и Методиј" Свети Николе
2021	Реконструкција и адаптација на тоалети за лица со посебни потреби во ООУ “Кирил и Методиј” Свети Николе	391,680	ООУ "Кирил и Методиј" Свети Николе
2021	Изградба на спортско-пешачки патеки во ООУ "Гоце Делчев" Свети Николе партерно уредување	752.214	ООУ Гоце Делчев Свети Николе
2021	Партерно уредување во Подрачно училиште во с.	374.711	ООУ Гоце Делчев Свети Николе

	Горобинци во рамки на ООУ Гоце Делчев Свети Николе		
2021	Изведба на подови во ООУ Гоце Делчев Свети Николе	372.703	ООУ Гоце Делчев Свети Николе
2021	Набавка на работи за реконструкција на надворешни врати и прозори во клон 1 ЈОУ Детска градинка "Рахилка Гонева" Општина Свети Николе	2.041.890	Детска градинка "Рахилка Гонева" Општина Свети Николе
2021	Реконструкција на санитарни јазли во клон 2	1.416.405	Детска градинка "Рахилка Гонева" Општина Свети Николе
2022	Во ООУ Гоце Делчев комплетно е реконструирана спортската сала и соблекувалните, поставени се нови подови и тавани со електрична инсталација во дел од училиштето. Исто така реновирани се дел од училишните кабинети, дел од тоалетите и набавени се нови компјутери и нови СМАРТ табли	7 704 097	Свети Николе
2022	Во ООУ Кирил и Методиј поставени се нови подови а исто така реновирани се дел од училишните кабинети, дел од тоалетите и набавени се нови компјутери и нови СМАРТ табли	2.079.573	Свети Николе

- Останати проекти

2018	Изградба Градски пазар Свети Николе	16,114,790	Проектот за подобрување на општинските услуги од компонентата инвестициски грантови од ипа финансирани од страна на еу
2019	Реконструкција на Дом на културата во општина Свети Николе (Греење и климатизација на кино сала)	7,211,275	БРР – Програма за рамномерен регионален развој за 2019/Општина Свети Николе
2019	Набавка и монтажа на систем за управување на уличното осветлување во Општина Свети Николе	3,127,000	Општина Свети Николе
2019	Реконструкција на фонтана во градски парк Општина Свети Николе	2,385,035	Општина Свети Николе
2019	Набавка на опрема и механизација за ЈКП Комуналец Свети Николе-	4,760,228	МСИП – Грант
2021	Набавка и поставување на летниковци и клупи на јавни површини	173,069	Општина Свети Николе
2022	Изградба на нова противпожарна станица во Свети Николе	23,850,000	Амбасада на САД и НАВФАК

4 Мисија и визија на Стратегијата за Локален економски развој Општина Свети Николе 2024 - 2028

4.1 Визија

Визијата на Општина Свети Николе е: економски проспротитетна општина, унапредено земјоделие, зачувување на автентичноста на природната средина, развој на руралните и урбаните средини со цел подобрување на квалитетот на живеење на населението, вклучување на младите во донесување на заеднички одлуки, зголемено искористување на обновливите извори на енергија, урбанистички уредена и инфраструктурно покриена цела територија на општината, туристички центар на Овчеполската котлина.

4.2 Мисија

Постигнувањето на целите определени во Визијата за идното економско позиционирање на Општина Свети Николе може да се постигне преку спроведување на реконструкции и модернизации на инфраструктурата, поддршка на бизнис секторот, инвестиции во младите и заштита на социјално загрозените групи, нашата мисија е да ги оствариме целите за подобрување на економскиот раст и квалитетот на живот на граѓаните во општина Свети Николе.

5 Анализа на состојбите во општината во областите за кои се однесува стратешкиот план, со вклучена функционална анализа, PEST, SWOT анализа и идентификација на клучните фактори кои го определуваат нивниот развој, и дефинирање на заинтересираните страни (Stakeholders);

При процесот утврдување на насоката на стратегијата за економски развој од исклучителна важност е да се направи детална анализа на локалното стопанство. Компетитивната процена го вклучува расположливото квантитативно и квалитативно знаење на економијата, вештините и останатите ресурси, се со цел да се помогне при дефинирањето на стратешкиот правец. Дефинирањето на состојбата и расположливите капацитети на општината се темели на неколку последователни анализи.

5.1 PEST анализа

PEST анализата или PESTEL анализата претставува акроним кој во себе ги содржи Политичките, економските, социјалните, технолошките, еколошките и правните фактори на влијание врз развојот.

Анализата PEST помага да се одреди опсегот на потенцијални идни активности во креирање на стратешки мерки за управување. Оваа анализа ги идентификува надворешните фактори кои можат да влијаат. PEST анализата во голема мера се проширува на SWOT анализата.

P (Политички фактори)

- •Делумно пресликување на Националните програми за економски развој
- -Даночна политика
- -Партизација, корупција, непотизам
- -Политичка несигурност или Отсуство од доверба во системот
- •Програма за национална и локална трговија според предиспозициите на регионите

E (Економски фактори)

- •Голем број на микро претпријатија
- -Голем број на самостојни земјоделски производители кои не се законски регистрирани
- -Екологија и заштита на животната средина
- -Висока стапка на инфлација
- -Недоволно развиена индустриска зона
- •Недостиг од локални центри за промоција на предностите на регионите
- •Нелојална конкуренција
- •Кредитно - монетарна политика
- •Состојба на инфраструктурата

S (Социјални фактори)

- •Голема стапка на иселување
- -Диспропорција во возраста на населението
- -Старосна и образовна структура на населението
- -Социјална заштита
- -Маргинизирани групи
- -Невладини организации
- -Миграциите село-град и емигрирањето надвор од државата

T (Технолошки фактори)

- -Автоматизација во процесот на производство на земјоделски производи
- -Иновации при подготовка на производите за продажба според очекувањата на големите пазари
- •Традицонално производство
- • Е-влада
- •Инфраструктура во информатичките технологии
- •Состојба на високошколски научни институции
- •Циркуларна економија
- •Вложување во развој на науката и технологиите
- •Достапност на технолошки информации, комуникација и едукација
- •Фискални и други системски мерки за аплицирање на нови технологии

Слика 5 PEST анализа

	Значајни	Малку значајни	Не значајни
Возможни	•Пресликување на Националните програми за економски развој •Даночна политика •Програма за национална и локална трговија според предиспозициите на регионите •Голема стапка на иселување •Голем број на микро претпријатија •Голем број на самостојни земјоделски производители кои не се законски регистрирани •Екологија и заштита на животната средина •Висока стапка на инфлација •Социјална заштита •Состојба на инфраструктурата	•Политичка несигурност или Отсуство од доверба во системот •Диспропорција во возраста на населението •Нелојална конкуренција •Политичка несигурност или Отсуство од доверба во системот •Традиционално производство •Старосна и образовна структура на населението •Маргинализирани групи •Невладини организации •Миграциите село-град и емигрирањето надвор од државата	•Партизација, корупција, непотизам
Со мала веројатност да се случат	•Автоматизација во процесот на производство на земјоделски производи •Иновации при подготовка на производите за продажба според очекувањата на големите пазари •Вложување во развој на науката и технологиите •Состојба на високошколски научни институции •Достапност на технолошки информации, комуникација и едукација •Фискални и други системски мерки за аплицирање на нови технологии •Недоволно развиена индустриска зона	•Кредитно - монетарна политика •Инфраструктура во информатичките технологии •Циркуларна економија •Е-влада	
Не возможни	•Недостиг од локални центри за промоција на предностите на регионите		

5.2 SWOT анализа

SWOT анализата претставува методологија која се користи при подготовка на стратешки документи, во однос на утврдување на визијата, целите и активностите кои се во меѓусебна синергија.

Појдовна цел на оваа анализа е развој на Општина Свети Николе, преку максимално искористување на предностите и можностите кои ги има на располагање а во исто време да се минимизираат слабостите и опасностите со кои се соочува.

Предности	Слабости
- Добра географска поставеност - Сообраќајна поврзаност - Поволна клима за развој на земјоделство, полјоделство, лозарство и сточарство - Природни ресурси како вредности за економско искористување, претставени низ, расположливи површини со земјоделско земјиште и пасишта, и развиена биолошка разновидност - Воспоставена локална инфраструктура (електрична енергија, водовод, атмосферска и фекална канализација, телефонија, интернет) - Еколошки чиста и незагадена општина - Потенцијал за искористување на обновливите извори на енергија - Квалификувана работни сила - Добра покриеност со урбанистички планови (ГУП, ДУП) - Богато културно наследство, археолошко и историско наследство - Поволни услови за развој на индустријата и привлекување на странски инвестиции - Развиена мрежа на Јавни објекти и институции - Развиен граѓански сектор со голем број на невладини организации - Одлична можност за развој на рурален туризам	- Намален прираст во изминатата деценија - Голем степен на иселување на населението - Недоволна соработка со земјоделците и неразвиена мрежа на земјоделци од Овчеполсиот регион - Непланско производство на земјоделски производи - Отсуство од собирни складишни центри за земјоделските производи - Недоволна соработка со приватниот сектор - Голем број на микро претпријатија, недостиг од поголеми инвестиции - Застарена електродистрибутивна мрежа во руралниот дел од општината - Отсуство од спортски и културни објекти - Слабо развиена мрежа на занаетчии - Не прилагодени образовни програми соодветни на потребите на бизнис заедницата - Потреба од повеќе културни манифестации (Денови на Општина Свети Николе и сл.) - Доста ниска финансиска и економска моќ на населението - Нерешен проблем со депонирање на ѓубрето - Лошо решено водоснабдување на земјоделските површини - Неусогласеност на националните и локалните програми за развој - Нема организиран јавен транспорт на ниво на општината

	- Нема организиран транспорт за регионална поврзаност - Нелојална конкуренција – постоење на сива економија - Слаба промоција на економските потенцијали на општината
Можности	**Опасности**
- Развој и промоција на трите постоечки технолошки индустриски развојни зони преку привлекување на странски инвестиции - Развој на рурален и алтернативен туризам - Можност за поголема промоција на археолошките локалитети како Голема можност за искористување на потенцијалот на обновливите извори на енергија, заради местоположбата на општината - туристички атракции - Изградба на собирен и преработувачки центар со складишта за земјоделските производи од целиот овчеполски регион, со што Општината ќе се позиционира како центар на овој регион - Одлична можност на општината за соработка со 4 региони (Вардарски, Источен, Североисточен и Скопски регион) - Можност за продолжување на традицијата и повторно заживување на текстилната индустрија - Организирање на обуки за граѓаните од страна на Локалната самоуправа - Користење на владини и меѓународни финансиски средства за локална инфраструктура и поддршка на МСП Секторот	- Брзото темпо на намалување на демографската слика во општината - Напуштање на високо квалитетните земјоделски површини за поставување на електрични централи за искористување на обновливите извори на енергија (сонце и ветер) - Недоволна заинтересираност и недоверба за интеракција на јавниот и приватниот сектор - Временски непогоди кои негативно влијаат врз земјоделство, полјоделство, лозарство, сточарство и пчеларството - Недоволна заинтересираност на населението да се насочи кон гранките земјоделство, полјоделство, сточарство итн - Недостаток на кадри и заинтересираност за развој на текстилната индустрија - Изумирање на стари занаети - Можност за појава на Пандемија

Слика 6 SWOT анализа

Според извршената анализа најголема пречка за искористување на силните страни и остварување на можностите кои ги нуди Општина Свети Николе е високиот и континуиран степен на иселување на работоспособното население и немањето на соодветни програми за привлекување на нови инвестиции кои би придонесле за отварање на нови работни места.

При привлекувањето на новите инвестиции Општината Свети Николе е непходно да ја искористи својата добра географска поставеност и да се позиционира како општина која е спој на 4 региони.

За побрз развој неопходно е да се искористат предиспозициите и потенцијалите со кои располага општината а тоа е правилно и планско искористување на висококвалитетната земјоделска површина. Развој и одгледување на нови земјоделски култури кои се повеќе се барани на пазарот на национално и интернационално ниво.

Општината потребно е да оформи програми за поголема соработка со приватните компании кои се во општината, со цел нивно задржување во склоп на општината.

	Значајни	Малку значајни	Не значајни
Возможни	- Поволни услови за развој на индустријата и привлекување на странски инвестиции - Потенцијал за искористување на обновливите извори на енергија - Воспоставена локална инфраструктура (електрична енергија, водовод, атмосферска и фекална канализација, телефонија, интернет) - Расположливи површини со пасишта за развој на сточарство: овчарство, говедарство, свињарство, живинарство и пчеларство - Расположливи површини со обработливо земјоделско земјиште за одгледување на житни, раноградинарски, индустриски култури и лозарство - Поволна клима за развој на земјоделство, полјоделство, лозарство и сточарство - Планско производство на земјоделски производи - Развој и промоција на трите постоечки технолошки индустриски развојни зони преку привлекување на странски инвестиции	- Развој на рурален и алтернативен туризам - Можност за поголема промоција на археолошките локалитети како туристички атракции - Организирање на обуки за граѓаните од страна на Локалната самоуправа - Користење на владини и меѓународни финансиски средства за локална инфраструктура и поддршка на МСП Секторот	
Со мала веројатност да се случат	- Одлична можност за развој на рурален туризам - Развиен граѓански сектор со голем број на невладини организации - Развиена мрежа на Јавни објекти и институции	- Изградба на собирен и преработувачки центар со складишта за земјоделските производи од целиот овчеполски регион, со што Општината ќе се позиционира како центар на овој регион	

	- Поголема соработка со земјоделците и неразвиена мрежа на земјоделци од Овчеполсиот регион - Прилагодување на образовни програми - Зголемен прираст и намалена емиграција на населението - Нерешен проблем со депонирање на ѓубрето -	- Голема можност за искористување на потенцијалот на обновливите извори на енергија, заради местоположбата на општината -	
Невозможни			

5.3 Анализа и дефинирање на заинтересираните страни (Stakeholders)

Анализата на засегнатите страни се состои од идентификување на внатрешните и надворешните заинтересирани страни и корисници на услуги и утврдување на нивните потреби. Целта на оваа анализа е да ги утврди постапките на комуникација со внатрешните и надворешните заинтересирани страни, да се дефинираат проблемите и потребите за да можат тие прашања да се обработат и да се пронајде решение преку соодветни мерки.

Резултатите од анализата на внатрешните/надворешните состојби претставуваат основа за сите други фази во стратешкото планирање, но и основа или појдовна точка за споредување и оценка на напредокот во спроведувањето на стратешкиот план и за негово ажурирање.

Заинтересирани страни	**Нивен интерес**	**Капацитет / Мотивација**	**Поврзаност**	**Влијание врз планиран проект**
Граѓани-невработени	-Соодветно вработување -Живеење во роден крај	-Ограничен капацитет -Висока мотивација	-АВРМ -Општина -НВО	Корисници
Приватен сектор сектор	-Квалификуван кадар -Поголем профит -Подобри услови за водење на бизнисот	-Солиден капацитет -Висока мотивација	-АВРМ -Синдикат -Регионални стопански комори -Општина	Корисници, партнери и поддржувачи
Локална и централна власт	-Зголемен економски развој -Намалено иселување на населението	-Солиден капацитет -Висока Мотивација	-Приватен сектор -АВРМ -НВО	Спроведувач и корисник

	-Поголем буџет за спроведување на капитални проекти -Подобар квалитет на живеење -Добро организирана општина		-Регионални стопански комори -Граѓани	
НВО сектор	-Зголемен број на проекти и опстојување -Проширена соработка	-Добар капацитет -Висока мотивација	-Граѓани -Општина -Приватен сектор	Корисник, партнери, поддржувачи
Регионална стопанска комора со седиште во Штип	-Создавање на подобри услови на приватниот сектор -Поголем број на членови	-Висок капацитет -Висока мотивација	-Приватен сектор -АВРМ -Општина	Поддржувачи, партнери и корисници
Занаетчии и Трговци поединци	-Промоција на сопственото производство -Пристап до информации -Зголемен профит	-Добар Капацитет -Недоволна мотивација	-АВРМ -Општина -НВО	Корисници и поддржувачи
Земјоделци/сточари и сл.	-Промоција и пласман на сопственото производство -Зголемен профит -Пристап до информации	-Добар Капацитет -Недоволна мотивација	-Општина -Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство -Здруженија на земјоделци -НВО	Корисници и поддржувачи
Потенцијални инвеститори	-Профит -Проширување на своите капацитети	Висок капацитет Висока мотивација	-АВРМ -Општина -Регионална стопанска комора	Корисници поддржувачи

Слика 7 Анализа на влијанието на засегнатите страни

Клучни учесници во Стратегијата за локален економски развој на Општина Свети Николе

- Населението на Општина Свети Николе
- Општина Свети Николе - јавната администрација
- Приватен сектор (микро, мали, средни, големи претпријатија)
- Занаетчии и трговци поединци
- Претприемачи и потенцијални заинтересирани инвеститори
- Регионалните стопански комори и асоцијации со седиште во општината
- Организации и здруженија на физички и правни лица со седиште во општината.
- Здруженија на граѓани, невладини организации и организации за поддршка на приватниот сектор со седиште во општината.
- Центар за развој на Вардарски плански регион

5.4 Анализа на испитување на јавното мислење

Анкета

Процесот на изработка на Стратегија за локален економски развој значи испитување на јавното мислење на сите чинители во општината, поточно вклучување на населението, бизнис заедницата и претставниците од јавните претпријатија и од општинската администрација.

Со цел да се добие јасна слика за економската состојба во општината за потребите на стратегијата спроведена е анкета и организиран е форум со слична тематика .

Анкета – испитување на јавното мислење беше спроведена на 2 начина по електронски пат и на терен. Анкетата вклучуваше 23 општи и специфични прашања.

Анализа на резултатите од анкетата:

Општ дел[10]

Старосна структура	Најголем дел од испитаниците 43.1% се на возраст од 41 до 60 години, 39.2% од 21 до 40 години, помал процент 13.7% се над 60 години и 3.9% од 16 до 20 години.
Полова структура	60.8% мажи 39.2% од испитаниците се жени
Образовна структура	52.9% од учесниците во анкетата се со високо образование, 27.5% се со средно образование, 9.8% се со Виша школа (додипломски студии) и со После дипломски студии
Место на живеење	88.2% од испитаниците се од урбаниот дел на општината 11.8% се рурален дел

[10] Во Анекс 1 е даден извештај од спроведената анкета со графички приказ за секое прашање.

Социјален статус	82.4% се вработени 17.6% се невработени
Сопственост на компанијата во која сте вработен/а	39.1% од испитаниците се вработени во приватна компанија 28.3% вработени во компанија во државна сопственост 17.4% сопствен – семеен бизнис /компанија 8.6% се пензионер 2.2% од испитаниците се вработени во: здружение на граѓани, ангажирани со договор на дело, студенти
Локација на компанијата	95.4% од испитаниците се вработени во компанија која е лоцирана во Општина Свети Николе 4.6% се вработени во компанија лоцирана во друга општина
Сектор на компанијата (според Националната класификација)	19% Трговија на големо и мало 16.7%Административни и помошни услужни дејности 9.5% Информации и комуникации 7.1% Прехранбена индустрија и Текстилна индустрија 4.8% Металопреработувачката индустрија, Образование, Други услужни дејности, Друго (не споменато) 2.4% Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување; Пожарна; Електроснабдување, дистрибуција на електрична енергија; Локална самоуправа; Производство и Продажба на мебел; Сточарство; Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината; Дејности во врска со недвижен имот; Стручни технички дејности
Вкупен број на членови	52.9% во домаќинството се од 3 до 4 члена 31.4% се повеќе од 4 члена 15.7% се од 1 до 2 члена
Вкупни месечни примања во семејството	62.7% се со вкупни месечни примања повеќе од 40.000 денари 27.5% се со примања од 20.000 до 40.000 денари 5.9% се со примања од 11.000 до 20.000 3.9% се со примања до 11.000 денари

Слика 8 Анализа на резултатите од анкетата – Општ дел

Специфичен дел

На прашањето како ја оценувате моменталната состојба на локалната економија во општината	41.2% од испитаниците oцениле дека моменталната состојба е добра 31.4% сметаат дека е задоволителна 15.7% сметаат дека е лоша 5.9% ја оценуваат моменталната локална економија како солидна 5.9% испитаници одговориле дека е многу добра
Во однос на тоа дали испитаниците се запознаени со иницијативите на општината за подобрување на локалниот економски развој спроведени од страна на општината	78.4% или повеќе од две третини од испитаниците не знаат кои иницијативи општината ги презема за подобар економски развој 21.6% од испитаниците се запознаени и ги навеле следните иницијативи: - општинско корисна работа - прашалник за инвеститори - инфраструктура и вработување - поправка на улици и патишта - асфалтирање на улици и поставување на водоводна мрежа - проект за млади - обуки за граѓани
Поттикнување на економскиот раст и нови работни места испитаниците го гледаат преку развој на следните индустрии,	1.Земјоделство, шумарство и рибарство 2.Прехранбената индустрија 3.Сточарството 4.Образование; Туризам 5.Текстилна индустрија 6.Уметност, забава и рекреација 7.Трговија на големо и трговија на мало 8.Транспорт и складирање; Стручни, научни и технички дејности; Дејности на здравствена и социјална заштита 9.Објекти за сместување и сервисни дејности со храна; Градежништвото 10.Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и Дејности за санација на околината; информации и комуникации; Други услужни дејности 11.Металопреработувачката индустрија 12.Дејности во врска со недвижен имот 13.Поправка на моторни возила и мотоцикли

Новоотворени компании во последните 3 години на територијата на Општина Свети Николе	Дури 62.7% од испитаниците одговориле негативно, поточно во последните три години ниту тие ниту пак некој што го познаваат има започнат нов бизнис во општината 37.7% потврдиле дека познаваат некој или пак самите тие отвориле компанија во општината.
Новоотворениот бизнис припаѓа во областа:	1.Трговија на големо и трговија на мало 2.Земјоделство, шумарство и рибарство 3.Текстилна индустрија 4.Прехранбена индустрија; Туризам 5.Градежништво; Информации и комуникација; Уметност, забава и рекреација; Угостителство; и Сточарство
Во однос на вложените инвестиции за подобрување на инфраструктурата во Општина Свети Николе за последните 5 години, испитаниците ги дале следните видувања:	29.4% сметаат дека нивото на инвестирање во инфраструктурата во последните 5 години е доста солидно 27.5% сметаат дека е на задоволително ниво 7.8% оцениле инвестициите во инфраструктурата се незадоволителни 5.9% се многу задоволни од инвестициите во инфраструктурата
Од особена важност е мислењето на испитаниците во процесот на градација на стопанските индустрии во општината според придонесот на секоја од индустриите во развојот на локалната економија	1.Земјоделство, шумарство и рибарство 2.Прехранбената индустрија 3.Сточарство 4.Текстилна индустрија 5.Трговија на големо и мало; Туризам 6.Градежништво 7.Објекти за сместување и сервисни дејности со храна 8.Инфромации и комуникации; Образование 9.Металопреработувачка индустрија; Транспорт и складирање; Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад; Други услужни дејности 10.Стручни, научни и технички дејности; Дејности на здравствена и социјална заштита; Уметност, забава и рекреација 11.Поправка на моторни возила и мотоцикли; Дејности во врска со недвижен имот

Вистинските можности за развој на општина Свети Николе и утврдување на силните страни со кои располага општината,	1.Добра географска и сообраќајна пристапност на општината; Земјоделство 2.Полједелство 3.Потенцијали за развој на обновливи извори на енергија 4.Сточарство; Воспоставена локална инфраструктура (електрична енергија, водовод, атмосферска и фекална канализација, телефонија и интернет) 5.Поволна клима и расположливи природни ресурси 6.Културно наследство 7.Квалификувана и професионална работна сила; Приватен сектор 8.Урбани планови (ГУП, ДУП) 9.Развиена мрежа на јавни објекти и институции 10. Развиен граѓански сектор невладини организации (НВО); Спорт (летен/зимски) 11.Сместувачки капацитети за туристи
	1.Земјоделство и рурален развој 2.Економија, МСП, индустрија, иновации, создавање на нови работни места и нови претпријатија 3.Инфарструктура (патишта, водовод и канализација, осветлување) 4.Млади, спорт, рекреација 5.Животна средина и одржлив развој 6.Човечки капитал 7.Соработка со бизнис заедницата 8.Енергетска ефикасност и алтернативни обновливи извори на енергија; Подобрување на квалитет на образование и детска заштита (градинки) 9.Развој на туризам 10.Подобрување на социјална и здравствена заштита на граѓаните; Култура 11.Урбанизам и просторно планирање (предвидување на нови урбани содржини) 12. Сообраќај и урбана мобилност (користење на различни видови транспорт во урбаниот дел од општината) 13.Соработка со граѓански организации 14.Развој на туризам

Слика 9 Анализа на резултатите од анкетата – Специфичен дел

Во сетот отворени прашања насочени кон испитаниците за давање предлози на Општината со цел подобро планирање на локалниот развој во следниот 5 годишен период:

- Испитаниците како приоритетна област го наведуваат земјоделството: континуирана непосредна соработка со земјоделците, изготвување на програми и обуки за земјоделците, создавање стратегија за искористување на потенцијалот со кој располага општината, помош на младите земјоделци со конкретни локални мерки, поддршка при подготовка на потребните документи за искористување на грант – програмите
- Вториот приоритет според резултатите од спроведеното јавно истражување е привлекување на странски инвестиции кои би придонеле кон подобра економска состојба и подобрување на демографската слика во општината
- Трет приоритет е поголема насоченост на општината кон стимулативни мерки наменети само младите, да се спроведат програми за поголем ангажман, вклучување на младите во процесот на донесување на одлуки, стимулативни мерки за младите кои започнуваат нови бизниси во рамки на општината
- Четврт приоритет се:
    1. Подобрување на состојбата на постоечката индустриска зона, поголема промоција за поволностите кои ги имаат новите инвестиции, поголема соработка со општините кои имаат добро разработена индустриска зона,
    2. Издигнување на културата на повисоко ниво, организација на културни манифестации кои ја отсликуваат автентичноста на општината
    3. Подобрување на инфраструктурата во урбаниот и руралниот дел од општината: поправка и редовно одржување на патиштата, решавање на проблемот со паркинг просторот, тротоари, терени за рекреација.
    4. Нови вработувања, преку непосредна соработка со приватниот сектор, поттикнување и поддршка на приватниот сектор во организација на обуки, организација на средби помеѓу граѓаните и компаниите.
- Петтиот приоритет се однесува на
    1. Соработка со жителите на општината за утврдување на реалните потреби, дефинирање на услови за економско јакнење на жените во (градинки или дневни центри во урбани и рурални средини
    2. Сообраќајни решенија во кои ќе биде дефинирана мобилноста за урбаниот дел со цел намалување на загадувањето на воздухот
    3. Транслација на програмите за субвенционирање на купување на велосипеди и е-мопеди.
- Останатите приоритети според испитаниците се однесуваат на:
    - ➢ Програми за проценка, поттикнување и поголемо искористување на сточарските потенцијали со кои располага општината
    - ➢ Поголеми инвестиции во искористување на обновливите извори на енергија
    - ➢ Целосна департизација на јавните институции и креирање на мерки и можности за вработување на соодветен кадар согласно стручната подготовка.

Форум

Во рамки на процесот истражување и анализа на моменталните состојби во Општина Свети Николе и за изработка на Стратегијата за Локален економски развој на Општина Свети Николе, беше организиран форум. На форумот учествуваа претставници од општинската администрација , локалната бизнис заедница, претставници од НВО секторот и претставници од јавни објекти, вкупно учествуваа 20 лица. Форумот беше осмислен на тој начин што на едно место да се соберат сите чинители во локалната економија, и да се отвори дискусија на која ќе можат да се разработат детално проблемите и недостатоците кои влијаат директно врз локалниот економски развој. Воедно да се дадат препораки за олеснување на целокупното заедничко функционирање во Општината.

Заклучоците кои произлегоа од форумот се:

- Локалните бизниси се голем дел семејни бизниси, како мали и микро претпријатија
- Неопходно ревитализација и развој и земјоделството, сточарството, полјоделството и пчеларството – како клучни стопански гранки
- Стратегија за задржување на младите и намалување на емиграцијата на населението
- Помош и поголема соработка на општината со локалните бизнис, со цел поттикнување на вмрежувањето
- Промоција и привлекување на нови инвестиции.
- Воведување на локален и меѓуградски превоз, за полесна комуникација на населението.

6 Стратешки приоритети и цели на општината;

Стратешките приоритети на Општина Свети Николе произлегуваат од направените анализи и направените истражувања:

1. Зајакнување на локалната економија преку поддршка на приоритетните сектори
2. Подобрување на инфраструктурата за поттик и развој на локалниот економски развој
3. Непречена и непрекината соработка со приватниот сектор
4. Инвестициска промоција на општината пред домашни и меѓународни институции
5. Одржлив развој на општината и подобрување на условите на населението со посебен осврт на областите социјална инклузија, технолошки образование, култура, туризам, спорт, заштита на животна средина
6. Зголемена заштита на животната средина преку користење на технологиите за искористување на обновливите извори на енергија и зголемена енергетска ефикасност
7. Промоција на општината преку подобрување на туристичките и археолошки капацитети.

Остварувањето на стратешките приоритети потребно е да се спроведат следните цели:

1. Подобрување на економската состојба во општината преку поддршка на секторот земјоделие, спроведување на соодветни програми за земјоделците, поддршка при продажба на земјоделските производи, создавање на услови за отворање на капацитети за преработка и складирање на производите на регионално ниво.
2. Обновување на постоечката и создавање нова транспортна, комунална и енергетска инфраструктура во целата општина, особено кон пристапите со другите општини од 4 региони со кои граници општината. Развојот на патната инфраструктура е фокусиран кон овозможување услови за транспорт и извозни дејности на стопанскиот сектор, и кон побрзо движење на населението за дневните потреби од руралните и урбаните делови во општината: доизградба и реорганизација на сообраќајна мрежа во населените места, изградба на сервисни улици, како и асфалтирање на патната мрежа каде што тоа е потребно.
3. Континуирана соработка со приватниот сектор, организирање на постојани средби со приватниот сектор со цел јакнење на капацитетите на компаниите, подобар тек на информации до финансиски и нефинансиски бенефити наменети за компаниите, во координација со приватниот сектор да се спроведуваат наменски обуки на населението за да се помогне на двете засегнати страни .
4. Создавање на услови за привлекување на нови инвестиции во општината, отворање на нови компании и посредување при вработувањето на лица од општината со тоа директно да се влијае кон намалување прво на бројот на иселени лица, а второ намалување на број на невработени лица.
5. Подобрување на животните услови на граѓаните на општина Свети Николе преку предлагање и преземање на низа активности кои би ја подобриле целокупната состојба во општината.

7 Усогласеност на стратешките приоритети со релевантните европски, национални, регионални, владините и локалните стратешки документи.

При изработката на Стратегијата за локален економски развој на Општина Свети Николе со цел вертикална и хоризонтална усогласеност, анализирани се и се земени во предвид приоритетите на европската комисија за периодот 2019-2024 и заедничката енергетска и климатска Стратегија 2030 на Европската унија за периодот 2020-2030, стратешките планови на национално и регионално ниво како и програмите на локално ниво.

7.1 Усогласеност со европските стратешки документи

1. Стратегија на ЕУ 2030

Стратегијата 2030 на ЕУ има за цел основање Енергетската унија која се заснова на постојната енергетска политика на ЕУ, вклучувајќи ја рамката за енергетска и климатска политика до 2030 година и стратегијата за енергетска безбедност.
Комисијата подготви план за Европската енергетска унија, кој ќе обезбеди безбедна, достапна и еколошка енергија за граѓаните и бизнисите на ЕУ. На овој начин ќе се овозможи слободен проток на енергија преку националните граници во ЕУ.

Политички мерки кои ќе обезбедат постигнување на целите се:

- Реформа на системот за тргување со емисии на стакленички гасови (ETS).
- Воведување нови показатели за конкурентност и безбедност на енергетскиот систем. (Примери, разлика во цената помеѓу главните играчи, диверзификација на понудата и капацитетот за поврзување помеѓу членките на ЕУ).
- Нов лидерски систем заснован на национални планови за конкурентен, безбеден и ефикасен енергетски пазар.

Овие планови, засновани на европските насоки, ќе бидат изразени со цел да се овозможи поголема сигурност кај инвеститорите, поголема транспарентност и подобрување на кохерентноста на политиките, како и подобрување на координацијата низ ЕУ.

Цели за 2030 година:

- Намалени емисии на стакленички гасови за 40% во споредба со нивоата измерени во 1990 година.
- Најмалку 27% од потрошената енергија треба да се генерира од обновливи извори.
- Најмалку 27% заштеда во потрошувачката на енергија во споредба со сценариото „бизнис како и обично“.

Од друга страна Европската Комисија за периодот 2019-2024 ги има дефинирани следните 6 приоритети:

1. Европски зелен план
2. Европа е подготвена за дигиталната ера
3. Економијата во интерес на граѓаните
4. Посилна Европа во светот

5. Промовирање на европскиот начин на живот
6. Нов поттик за европската демократија

Свесноста за присутноста на климатските промени, енергетскиот предизвик, промовирање на зелениот план и европските вредности, преку утврдените приоритети претставува водечка цел на Интегрираниот план за локален развој на Општина Свети Николе, за да може нивната реализација да обезбеди значителен развој на земјоделскиот сектор и руралните средини и постигнување економски раст преку заштита на животната средина, а со тоа и подобрување на условите за живот и зголемување на животниот стандард во општината.

7.2 Усогласеност со Национални стратегии

При анализирање на релевантните национални стратешки документи, основна појдовна точка беше дека националните стратегии и останати документи се во согласност со погоре наведените цели и иницијативи на Европската Унија.
Предмет на анализа и усогласување беа следните документи:

1. **Стратегија за регионален развој на Република Македонија 2021-2031 година**

Стратешка цел 1: Порамномерно економски развиени, еколошки одржливи и конкуренти плански региони низ доследно спроведена паметна специјализација и посилно стимулирање на приватните инвестиции во синергија со јавните инвестиции

Приоритет 1.1: Програмирање и спроведување на јавните инвестиции во функција на обезбедување порамномерен регионален развој

Приоритет 1.2: Обезбедување пошироки стимулации и насочување на приватните инвестиции кон планските региони кои заостануваат во развојот

Приоритет 1.3: Изградба на транспортна, телекумуникациска и енергетска инфраструктура со порамномерна дистрибуција во планските региони

Приоритет 1.4: Регионален пристап при конципирање на политиките за поддршка на претприемништвото и развој на индустријата

Приоритет 1.5: Подобрување на структурата на работната сила во планските региони и инвестирање во човечки капитал

Приоритет 1.6: Развој на земјоделството и рурален развој заснован на споредбените предности на планските региони Приоритет 1.7: Намалување на негативните влијанија и подобрена заштита на животната средина во планските региони, постигнување поголема отпорност на климатските промени и водење на подинамичен и повеќекратно зголемен инвестициски циклус

Стратешка цел 2: Атрактивни плански региони со унапредени локални услуги, ефективен пристап до пазарот на труд, обезбеден повисок степен на родова еднаквост и ефективна социјална заштита на најранливите групи од населението

Приоритет 2.1: Стимулирање на развојот на недоволно развиените, депопулационите подрачја и подрачјата со специфични развојни потреби

Приоритет 2.2: Создавање на систем на современо просторно планирање со силна регионална компонента и создавање на инфраструктура на знаење во областа на регионалното просторно планирање

Приоритет 2.3: Обезбедување поголема социјална кохезија меѓу и во рамките на планските региони

Приоритет 2.4: Обезбедување повисок степен на родова еднаквост во планските региони

Приоритет 2.5: Развој на основното и средното образование според спецификите на планските региони, низ оптимизација на мрежите на училишта и согласно потребите на пазарот на труд

Приоритет 2.6: Постепено надминување на инфраструктурните диспаритети помеѓу планските региони во културата, спортот и рекреацијата, и противпожарната заштита

Стратешка цел 3: Значително зајакната политика за регионален развој, подобрени финансиски инструменти за нејзино спроведување и изградени административни капацитети на централно, регионално и локално ниво

Приоритет 3.1: Подобрување на нормативната рамка за рамномерен регионален развој

Приоритет 3.2: Унапредена координација при спроведување на политиката за рамномерен регионален развој, мониторинг, оценување и известување за постигнатите резултати

Приоритет 3.3: Обезбедување поголемо чувство на сопственост од страна на локалните и регионални чинители врз политиката за рамномерен регионален развој и изградба на нивните капацитети од оваа Стратегија се однесуваат директно на регионите во Република Северна Македонија. Меѓутоа, подеталната анализа сугерира дека не е возможно ни да се размислува за регионален, па уште и рамномерен развој без развој на секоја општина поодделно. Посебно Приоритетот 2.1: Стимулирање на развојот на недоволно развиените, депопулационите подрачја и подрачјата со специфични развојни потреби, се однесува директно на подрачја кои се составен дел од општините, вклучително и Општина Свети Николе.

2. Национална стратегија за земјоделство и рурален развој за периодот 2021-2027 година

Стратешки цели:

1. Подобрување на конкурентноста на земјоделско-прехранбениот сектор,
2. Економската одржливост и приходот на земјоделските стопанства,
3. Примена на еколошки практики во производството кои водат кон намалување на влијанието на климатските промени и прилагодување кон истите и
4. Обезбедување на одржлив развој на руралните средини.

Специфични цели од оваа Стратегија:

Стратешка цел 1: Одржлив развој и обезбедени инвестициски можности на стратешките економски гранки: земјоделие и рурален развој

Стратешка цел 2: Создавање на подобри услови за постоечките ММСП и привлекување на нови инвестиции од Република Македонија и од странство

Стратешка цел 3: Подобрување на квалитетот на живеење преку социјална инклузија на младите, невработените и социјално ранливите лица

Стратешка цел 4: Современа урбана и рурална инфраструктура, урбанистичко планирање и подобрување на условите во јавните институции во согласност со потребите на населението

Стратешка цел 5: Промоција на културни манифестации и развој на одржлив туризам

3. **Национална стратегија за мали и средни претпријатија (2018 – 2023)**

Конкурентните МСП се двигатели на инклузивен економски раст и на создавање продуктивни и пристојни работни места и затоа приоритетите на Интегрираниот план за локален развој на Општина Свети Николе се во директна врска во целост со програмите од првите два (од трите) столба/цели: Стратешка цел 1 – Поволно деловно опкружување, Стратешка цел 2 – Зголемување и подобрување на можноста за раст на МСП, Стратешка цел 3 – Динамичен екосистем на претприемништво и иновации) и со некои од програмите во третиот столб.

Програма за развој на Вардарски плански регион 2021 - 2026
Со оглед на тоа што општината Свети Николе е дел од Вардарскиот плански регион, дел од целите за развој на регионот и општината се хармонизирани едни во други:

Среднорочна цел бр. 1: Унапредување на инфраструктурата во регионот

- Развој на комунална инфраструктура (целосна покриеност на населените места со водоводна мрежа, санирање на диви депонии и решавање на проблемот со отпадот, изработка на проектна документација за комунална инфраструктура)
- Унапредување и модернизација на енергетска инфраструктура
- Развој и унапредување на инфраструктура за мобилност (изработка на инфраструктурни проекти за патишта, изградба на регионални и локални патишта)
- Подобрување на инфраструктура поврзаа со туризмот (изработка на проекти за развојна туристичка инфраструктура, поголема достапност до туристичките и излетничките места)
- Подобрување на инфраструктурата во јавните објекти.

Среднорочна цел бр. 2: Унапредување на економскиот развој во регионот

- Зголемена конкурентност и промоција на еколошките производи во земјоделието (поддршка на земјоделците во однос на планско производство, едукација на земјоделците за користење на нови технологии, поддршка при користење на инвестиционите фондови)
- Санирање на последиците од пандемијата и развој на туризмот во регионот (поттикнување и промоција на руралниот и транзитниот туризам)
- Санирање на последиците од пандемијата, модернизација на преработувачката индустрија и зголемување на бројот на работни места (привлекување на странски и домашни инвестиции, соработка и поддршка со бизнис заедницата).

Среднорочна цел бр. 3: Заштита на животна средина во регионот
- Зголемено искористување на обновливите и чисти извори на енергија и инвестиции во енергетска ефикасност
- Воведување и поддршка за селекција и рециклирање на отпадот

Среднорочна цел број 4: Зајакнување на човечките потенцијали
- Квалификација на работната сила (изработка на студија за потребите на работодавачите од работна сила во регионот, програми за преквалификација на работната сила)

Среднорочна цел бр. 5: Задржување на младите во Регионот
- Создавање на услови за работа и пристоен живот на младите во регионот.

8 Преглед на групирани проекти (иницијативи) кои се во функција за остварување на приоритетите и целите со финансиски проекции за трошоците и планираните извори на средства за нивна реализација и индикатори за успешност со чија помош ќе се мери степенот на реализација на проектите и напредокот во остварување на приоритетите и целите согласно Акцискиот план за планираниот период и нивна усогласеност со индикаторни вредности со Годишните програми на Општина Свети Николе.

8.1 Стратешки цели на Општина Свети Николе

Стратешка цел 1: Одржлив развој и обезбедени инвестициски можности на стратешките економски гранки: земјоделие и рурален развој, преработувачка индустрија

Стратешка цел 2: Создавање на подобри услови за постоечките ММСП и привлекување на нови инвестиции од Република Македонија и од странство

Стратешка цел 3: Подобри услови за живот и стандард на сите граѓани преку социјална инклузија на младите, невработените и социјално ранливите лица

Стратешка цел 4: Современа урбана и рурална инфраструктура, урбанистичко планирање и подобрување на условите во јавните институции во согласност со потребите на населението

Стратешка цел 5: Промоција на културни манифестации и развој на одржлив туризам

Стратешка цел 1: Одржлив развој и обезбедени инвестициски можности на стратешките економски гранки: земјоделие и рурален развој

<u>Приоритет: Подобрување на состојбата во земјоделието, сточарството, полјоделството и пчеларството</u>

Развојот на овие приоритетни области е клучен за економскиот напредок на општината. Општина Свети Николе го зазема централниот дел од Овче Поле со тоа нејзината главна предност за развој е плодната почва и климата.

Основната цел е подобрување на моменталната состојба на лицата чија главна дејност е токму во овие области. За да се постигне целта се предвидуваат неколку чекори кои општината може да ги преземе:

Активност 1: Изработка на регистар на активни земјоделци, полјоделци, сточари, пчелари и семејни винарии и мали капацитети за обработка на земјоделски производи кои се со место на живеење во општината

Активност 2: Спроведување на активности за поддршка на земјоделци, полјоделци, сточари, пчелари и семејни винарии, мали капацитети за обработка на земјоделски производи. Активностите се предвидува да се спроведуваат периодично во текот на целата година - целта на активностите е преку организирани состаноци да се дава стручна помош и да се информираат присутните за програми за финансирање, пазари за пласман на производите, помош при подготовка на документи за пријавување на програмите за финансирање, помош при временски непогоди.

Активност 3: Организација на промотивни денови на производите од земјоделието, полјоделството, сточарството, пчеларството и семејни винарии.

Активност 4: Поддршка на компании и земјоделци при аплицирање на средства од ИПАРД програмата.

Стратешка цел 2: Создавање на подобри услови за постоечките ММСП и привлекување на нови инвестиции од Република Македонија и од странство

Приоритет 1: Соработка со постоечкиот бизнис сектор

Активност: Подобрување на деловното вмрежување преку општина Свети Николе

Општина Свети Николе е посветена на поттикнување на просперитетна и динамична локална бизнис заедница. За да се постигне оваа цел, предлагаме имплементација на сеопфатна иницијатива за вмрежување за деловни цели. Оваа иницијатива има за цел да олесни подобра комуникација, соработка и споделување на знаење меѓу локалните бизниси и претприемачи. Потребата за мерката произлегува од самата бизнис заедница, преку директно комуницирање со локалните компании и преку фокус групата која беше организирана за изработка на оваа стратегија.

Создавање на online бизнис центар како дигитална алатка (пр. https://business.gazibaba.gov.mk/mk/) - Еден од централните столбови на оваа мерка е создавање на наменски Бизнис центар на официјалната веб-страница на општината.

Овој центар ќе служи како едношалтерска дестинација за сите релевантни информации, ресурси и упатства што можеби ќе им бидат потребни на локалните бизниси. Ќе биде дизајниран да биде лесен за корисниците, интуитивен и информативен, обезбедувајќи претприемачите да можат лесно да пристапат до поддршката што им е потребна. На пример, во овој Бизнис центар ќе има основни економски показатели на општината, ќе бидат дефинирани можностите но и препораките за водење на бизнис, ќе содржи прирачници за инвеститори, гринфилд локации и слично.

Главни карактеристики на Бизнис центарот - *Ресурси и насоки* - Бизнис центарот ќе обезбеди пристап до основните ресурси како што се дозволите, информациите за лиценцирање, регулаторните упатства и алатките за развој на бизнисот. Ова ќе го поедностави процесот за претприемачите кои сакаат да основаат или да ги прошират своите бизниси во општината.

Регистар на заинтересирани компании - За да се олеснат редовните можности за комуникација и вмрежување, предлагаме формирање на регистар на заинтересирани компании. Бизнисите можат да се одлучат да се приклучат на овој регистар, овозможувајќи и на општината да се вклучи со нив преку редовна електронска пошта и други канали за комуникација. Ова ќе создаде вредна база на

податоци за локалните претпријатија, што ќе го олесни ширењето на информациите и координирањето на иницијативите.

Настани и работилници - За да се поттикне вмрежувањето и размената на знаење, општината ќе организира серија настани, вклучувајќи состаноци бизнис-бизнис (B2B), семинари, работилници и панел дискусии. Овие настани ќе обезбедат платформа за претприемачите да се поврзат, да учат едни од други и да истражуваат потенцијални соработки.

Придобивки од иницијативата за вмрежување - *Зајакната локална економија* - со олеснување на вмрежувањето и соработката меѓу бизнисите, оваа иницијатива ќе придонесе за растот и одржливоста на локалната економија. Посилни бизниси како резултат на овој Бизнис центар ќе значат зголемени можности за работа, подобрени услуги и повисок квалитет на живот за нашите жители.

Поедноставување на процедурите – Бизнис центарот ќе ги поедностави административните процедури, со што ќе им олесни на претприемачите да се движат низ регулаторниот пејзаж и да започнат или да ги прошират своите бизниси со доверба кон локалните институции.

Споделување на знаење - Преку настани и работилници, сопствениците на локални бизниси ќе имаат можност да ги споделат своите искуства и согледувања, поттикнувајќи ја иновативноста и одржливоста во деловната заедница.

Зголемена видливост - Да се биде дел од деловниот регистар на општината ќе ја подобри видливоста на локалните компании, потенцијално привлекувајќи инвеститори и клиенти од внатре и надвор од регионот.

Иницијативата „Подобрување на деловното вмрежување“ претставува значаен чекор кон создавање на просперитетен и меѓусебно поврзан локален деловен екосистем. Со формирањето на Бизнис центарот, водење регистар на заинтересирани компании и организирање настани за вмрежување, ќе се обезбедат потребните алатки и можности за раст на деловната заедница. Оваа иницијатива ќе биде од корист за индивидуалните претпријатија, а дополнително ќе придонесе и за севкупниот раст и просперитет на општината.

Приоритет 2: Намалување на невработеноста и насочени вработувања преку организирање на Денови на кариера

Активност: Подготовка на заеднички план/програма на општината и бизнис секторот за организирање на Денови на кариера за невработените лица

Општина Свети Николе активно спроведува активности кои се насочени кон невработените лица од самата општина. Со оваа активност се предлага Општината во непосредна комуникација со бизнис заедницата да направат план /програма за организирање на Денови на кариера. Притоа секој ден може да биде опфатена различна индустриска област. Деновите на кариера ќе нудат можност да се направат неформални средби/интервјуа бизнис секторот и невработените. Придобивките од настанот ќе бидат поголема промоција и отвореност на бизнис секторот, можни вработувања после настанот и намалена стапка на невработеност во општината.

Приоритет 3: Привлекување на нови домашни и меѓународни инвестиции

Активност: Инвестициска промоција на општината пред домашни и меѓународни институции

За да се привлечат странските компании потребно е Општината да изготви детален план за поголема промоција на постоечките индустриски зони во кој ќе бидат наведени сите бенефити за компаниите. Како предност би се земало новиот автопат кој ја поврзува општината со повеќе општини и градови.

За потребите на промоцијата ќе биде изработен водич за погодни индустрии кои може да се развиваат во општината и регионот, а ќе ги содржи и предностите кои ги нуди општината. форма.

Стратешка цел 3: Подобрување на квалитетот на живеење преку социјална инклузија на младите, невработените и социјално ранливите лица

Приоритет 1: Намалување на миграцијата на младите

Активност 1: Стратегија за поддршка на младите

Активност 2: Кампања за подигање на свеста кај младите за користење на активните мерки од Оперативен план за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот

Активност 3: Помош на младите за влез на пазарот на трудот, преку одржување на Обуки и работилници за изработка на биографија и мотивационо писмо и запознавање со правата од работен однос

Приоритет 2: Поддршка на младите и спортот

Активност 1: Спортски активности

Активност 2: Поддршка на спортски клубови, спортски здруженија и на училишниот спорт

Активност 3: Поддршка на млади и младинско учество

Приоритет 3: Социјални програми

Активност 1: Изработка на електронски информатор „Е-информатор“ за социјална заштита.

Активност 2: Локално координативно тело за жртви на семејно насилство и секаков вид на насилство.

Активност 3: Програми за активно и здраво стареење: Соработка со центарот за социјални работи со цел обезбедување на нега на стари лица во домашни услови.

Активност 4: Намалување на социјално загрозените семејства преку сезонски ангажман на лицата.

Активност 5: Проширување на проектот „Народна кујна“ во руралните места.

Активност 6: Изградба на детска градинка во село Ерџелија

Активност 7: Поддршка на стари занаети

Стратешка цел 4: Современа урбана и рурална инфраструктура, урбанистичко планирање и подобрување на условите во јавните институции во согласност со потребите на населението

Приоритет 1: Патна инфраструктура

Активност 1: Санација, реконструкција и редовно одржување на постоечките сообраќајници во урбаниот и руралниот дел

Активност 2: Изработка на проекти за нови сообраќајници и нивна изградба во урбаниот и руралниот дел

Активност 3: Изработка на проект за решавање на проблемот со просторот за паркирање во урбаниот дел

Приоритет 2: Енергетска инфраструктура

Активност 1: Санација и редовно одржување на постоечката енергетска инфраструктура на системот за улично осветлување и осветлување на јавни површини

Активност 2: Обновливи извори - Поставување на фотоволтаични системи за производство на електрична енергија на крововите од јавни згради во Општина Свети Николе

Приоритет 3: Комунална инфраструктура

Активност 1: Санација, реконструкција и редовно одржување на постоечката водоводна и одводна инфраструктура

Активност 2: Изработка на проектна документација за нова водоводна, фекална и атмосферска инфраструктура

Активност 3: Изградба на нова водоводна, фекална и атмосферска инфраструктура

Активност 4: Чистење и санација на речното корито на Светиниколска река и на Горобинска река

Активност 5: Санација и одржување на постоечката атмосферска канализација

Активност 6: Изработка на физибилити студија, изработка на идеен и главен проект како понатамошна алатка за аплицирање на средства за финансирање и кофинансирање како и подготовка на тендерска документација за реконструкција на главниот колектор во Град Свети Николе, изградба на колектор долж река Периш како и Пречистителна станица во Овче Поле коишто би ги опфатила фекалните води од – Град Свети Николе, индустриските зони (пред се индустриска зона ЈУГ и индустриска зона Овче Поле) и економските/индустриските објекти и руралните области (с. Ерџелија, с. Г. Црнилиште, с. Д. Црнилиште, с. Амзабегово с. Пеширово и с. Горобинци коишто имаат изградена фекална канализација но немаат Прочестителна станица како и за останатите рурални населби за коишто постои техничка документација за изградба на канализациона мрежа: с. Мустафино, с. Кадрифаково, с. Сопот, с. Кнежје, с. Преод, с. Трстеник).

Приоритет 4: Подобрување на условите во јавните институции во согласност со потребите на населението

Активност 1: Реконструкција на постоечките јавни објекти

Активност 2: Спроведување на мерки за енергетска ефикасност во јавните објекти

Активност 3: Подобрување на пристапноста во јавните институции, поставување на пристапни рампи и сл.

Приоритет 5: Одржлив развој на општината

Активности 1: Проширување на мрежата за собирање на отпад во општината

Активност 2: Студија за систем за справување со отпад на целата територија на општината со целосна организација на селектирање, транспорт и рециклирање на отпадот од страна на заинтересирани претпријатија (договор за услуги, концесија)[11]

Активност 3: Спроведување на активностите предвидени во стратешкиот документ Локален Еколошки Акционен План (ЛЕАП) на Општина Свети Николе

Активност 4: Уредување и одржување на јавни површини

Стратешка цел 5: Промоција на културни манифестации и развој на одржлив туризам

Приоритет 1: Промоција и организирање на културни манифестации во општина Свети Николе

Активност 1: Изработка на годишна програма за културни манифестации, во соработка во НВО секторот и со Месните заедници

Активност 2: Изработка на методологија за поголема промоција на културните манифестации и настани (социјални медиуми, изработка на промотивни материјали во електронска и печатена верзија)

Активност 3: Вклучување на бизнис секторот во настаните

Приоритет 2: Развој на туризам

Активност 1: Развој на рурален туризам:

- Подигање на капацитети на локално население за развој на рурален туризам
- Одржување на манифестација за органски производи

Активност 2: Подобрување на инфраструктурата до и околу постоечките археолошки локалитети, простори за рекреација и излетнички места

Активност 3: Изработка на проект за приспособување на просторот окоу езерото Мавровица за рекреативни цели

Активност 4: Расчистување и целосно уредување на просторот околу езерото Мавровица

[11] План за управување со отпад со програма за Општина Свети Николе за период 2019-2024 година

8.2 Финансиска поддршка и пристап до финансии

Информациите за постоечките извори на финансирање за развој на бизнисите се ограничени и не се доволно транспарентни во однос на условите и програмите кои ги нудат.

Банките кои имаат свои експозитури во општината имат своја свои кредитни линии на кредитирање на стопанските субјекти, а одобрувањето на кредитите во голема мера зависат од бонитетот на претпријатието. На новите претприемачи особено им недостигаат информации за потенцијалните извори на финансирање.

Информациите за национални програми или донаторски програми за поддршка на бизнисот се нередовни и не можат да се најдат на веб-страницата на општината.

Постоењето на национални програми за финансиска поддршка на претпријатијата се од голема важност за пристапот до финансии од страна на претпријатијата. Такви се Фонд за иновации и технолошки развој, Агенцијата за вработување, Министерство за економија и сл.

Исто така и постоењето на донаторски и меѓународни механизми за финансирање на претпријатијата се од голема корист за сите микро, мали, средни и големи претпријатија. Такви програми се ИПАРД, КОСМЕ, ХОРИЗОНТ но и прекуграничните програми во кои можат претпријатијата да аплицираат или да се вклучат како партнери.

Деловната заедница во општина Свети Николе има пристап до извори на финансирање и преку следниве институции на национално ниво:

- Општина Свети Николе - сопствени финансиски средства 405.864.490 денари со период на достапност од 2023 година.
- ЈПП модел - сопствени средства/приватен капитал, финансиската рака е во зависност од договорите.
- Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (mbdp.com.mk) која ги нуди следниве услуги: Финансирање на развојот на македонското стопанство; Финансирање на инфраструктурата; Поддршка на развојот на малите и средни претпријатија во РСМ; Поттикнување на извозот; Поттикнување на заштита на животната средина; Осигурување на извозот на македонски производи и услуги од комерцијални и политички ризици и Поддршка на регионалниот развој.
  Производи кои ги нудат се:
  1. Кредити за агросектор – КФ (Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (mbdp.com.mk): Кредитите за прозводство, преработка и извоз на примарни земјоделски производи и нивни преработки се наменети за поддршка на микро, мали и средни претпријатија кои се занимаваат со примарно земјоделско производство, преработка на земјоделски производи и откуп и извоз на примарни земјоделски производи и нивни преработки. Наменети се за набавка на основни и обртни средства, со фиксна годишна каматна стапка 1%.
  2. ЕИБ 6 кредитната линија (Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (mbdp.com.mk) – обезбедува кредити за трајни обртни средства и за инвестиции за МСП. Каматната стапка за крајниот корисник изнесува до 1,6% годишно. Износот на оваа кредитна линија е 100 милиони евра.

3. Кредити за агросектор-ЗКДФ (Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (mbdp.com.mk)) - Земјоделскиот кредитен дисконтен фонд – ЗКДФ, обезбедува кредити за примарно земјоделско производство, за преработка на земјоделски производи и за извоз на земјоделски производи и нивни преработки. Каматната стапка за крајниот корисник изнесува од 4% до 6,5% годишно.
4. Бескаматна кредитна линија за обртни средства за зголемени цени на енергенси преку банки учеснички (Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (mbdp.com.mk) - Со цел намалување на последиците од светската енергетска и економска криза креирана е посебна кредитна линија за обртни средства за зголемени цени на енергенси преку банки учеснички
5. ЕИБ 7 кредитна линија (Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (mbdp.com.mk)) - ЕИБ 7 кредитната линија обезбедува кредити за трајни обртни средства и за инвестиции за МСП и за mid-cap компании односно средно-пазарнокапитализирани компании, вклучително и зелена транзиција. Каматната стапка за крајниот корисник изнесува до 3,5% годишно. Износот на оваа кредитна линија е 100 милиони евра.
6. ЕИБ 5 кредитна линија (Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (mbdp.com.mk)) - ЕИБ 5 кредитната линија обезбедува кредити за трајни обртни средства и за инвестиции за МСП. Каматната стапка за крајниот корисник изнесува до 1,6% годишно. Износот на оваа кредитна линија е 100 милиони евра.
7. Кредит за трајни обртни средства од РБСМ (Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (mbdp.com.mk)) - Средствата од кредитите се одобруваат за поддршка на трговските друштва за трајни обртни средства. Износ на поединечен кредит од 30.000 до 300.000 евра.

- Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) (EBRD project finance) банката промовира кофинансирање и странски директни инвестиции, го мобилизира домашниот капитал и обезбедува техничка помош, работи со банки, индустрии и бизниси, како и со јавни претпријатија. Комерцијалните банки кои имаат свои филијали во општина Свети Николе: Халк банка А.Д. Скопје (www.halkbank.mk), Комерцијална банка А.Д. Скопје (www.kb.com.mk), НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје (www.nlbtb.com.mk), Стопанска банка А.Д. Скопје (www.stb.com.mk), Уни банка А.Д. Скопје (www.unibank.com.mk), а на располагање се и другите банки: Стопанска банка А.Д. Битола (www.stbbt.com.mk), Силк Роуд Банка (www.silkroadbank.com.mk), Шпаркасе банка А.Д. Скопје (www.sparkasse.mk), Централна Кооперативна банка А.Д. Скопје (www.ccbank.mk).
- Агенција за поддршка на претприемништво на Р. Македонија (АППРМ) (www.apprm.gov.mk), се стреми кон спроведување и координација на државната и меѓународната поддршка за микро, малите и средни бизниси и промоција на претприемништвото преку нефинансиски и финансиски форми на поддршка. Финансиски форми на поддршка на претприемништвото и малото стопанство: кофинансирање договорени проекти за потребите на Агенцијата кои се спроведуваат преку институционалната инфраструктура на претприемачки центри; кофинансирање развојни проекти во соработка со домашни и странски инвеститори и донатори; кофинансирање после дипломски студии од областа на претприемништвото.
- Агенција за вработување на Р. Македонија (АВРМ) (Програми за вработување (av.gov.mk)), нуди низа програми и проекти со кои директно им се помага не само на невработените лица,

тука и на малите и средните компании од општина Свети Николе. АВРМ има програми за финансиска поддршка на правни субјекти, микро, мали и средни претпријатија и занаетчии за отворање на нови работни места.

- Министерство за економија (www.economy.gov.mk) на национално и регионално ниво нуди низа на програми за поддршка и развој на малите и средните компании. Некои од најзначајните програми, кои овозможуваат вклучување на малите и средните претпријатија,
- вклучително и тие од Општина Свети Николе, се: Програма за конкурентност, иновации и претприемништво.
- Министерство за финансии (www.finance.gov.mk), Најважен сектор од Министерството за финансии за малите и средните претпријатија за Општина Свети Николе е Секторот за централно финансирање и склучување на договори (ЦФЦД).
- Секретаријат за европски прашања (Претпристапна поддршка | Секретаријат за европски прашања (sep.gov.mk)):
  1. ИПА 2021 – 2027 (ИПА 2021 - 2027 | Секретаријат за европски прашања (sep.gov.mk)) ИПА III е инструмент за претпристапна помош на Европската комисија за програмскиот период 2021-2027 година.

9 Подготовка и дефинирање на излезни извештаи за следење и евалуација на реализација на акциониот план и Стратегија за локален економски развој на Општина Свети Николе

9.1 Препораки за спроведување на Стратегијата

Стратешкиот план е динамички документ којшто постојано треба да се следи и да се ажурира (менува и дополнува по потреба), за да се внесат евентуално ново идентификувани програми и проекти што се во согласност со стратешките цели на развојниот план.

Акциониот план претставува збир од проектни задачи, кои треба да го поттикнат придвижувањето на општината кон посакуваната иднина, односно кон визијата. За таа цел, еден од чекорите кои беа преземени беше формирање на работни групи за секоја стратегиска област и именување на нејзин координатор. Секоја работна група изработи детален план на проектни задачи, кои ќе придонесат да се постигне посакуваната цел.

За имплементација на стратешкиот план за економски развој ќе биде одговорен Општинскиот тим.

За оперативното управување ќе биде задолжено Одделението за ЛЕР, во рамките на административните структури на општината.

Потребно е вработените во рамките на Одделението за ЛЕР да имаат продлабочени познавања од управување со проектен циклус и да имаат искуство во идентификацијата, планирањето и спроведувањето на проекти. За директно спроведување на проектите се формираат проектни тимови, одделно за секоја стратешка цел, кои треба да одредат и да мобилизираат партнери за спроведување на секој проект одделно.

Од тие причини, институционалното зајакнување на Одделението за ЛЕР е од суштинско значење за успех на предвидените програми.

Како дополнителен прилог во Анекс 1 од овој документ е поместен конкретниот Акционен план за сите стратешки области, со конкретните цели, програми, временската рамка, информации коишто со време ќе се менаџираат и ќе се управуваат, за да не го нарушат континуираниот тек на спроведувањето.

9.2 Систем за следење и евалуација на стратешкиот план

Во текот на секоја година од спроведувањето на стратешкиот план, Одделението за ЛЕР треба да поднесе извештај до Советот на општината, односно до градоначалникот, претставувајќи ги истовремено резултатите од работата во претходниот период и планираните програми и проекти за следниот период. Покрај информациите за реализираните и планираните активности, извештајот треба да содржи доволно информации за тековните активности, анализи и податоци за

индикаторите на тековните програми и цели, а во исто време, и информации од претходните години (т.н. ревизија на планот). Тоа ќе овозможи општинските органи (Советот на општината и градоначалникот) да можат да дадат насоки и инструкции за планот во наредната година.

Во текот на годината, раководителот на Одделението за ЛЕР има редовни тримесечни средби со општинскиот тим за ЛЕР, на коишто информира за тековните моменти од спроведувањето на стратешкиот план, за постигнатите резултати и индикаторите за сите проекти и програми во тековната година. Со овој процес, се овозможува континуирано следење и контрола на стратешкиот план во текот на петте планирани години, а во исто време, можат да се оценат планираните и спроведените мерки за поттикнување и поддржување на економскиот развој во општината.

9.3 Препораки за ревизија на стратегијата

Голема е веројатноста дека во текот на спроведувањето на стратешкиот план за ЛЕР на општина Свети Николе, ќе дојде до промена на некои од влезните големини или некои од предвидените ризици ќе се манифестираат со различен интензитет (било поголем или помал) од тој што бил земен предвид при стратешкото планирање. Тоа ќе води кон определување на дополнителни проекти и програми коишто се во согласност со стратешките цели на планот, односно политиките за достигнување на крајната цел – визијата, а се во склад со моменталната состојба во општината. Општинскиот тим за ЛЕР, како тело коешто ја воочило потребата за дополнување на програмската или на проектната листа, ќе биде носител за внесување на новините во стратешкиот план, односно ќе изврши негова ревизија.

10 АНЕКС 1: Акционен план за Стратегија за ЛЕР на Општина Свети Николе 2024 – 2028

(Во овој акционен план се опфатени приоритетните мерки кои се очекува да бидат опфатени во разгледуваниот период, истите се усогласени со годишните сектори програми на Општина Свети Николе за 2024 година)

Стратешка цел 1: Одржлив развој на стратешките економски гранки: земјоделие, сточарство, полједелство, пчеларство, семејни винарии и мали капацитети за обработка на земјоделски производи								
Приоритет 1: Подобрување на состојбата во земјоделието, сточарството, полјоделството, пчеларството, семејни винарии и мали капацитети за обработка на земјоделски производи	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати**	**Индикатори**	**Износ во денари* (Проценета вредност од информативен карактер)**	**Извори на финансирање**	**Рок (година)**	**Одговорен орган**
1	Изработка на регистар на активни земјоделци, полједелци, сточари, пчелари и семејни винарии и мали капацитети за обработка на земјоделски производи кои се со место на	1.Повик за пријавување на активните земјоделци, полјоделци, сточари и пчелари; 2.Собирање на податоци; 3.Детална обработка на податоците по сектор (електронска верзија);	Ажурирани на податоци во однос на бројот на активни земјоделци, полједелци, сточари, пчелари и семејни винарии и мали капацитети за обработка на земјоделски производи; Вклученост минимум 60 % од активните	Детална база со податоци за активни земјоделци, полјоделци, сточари и пчелари - во електронска верзија објавен на официјалната интернет страна на општината	150000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПА програма, ИПАРД програма	до 2025 година	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности

	живеење во општината		земјоделци, полједелци, сточари, пчелари и семејни винарии и мали капацитети за обработка на земјоделски производи					
2	Спроведување на активности за поддршка на земјоделци, полјоделци, сточари, пчелари и семејни винарии, мали капацитети за обработка на земјоделски производи.	Организирање и спроведување на активности за поддршка на земјоделци, полјоделци, сточари, пчелари и семејни винарии, мали капацитети за обработка на земјоделски производи. Целта на активностите е да се поканат засегнатите страни и да се даде стручна помош со цел информирање за програми за финансирање, пазари за пласман на производите, помош при подготовка на документи за пријавување на програмите за финансирање, помош при временски непогоди.	Зголемена соработка со земјоделците, полјоделците, сточарите, пчеларите и семејните винарии, малите капацитети за обработка на земјоделски производи; поголема информираност на населението за можностите за финансирање	Услужени и контактирани 50 % од регистрираните земјоделци, сточари, полјоделие и пчеларите семејни винарии, мали капацитети за обработка на земјоделски производи;	Во рамки на буџетот на општината	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПА програма, ИПАРД програма	од 2025 година	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности

3	Организација на промотивни денови на производите од земјоделието, полјоделството, сточарството, пчеларството и семејни винарии.	Осмислување на програма за организирање на настан за промоција на производи од секторите земјоделство, сточарство, полјоделство и пчеларство Изработка и печатење на промотивни материјали, медиумска покриеност на настаните за поголема покриеност	Подигнување на повисоко ниво значењето и влијанието на овие сектори за општината Број на учесници - промотори на настанот Број на гости на настанот	Информативни состаноци 4 на годишно ниво	300000 денари / годишно	Буџет на Општина Свети Николе,	со почето к од 2024 година	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
4	Поддршка на компании и земјоделци при аплицирање на средства од ИПАРД програмата	Објавување на повиците од ИПАРД програмата на официјалната интернет страна на општината; организирање на состаноци за известување за целите, целната група и висината на повикот. Помош при изготвување на пријавата за повиците.	Зголемен број на пријавени по повик, зголемен број на добиени грантови.	Поднесени 100 пријави за финансирање	60000 денари / годишно	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПАРД програма	Од 2024 година	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
Стратешка цел 2: Создавање на подобри услови за постоечките ММСП и привлекување на нови инвестиции од Република Македонија и од странство								
Приоритет 1: Соработка со постоечкиот бизнис сектор	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати и индикатори**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	**Одговорно тело**

1	Подобрување на деловното вмрежување преку општина Свети Николе - Создавање општински бизнис центар на официјалната веб-страница на општината Центарот ќе биде едношалтерска дестинација за сите релевантни информации, ресурси и упатства што можеби ќе им бидат потребни на локалните бизниси.	изработка на делот кој треба да се додаде на официјалната интернет страница на општината	Приспособена и проширена интернет страница Поголема соработка на општината со правните субјекти	30% зголемена посетеност интернет страната	200000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, со помош на локалните бизниси	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
	Одржување на центарот	постојано надополнување на центарот со нови податоци	Зголемена посетеност на интернет страницата Задоволни компании		Во рамки на буџетот на општината	Буџет на Општина Свети Николе, со помош на локалните бизниси	од 2024	

2	Изработка на регистар со заинтересиран и компании	Собирање на податоци за локалните бизниси Подготовка на регистарот	Детална база со податоци за активните правни субјекти кои се на територијата на општината	учество на 50 % од компаниите	200000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, со помош на локалните бизниси	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
3	Организација на настани и работилници (семинари, состаноци бизнис-бизнис, панел дискусии и сл.) на општинско и регионално ниво - на кои ќе се споделат информации за понатамошна соработка и споделување на сопствени искуства	Организација на годишна програма за дефинирање на редовни состаноци/обуки/соста ноци и сл. Редовна комуникација со локалните компании	Зголемена соработка и појасна слика за потребите кои ги имаат бизнис секторот и граѓаните	30 учесници на секој настан 10 склучени договори за соработка	800 денари / лице	Буџет на Општина Свети Николе, со помош на локалните бизниси	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
Приоритет 2: Намалување на невработено ста и насочени вработувања преку организирањ е на Денови на кариера	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати и индикатори**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	**Одговорно тело**

1	Подготовка на заеднички план/програма на општината и бизнис секторот за организирање на Денови на кариера за невработените лица	Планирање, подготовка, спроведување на истражување и подготовка на документ Анализа на состојби и досегашни програми во однос на невработеноста и вработувањето Анализа на типот и бројот на лица кои недостасуваат во локалните компании	Соодветни вработувања според стручноста и потребата на компаниите	1 Програма за намалување на невработеноста	Во рамки на буџетот на општината	Буџет на Општина Свети Николе; локални бизнис компании	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
2	Организирање на настанот Денови на кариера	Дефинирање на должината на траење на настанот; Објавување на официјалната страна на општината за информирање и отворена покана за учество до невработените лица		30% учество на компаниите 100 граѓани учесници	300 денари по лице	Буџет на Општина Свети Николе; локални бизнис компании	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
Приоритет 3: Привлекување на нови домашни и меѓународни инвестиции преку инвестициска промоција на општината пред домашни и меѓународни институции	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати и индикатори**	Индикатори	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	**Одговорно тело**

1	Привлекување на домашни и странски компании - инвеститори	Анализа за развој на погодни индустрии во Општина Свети Николе изработка на водич за привлекување на инвестиции	Изработен водич со: детална база за погодни индустрии кои може да се развиваат во општината и регионот, а ќе ги содржи и предностите кои ги нуди општината - електронска форма	Електронска верзија на Водич за развој на погодни индустрии	300000 денари	Буџет на Општина Свети Никол	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
2		Графичка подготовка и печатење на водичот	Водич со сите карактеристики и можностите за развој на економија во општината	Испечатени 1000 примероци	600 денари една брошура во боја до 20 страни B5 формат	Буџет на Општина Свети Никол	од 2024	
3		Дефинирање на план за организирање на Настани за промоција на општината секторски начосени	Јасно утврдени цели за развој на економските зони	2 настани годишно учество на 5 компании на еден настан кои ќе бидат можни нови инвеститори	120.000 денари за еден настан	Буџет на Општина Свети Никол	од 2024	
Стратешка цел 3: Подобрување на квалитетот на живеење преку социјална инклузија на младите, невработените и социјално ранливите лица								
Приоритет 1: Намалување на миграцијата на младите	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати и индикатори**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	

1	Стратегија за поддршка на младите	Анализа на состојбата во однос на вработеноста и вработувањето на младите, Подготовка на стратегија за активно вклучување на младите при донесување на одлуки токму за младите	Изработена стратегија	Вклучени минимум 10 млади лица во процесот на изработка	300000 денари	Буџет на Општина Свети Николе	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
2	Кампања за подигање на свеста кај младите за користење на активните мерки од Оперативен план за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот	Промоција на кампањата: електронски преку официјалната интернет страна на општината, печатење верзија на летоци со сите информации за кампањата и контакт на кој можат да се обратат, одржување на промотивните настани може да е во општинската зграда или пак во образовните институции	Подобрена соработка на општината и младите	2 промотивни настани годишно 60 учесници на настаните 60 пријави за користење на промотивните мерки 100 млади опфатени со кампањата	60000 денари/ годишно за кампања 200 денари еден леток во боја	Буџет на Општина Свети Николе, АВРМ	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
3	Помош на младите за влез на пазарот на трудот, преку одржување на Обуки и работилници за изработка на биографија и мотивационо писмо и запознавање со правата од работен однос	Организирање на обуките; дефинирање на типот на обуката и работилницата; отворна покана на младите објава на повик за учество (објавена на официјалната страна на општината, испратена до образовните институции во општината и др.)	Дефиниран програми кон кои треба да се насочат младите за нивно стручно обучување	60 учесници на обуките и работилниците 4 одржани обуки и работилници на годишно ниво	400 денари по лице	Буџет на Општина Свети Николе	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности

Приоритет 2: Поддршка на младите и спортот	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати и индикатори**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	
1	Спортски активности	Организирање на: -Летен Турнир во мал Фудбал - Турнир во мал Фудбал – с. Мустафино - Меморијален турнир „Александар Серафимов“ - Турнир во кошарка 3x3 - Турнир во мал Фудбал – с. Ерџелија	Зголемена промоција на спортот	Организирање на: -Летен Турнир во мал Фудбал: 10 тимови - Турнир во мал Фудбал – с. Мустафино: 10 тимови - Меморијален турнир „Александар Серафимов“: 10 тимови - Турнир во кошарка 3x3: 10 тимови - Турнир во мал Фудбал – с. Ерџелија: 10 тимови	410000 денари	Буџет на Општина Свети Николе	Во 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности. Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање
2	Поддршка на спортски клубови, спортски здруженија и на училишниот спорт	Спроведување на проекти: -Спортски здруженија -Училишен спорт -Кошарка -Фудбал, Футсал -Ракомет	Зголемена промоција на спортот кај најмладите и сите спортски активисти	Спроведени и поддржани 25 проекти	2690000 денари	Буџет на Општина Свети Николе	Во 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање

3	Поддршка на млади и младинско учество	1.Конституирање на локалното собрание за млади -Спроведување на избор на членки/ови на Совет на Млади -Финансирање на потребите на Канцеларијата за млади 2. Спроведување на иницијатива за формирање на Младински центар 3. Изработка на Стратегија за млади 4. Финансирање на активности за млади (ж/м) – трибини, едукативни кампови, младинско учество, младинско информирање, еколошко – спортски – културни активности и др.	Зголемено ангажирање на младите од општината за нивен понатамошен развој во рамки на општината	5 члена на собранието за млади 1 општински простор достапен и адаптиран за Младински центар Изготвен 1 стратешки документ 4 активности организирани; и 10 момчиња и девојчиња - учесници/едуцирани;	140000 денари	Буџет на Општина Свети Николе	Во 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање; Службеник за млади
Приоритет 3: Социјални програми	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати и индикатори**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	**Одговорно тело**

1	Изработка на електронски информатор „Е-информатор“ за социјална заштита	Соработка со НВО организациите кои работат во областа социјално згрижување (на пр. Црвен крст); Собирање и анализа на податоци за електронски водич кој ќе ги информира социјално загрозените лица за социјалните мерки кои се активни и условите со кои може да се користат истите.	Зголемена соработка на општината со НВО организациите	Изработен „Е-информатор“	600000 денари	Буџет на Општина Свети Николе; Министерство за труд и социјална политика	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
2	Локално координативно тело за жртви на семејно насилство и секаков вид на насилство	Локално координативното тело ќе има задача да нуди стручна помош и правна заштита	Формирано тело за справување со насилство	20 лица/годишно на кои им е понудена стручна помош	60000 денари	Буџет на Општина Свети Николе; Министерство за труд и социјална политика	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
3	Програми за активно и здраво стареење: Соработка со центарот за социјални работи со цел обезбедување на нега на стари лица во домашни услови	Дефинирање на бројот на стари лица кои имаат потреба од ваков тип на помош Изработка на програма и дефинирање на активности Повик на волонтери Обука на волонтерите	Програма за нега на тари лица и зголемен број на згрижени стари лица	100 стари лица кои ќе бидат опфатени 10 вклучени волонтери	До 12000 денари за еден волонтер	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за труд и социјална политика, други извори	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности

4	Намалување на социјално загрозените семејства преку сезонски ангажман на лицата	Објавување на повик за пријавување Активно ангажирање на социјално загрозените лица како сезонски работници	Намален број на социјално загрозени семејства	20 лица кои ќе бидат ангажирани	до 21000 денари за едно лице	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за труд и социјална политика, други извори	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
5	Проширување на проектот „Народна кујна“ во руралните места	Анализа на руралните места каде што може да се прошири проектот Регистар на штитеници кои ќе ги користат услугите на Народната кујна	Згрижено население	100 штитеници 2 рурални места каде што ќе може да се прошири проектот	До 300 денари по лице по оброк	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за труд и социјална политика, други извори	Од 2025	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
6	Изградба на детска градинка во село Ерџелија	Зголемување на капацитетите на детските градинки –	Намалено иселување на населението од тоа населено место Вработување на лица за згрижување на децата и одржување на објектот Постоечки објект - детска градинка штопретставува капитален објект	50 згрижени деца 20 вработени	29000000	грант од Министерство за труд и социјална политика		Општина Свети Николе - Одделение за урбанизам и заштита на животна средина, МТСП

7	Поддршка на стари занаети – настани за промоција	Зачувување на стари занаети преку промоција на занаетите и вклучување на млади кои ќе се занимаваат со занаетчиство	Зачувување на традиционалните вредности кои произлегуваат од негувањето на старите занаети	одржан 1 настан годишно со можност за траење од 2 дена	300000 денари по настан	Буџет на Општина Свети Николе	Од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
Стратешка цел 4: Современа урбана и рурална инфраструктура, урбанистичко планирање и подобрување на условите во јавните институции во согласност со потребите на населението								
Приоритет 1: Патна инфраструктура	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	**Одговорен тело**
1	Изградба на патна и и комунална инфраструктура „Мало стопанство” (делумно реализирано)	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението		18401179 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
2	Локален пат за изградба, спој клучка м.в. Преодски ливади до с. Алакинци со во должина од 3.3 km, ширина на коловозот од 4.0 m земјен пат и е потребно истиот да се асфалтира	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението	3.3 km асфалтиран пат	30442500 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина

3	Локален пат за изградба од спој клучка магистрален пат Штип-Велес до с. Делесинци, во должина од 2.5 km ширина на коловозот од 4.0 m земјен пат и е потребно истиот да се асфалтира	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението	2.5 km асфалтиран пат	23062500 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
4	Локален пат за изградба од с.Преод до с.Трстеник, во должина од 3.1 km ширина на коловозот од 4.0 m е земјен пат и е потребно истиот да се асфалтира	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението	3.1 km асфалтиран пат	28597500 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
5	Локален пат Преод-Крушица во должина од 3.5 km комплет изведба (моментално е земјен пат) - тампонирање и асфалтирање	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението	3.5 km асфалтиран пат	32287500 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина

6	Локален меѓуопштински пат Горобинци-Иванковци во должина од 6.15 km за изградба (земјен пат)	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението	6.15 km за изградба (земјен пат)	56733750 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
7	Лента за исклучување и вклучување од регионален пат Р 1204до ГП бр.1 од ЛУПД за изградба на лесна и незагадувачка индустрија на КП 704, 705, 706 и 707 мв Меѓуендеци КО Амзабегово	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за пристап до и од регионалниот пат Р1204 Подобрени услови за населението	Лента за исклучување и вклучување од регионален пат, во должина од 130 m и ширина на коловозната лента од 3.0 m комплетна изградба	1199250 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
8	Зимско одржување на улици	Изработка на програма за одржување на улиците согласно претходно дефинирани предуслови Одржување на улиците согласно моменталната потреба	Спречување на уништување на постоечките улици Намалени сообраќајни незгоди	80% од сообраќајниците	868256 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
9	Изградба и реконструкција на локални патишта	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението	60% од постоечките сообраќајници	2425038 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина

10	Проект за паркинг простор во урбаниот дел од општината	Изработка на техничка документација за решавање на проблемот со просторот за паркирање во урбаниот дел	Делумно решавање на проблемот со сообраќајот во центарот на градот Свети Николе	Изработен изведбен проект со сите фази и ревизија	900000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
11	Изведба на паркинг простори	Финансиска конструкција Изведба на проектот	Намален сообраќаен метеж Олеснет пристап до секоја сообраќајница и побрзо движење низ урбаниот дел Уреден простор во урбаниот дел	50% поголема пристапност до центарот на градот и намалена гужва	6000 денари/m2	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
12	Реконструкција на улици во град Свети Николе ул. Питу Гули,улици во населба Поглед,Вера Циривири, Васка Циклева, Борис Трајковски, Карпошева, Македонска, Пиринска, ул.29-ти Ноември, Кумановска и Плоштад Илинден (дел) -развој на програма	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението	80% реконструирани улици согласно развојната програма	20000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина

13	Реконструкција на тротоари во населба Бел камен - развојна програма	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението, намален број на повредени пешаци	80% реконструирани тротоари согласно развојната програма	3000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
14	Реконструкција на улица Орце Николов	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението	80% комплетна реконструкција на целата улица	5000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
15	Реконструкција на улици во с.Црнилиште и с. Горобинци	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението	80% реконструирани улици	2000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
16	Изградба на улица бр.6 во с. Ерџелија	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за транспорт на патишта Подобрени услови за населението	100% реализација - изградба на улицата	3730080 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
Приоритет 2: Енергетска инфраструктура	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати и индикатори**	**Индикатори**	**Износ во денари финансирање**	**Извори на**	**Рок**	**Одговорно тело**

1	Санација и редовно одржување на постоечката енергетска инфраструктура на системот за улично осветлување и осветлување на јавни површини	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Зголемена стабилност на снабдувањето со енергија Подобра осветленост на сообраќајниците во општината Намален број на сообраќајни незгоди	50% реконструкција на енергетската инфраструктура	2000000 денари/годишно	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
2	Обновливи извори - Поставување на фотоволтаични системи за производство на електрична енергија на крововите од јавни згради во Општина Свети Николе	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Намалени финансиски средства за плаќање на потрошената електрична енергија	Поставени на фотоволтаични системи за производство на електрична енергија на 80% од покривите на јавните објекти	61500 денари за 1kW инсталиран систем од фотоволтаични панели	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
Приоритет 3: Комунална инфраструктура	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати и индикатори**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	**Одговорно тело**
1	Фекална канализација с. Кнежје	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Помала загаденост животната средина Решавање на проблемот со фекално - отпадна вода	50% покриеност на населеното место со инфраструктура за фекална канализација	11978491 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии, Министерство за транспорт и врски и други извори: ИПА програма, кредитни развојни линии и сл.		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина

2	Фекална канализација с. Сопот	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Помала загаденост животната средина Решавање на проблемот со фекално - отпадна вода	50% покриеност на населеното место со инфраструктура за фекална канализација	23960818 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии, Министерство за транспорт и врски и други извори: ИПА програма, кредитни развојни линии и сл.		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
3	Фекална канализација с. Мустафино	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Помала загаденост животната средина Решавање на проблемот со фекално - отпадна вода	50% покриеност на населеното место со инфраструктура за фекална канализација	32500000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии, Министерство за транспорт и врски и други извори: ИПА програма, кредитни развојни линии и сл.		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
4	Фекална канализација с. Кадрифаково	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Помала загаденост животната средина Решавање на проблемот со фекално - отпадна вода	50% покриеност на населеното место со инфраструктура за фекална канализација	23259037 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии, Министерство за транспорт и врски и други извори: ИПА програма, кредитни развојни линии и сл.		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
5	Фекална канализација с. Преод	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект поставување на канализација	Помала загаденост животната средина Решавање на проблемот со фекално - отпадна вода	50% покриеност на населеното место со инфраструктура за фекална канализација	18052650 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина

6	Фекална канализација с. Трстеник	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект поставување на канализација	Помала загаденост животната средина Решавање на проблемот со фекално - отпадна вода	50% покриеност на населеното место со инфраструктура за фекална канализација	12133400 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
7	Реконструкција на канализациона мрежа во град Свети Николе	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Континуирано и подолготрајно решавање на проблемите со канализационата мрежа во градот	50% реконструкција на канализационата мрежа во градот	2000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
8	Санација на речно корито на Горобинска река 3 фаза	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Уредена околната средина околу Горобинска река	100% реализација на 3 фаза од санацијата	6000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
9	Реконструкција на водоводна мрежа на ул.Орце Николов	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Континуирано и подолготрајно решавање на проблемите со водоводната мрежа	80% рекоснтруирана водоводна мрежа	500000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
10	Оспособување на бунари систем Дивљак	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрено снабдување со вода и решавање на проблемот во водоснабдувањето	100% реализација на проектот	2000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина

11	Припремни работи за приклучување на бунари од Горни ливади	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	решавање на проблемот во водоснабдувањет о	80% реализација на проектот	1000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
12	Реконструкциј а на водоводна мрежа во град Свети Николе	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Континуирано и подолготрајно решавање на проблемите со водоводната мрежа	50% реконструирана водоводна мрежа	500000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Општина Свети Николе Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
Приоритет 4: Подобрувањ е на условите во јавните институции во согласност со потребите на населението	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	**Одговорно тело**
1	Реконструкциј а на постоечките јавни објекти	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за постојаните и привремените корисници на јавните објектите	50 % целосно реконструирани објекти (санација на надворешни ѕидови, покривни конструкции, подови, таван, замена на дотраени прозори и врати, санација на водоводни линии, канализациони линии, санитарни простории, поголема	15000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПА програма		Градоначалн ик, директор на институција и економски оператор

				пристапност до влезовите)				
2	**Спроведување на мерки за енергетска ефикасност во јавните објекти (податоците се земени од Програмата за енергетска ефикасност на Општина Свети Николе 2024-2026)**							
2.1	Замена на прозорци и врати - ДГ Рахилка Гонева, Клон 1	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрен конфор за сите корисници на објектот, намалена загуба на енергија и подобрена финансиска состојба	378 m² заменети прозори и врати	2789640 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за Образование, БР,Министерство за финансии: ИПА програма, , и други извори		Градоначалник, директор на институција и економски оператор
2.2	Замена на прозорци и врати - ЈКП Комуналец филтер станица	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрен конфор за сите корисници на објектот, намалена загуба на енергија и подобрена финансиска состојба	25.8 m² заменети прозори и врати	190404 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма, и други ивори		Градоначалник, директор на институција и економски оператор

2.3	Нова топлинска изолација на надворешни ѕидови - СОУ Кочо Рацин гимназиска зграда	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрен конфор за сите корисници на објектот, намалена загуба на енергија и подобрена финансиска состојба	1657 m^2 топлинска изолација на надворешен ѕид	3800000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за Образование, БР,Министерство за финансии: ИПА програма, , и други извори		Градоначалник, директор на институција и економски оператор
2.4	Нова топлинска изолација на покривна конструкција - СОУ Кочо Рацин гимназиска зграда	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрен конфор за сите корисници на објектот, намалена загуба на енергија и подобрена финансиска состојба	1015 m^2 топлинска изолација на покривна конструкција	2000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за Образование, БР,Министерство за финансии: ИПА програма, , и други извори		Градоначалник, директор на институција и економски оператор
2.5	Поставување на фотонапонски панели на зградата каде што е сместена општинската администрација	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Намалени сметки за електрична енергија, подобрена финансиска состојба	360 m^2 површина на која ќе се постави систем од фотонапонски панели	3000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма		Градоначалник, директор на институција и економски оператор
2.6	Поставување на фотонапонски панели - ООУ Свети Кирил и Методиј	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Намалени сметки за електрична енергија, подобрена финансиска состојба	50 m^2 површина на која ќе се постави систем од фотонапонски панели	600000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за образование и наука, Министерство за финансии: ИПА програма		Градоначалник, директор на институција и економски оператор

2.7	Поставување на фотонапонски панели - ОУ Гоце Делчев	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Намалени сметки за електрична енергија, подобрена финансиска состојба	60 m² површина на која ќе се постави систем од фотонапонски панели	650000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори		Градоначалник, директор на институција и економски оператор
3	Изработка на проекти за поставување на сончеви системи на покривите на објектите за добивање на електрична енергија за потребите на објектите	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Намалени сметки за електрична енергија, подобрена финансиска состојба	Систем од фотонапонски панели поставен на 80% од јавните објекти	100000 денари/ проект	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори	Во тек на 2024	Градоначалник и економски оператор
4	Поставување на систем за прифаќање и одведување на атмосферските води во ООУ „Свети Кирил и Методиј“	Изработка на техничка документација Реализација на проект	Намалена влага во објектот, решавање на проблем со прокиснување	400 m цевки за одведување на атмосферските води	500000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори	Во тек на 2024	Градоначалник и економски оператор за поставување на инсталација
5	Хортикултурно уредување на училишниот двор во ООУ „Гоце Делчев“ и изградба на мини амфитеатар	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Уреден простор	Уреден простор	300000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори	Во тек на 2024	Градоначалник и економски оператор
6	Реконструкција на под во една училница прв спрат во ООУ „Гоце Делчев“	Изработка на техничка документација Реализација на проект	Подобри услови за користење	50 m² површина на реконструиран под	200000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори	Во тек на 2024	Градоначалник и економски оператор за замена на под

7	Изработка на проект за електрична инсталација, поставување на електрична инсталација, електрично броило и поставување на вентилација во балон сала при ООУ „Даме Груев“	прецизирање на сите поединости за изработка на проектната документација	ирзаботени сите фази од техничкиот проект	изработен детален проект	500000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори	Во тек на 2024	Градоначалник и економски оператор
8	Асфалтирање на спортското игралиште во СОУ Кочо Рацин -кај земјоделското училиште	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Поголема спортска активност на младите	Број на корисници на игралиштето	1300000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори	Во тек на 2024	Градоначалник и економски оператор
9	Изградба на затворено повеќенаменско спортско рекреативно игралиште – Балон сала во склоп на СОУ Кочо Рацин	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Поголема спортска активност на младите	Изграден спортски терен		Програмата за регионален развој на Бирото за регионален развој за 2023 година, кофинансиран од Општина Свети Николе	2024 година	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање

10	Реконструкција и адаптација на санитарни јазли во СОУ "Кочо Рацин" Свети Николе – поднесена апликација од МОН	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за користење на објектот	Реконструиран објект	2564530,8 денари	Министерство за наука и образование, Општина Свети Николе	Од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање
11	Реконструкција на подови, плафони, ѕидови и врати во училници и училишна библиотека во ООУ „Кирил и Методиј" Свети Николе - поднесена апликација од МОН	Изработка на техничка документација Финансиска конструкција Реализација на проект	Подобрени услови за користење на објектот	Реконструиран објект	8351388,64 денари	Министерство за наука и образование, Општина Свети Николе	Од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање
Приоритет 5: Одржлив развој на општината	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	**Одговорно тело**

1	Проширување на мрежата за собирање на отпад во општината	Анализа за населени места кои ќе бидат вклучени Набавка на минимум 2 дополнителни камиони	методологија за собирање на отпадот од населените места каде што не се собира отпад чиста и незагадена животна средина	2 специјализирани камиони за собирање на комунален отпад 300 нови корисници	Минимум 2000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПА програма	од 2025	Општина Свети Николе - Одделение за комуналнин работи; Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
2	Студија за систем за справување со отпад на целата територија на општината со целосна организација на селектирање, транспорт и рециклирање на отпадот од страна на заинтересиран и претпријатија (договор за услуги, концесија)	Собирање на податоците, дефинирање на потребите на граѓаните	Анализа на моменталната состојба во однос на количина на отпад по тип, утврдување на можностите за селектирање, транспорт и рециклирање, истражување на заинтересирани претпријатија	Изработена студија со разработен план и стратегија за справување со отпадот	200000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПА програма	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за комуналнин работи; Одделение за урбанизам и заштита на животна средина

3	Спроведување на активностите предвидени во стратешкиот документ Локален Еколошки Акционен План (ЛЕАП) на Општина Свети Николе	Анализа на мерките и активностите од документот ЛЕАП и дефинирање на приоритетни мерки	Почиста животна средина, намалена загаденост на водата, воздухот и почвата	Спроведување на 60% од предложените мерки и активности		Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПА програма, ИПАРД програма и други извори	од 2025	Општина Свети Николе - Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
4	Уредување и одржување на јавни површини	Хортикултурно уредување, замена на постоечка опрема: клупи, канти, летниковци, реквизити за детски игралишта.	Уредени јавни површини	80% од јавните површини	2000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПА програма и други извори	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за комуналнин работи; Одделение за урбанизам и заштита на животна средина
Стратешка цел 5 Промоција на културни манифестации и развој на одржлив туризам								
Приоритет 1: Промоција и организирањ е на културни манифестаци и во општина Свети Николе	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	**Одговорно тело**

1	Изработка на годишна програма за културни манифестации, во соработка во НВО секторот и со Месните заедници	Осмислување на соодветни настани кои ќе можат да се организираат	Зголемена соработка со НВО секторот и месните заедници, Програма за манифестации на годишно ниво	1 годишна програма(курикулум)	Во рамки на предвидените тековни активности на општината	Буџет на Општина Свети Николе	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности
2	Организирање на културните манифестации и настани (социјални медиуми, изработка на промотивни материјали во електронска и печатена верзија)	Подготовки за манифестацијата, изработка на брошурата - подготовка на соодветен материјал, графичка подготовка пред печатење	Организација на манифестации и печатење на промотивна брошура за настаните	1 електронска брошура Испечатени 1000 примероци брошури	300000 денари/методологија 600 денари за еден примерок печатена брошура во боја до 20 стр	Буџет на Општина Свети Николе	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање
Приоритет 2: Развој на туризмот	**Проект**	**Активности**	**Очекувани резултати**	**Индикатори**	**Износ во денари**	**Извори на финансирање**	**Рок**	**Одговорно тело**

1	Развој на рурален туризам - пилот проект за промоција на рурален туризам	Обука, приспособување на одредени локации за прилагодување на просторот за спроведување на пилот проектот Осмислување на програма, Обука за лицата кои ќе се вклучат во пилот проектот	Поголема промоција и посетеност на општината и населените места	2 карактеристични куќи целосно опремени во традиционален Овчеполски изглед	3000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПА програма	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање
2	Развој на рурален туризам - одржување на манифестација за органски производи (на општинско или регионално ниво)	Повик до населението кое се бави со производство на органски производи за учество на манифестација со сопствен штанд за промоција	Организирање на настанот, промовирање на органски производи, поголема видливост на органските производи	одржана 1 манифестација 30 учесници со свој штанд за промоција на производи 400 посетители	300000 денари / настан	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПА програма, ИПАРД програма	од 2024	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање

3	Подобрување на инфраструктурата до и околу постоечките археолошки локалитети, простори за рекреација и излетнички места	Зафат за чистење и целосно уредување на патеки до сите археолошки локалитети	Средени археолошки локалитети согласно прописите	30% поголема посетеност на археолошките локалитети	1000000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма	2025	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање

4	Изработка на проект за приспособување на просторот околу езерото Мавровица за рекреативни цели	објавување на јавна набавка за изработка на техничка проектна документација Избор на најповолна понуда	подготовка на техничка документација со сите фази	изработен технички проект	700.000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за финансии: ИПА програма	до 2025	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање

5	Расчистување и целосно уредување на просторот околу езерото Мавровица	Зафат за расчистување на теренот	зголемен број на посетители	50% број на посетители	10.000.000 денари	Буџет на Општина Свети Николе, Министерство за земјоделие, сточарство и шумарство, Министерство за финансии: ИПА програма	до 2026	Општина Свети Николе - Одделение за Локален економски развој и јавни дејности; Оделение за буџетска координација, буџетска контрола, сметководство и плаќање

11 АНЕКС 2: Анкета

Стратегија за Локален Економски развој - Општина Свети Николе

51 responses

Доколку сакате да добивате информации и да земете понатамошно партиципативно учество во следните чекори при изработка на Стратегија за Локален Економски развој - Општина Свети Николе внесете Ваши контакт информации (телефон/ мејл).

1. Старосна структура

51 responses

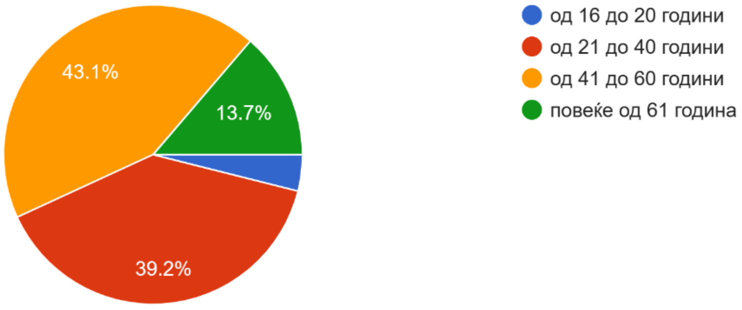

2. Полова структура

51 responses

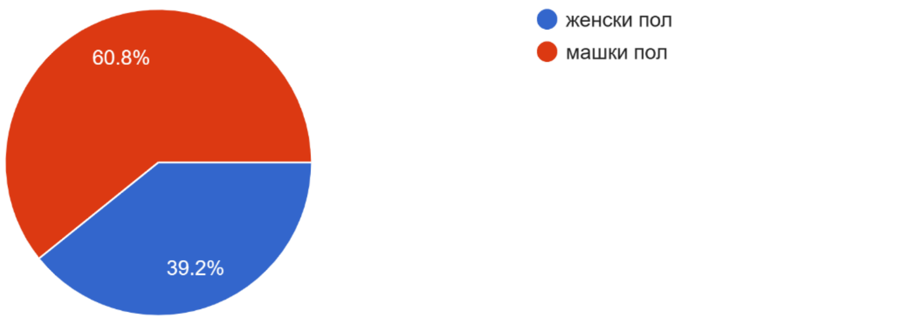

3. Образовна структура

51 responses

4. Место на живеење

51 responses

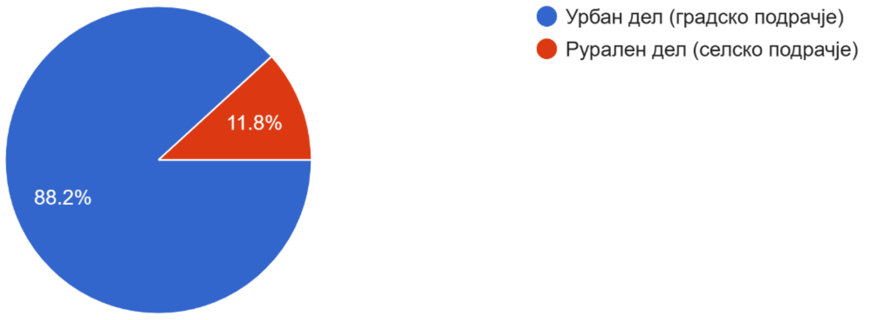

5. Социјален статус (доколку не сте вработен одете на 9 прашање)
51 responses

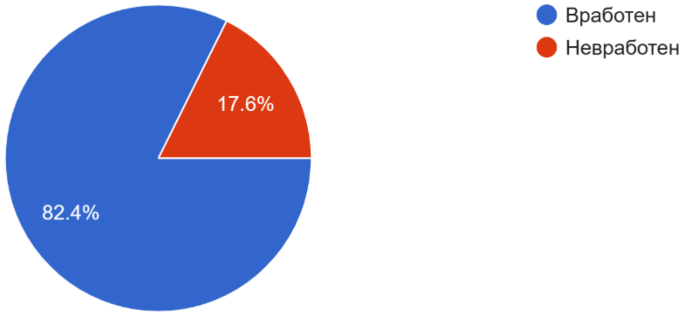

6. Наведете каков вид на сопственост е компанијата во која сте вработен
46 responses

7. Во која општина се наоѓа Вашата работа?
43 responses

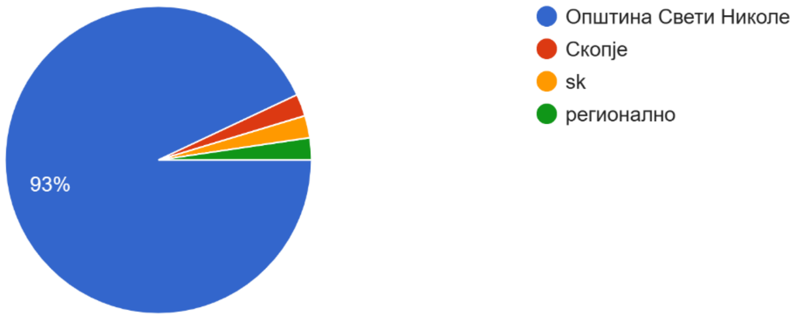

8. Наведете го секторот во кој припаѓа компанијата во кој сте вработен/а, согласно националната класификација

42 responses

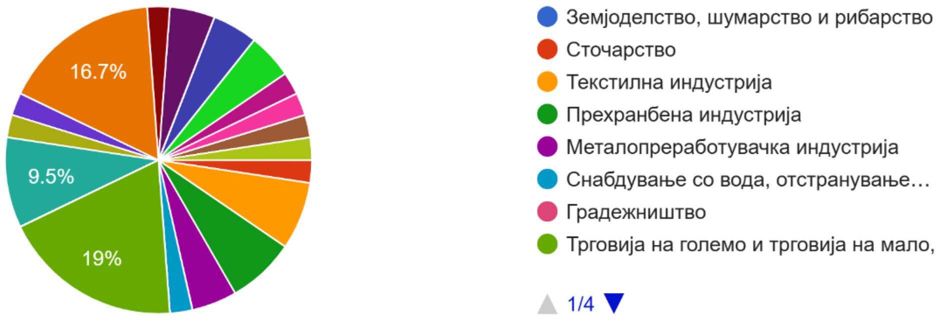

9. Вкупен број на членови во домаќинството

51 responses

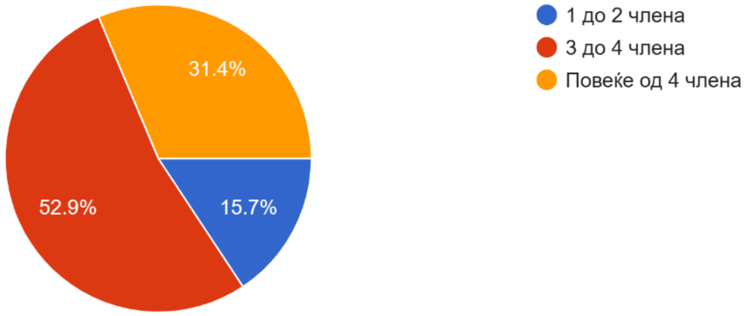

10. Вкупни месечни примања во семејството

51 responses

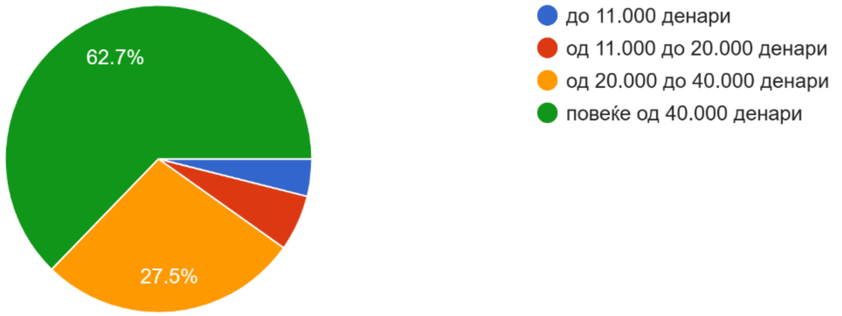

11. Како би ја оцениле моменталната состојба на локалната економија во Општина Свети Николе?

51 responses

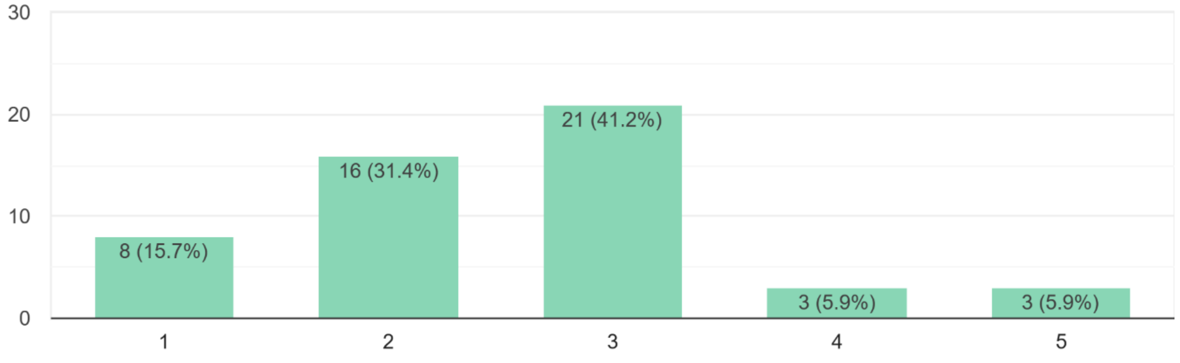

12. Дали сте запознаени со некои иницијативи за локален економски развој кои се спроведуваат во општината во последните 3 до 5 години?

51 responses

12. Дали сте запознаени со некои иницијативи за локален економски развој кои се спроведуваат во општината во последните 3 до 5 години?

51 responses

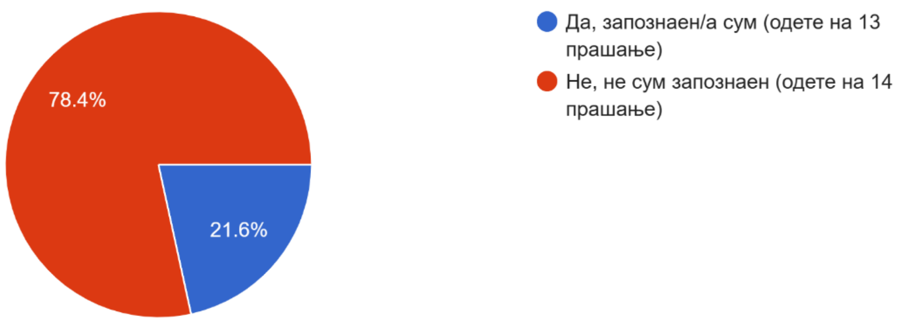

13. Наведете ги иницијативите за локален економски развој со кои сте запознаени, а се спроведуваат во Општина Свети Николе во последните 3 до 5 години

10 responses

Општинско корисна работа

Прашалник за инвеститори

не сум запознаен

Infrastruktura i vrabotuvanje

само поправка на улици

немам

афатлтирање на патишта, и водовод поставување

поправка на патишта

проект за млади, (видов од фалер)

Организација на обуки за граѓани

14. Што мислите на кои индустрии треба да се фокусира општината за да го поттикне економскиот раст и создавање на нови работни места? (Изберете најмногу 3 индустрии)

51 responses

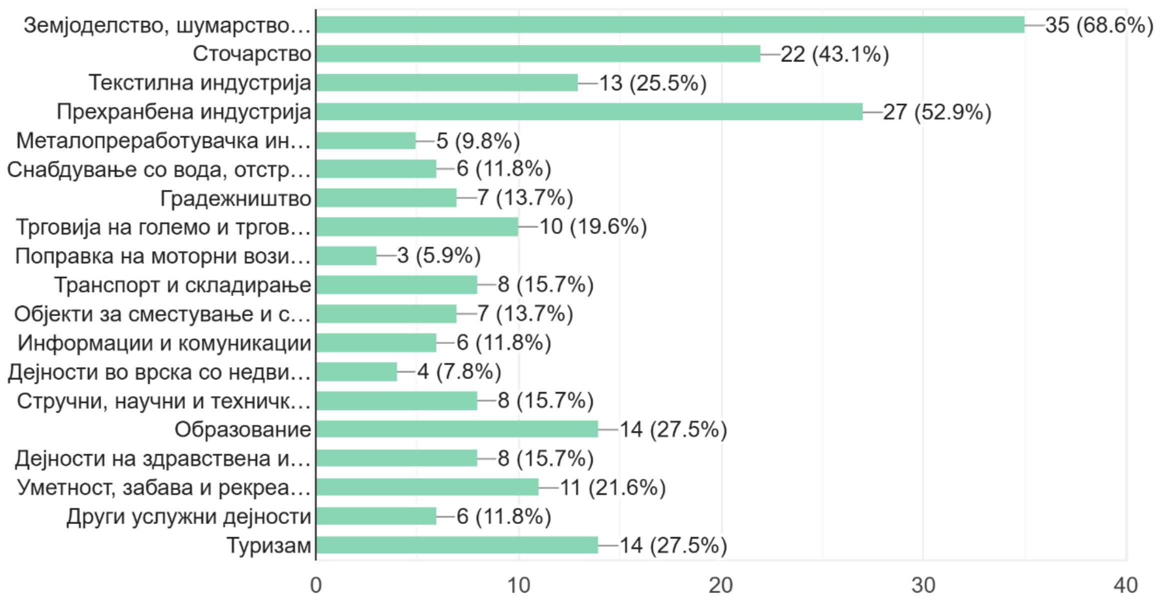

15. Дали Вие или некој што го познавате сте започнале бизнис во општината во изминатите 3 години?

51 responses

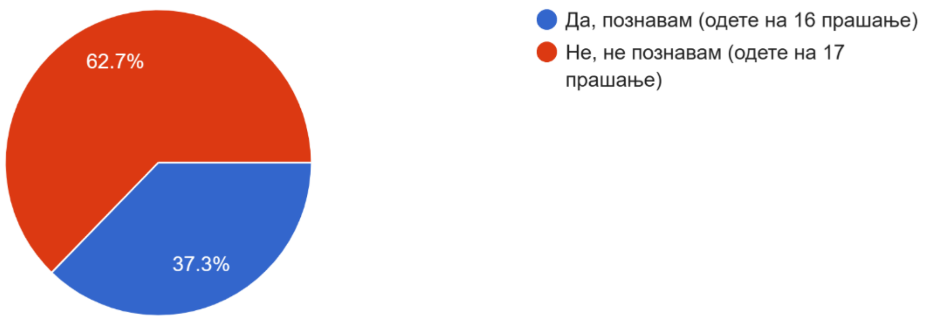

16. Означете во која индустрија припаѓа бизнисот што Вие сте го започнале или го започнал/а некој/а што го познавате

22 responses

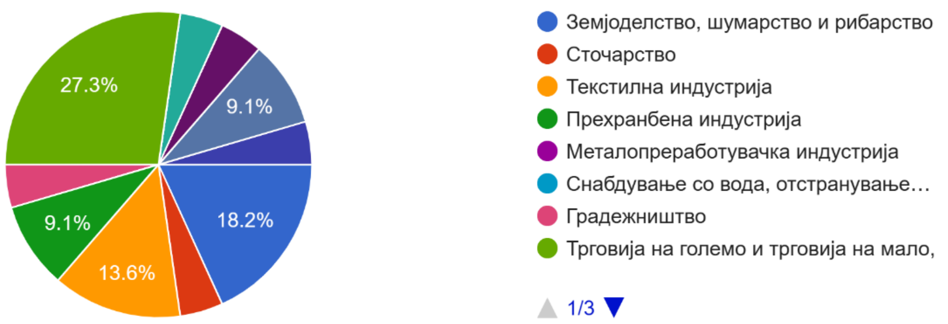

17. Во последните 5 години Општина Свети Николе инвестираше во подобрување на инфраструктурата:

51 responses

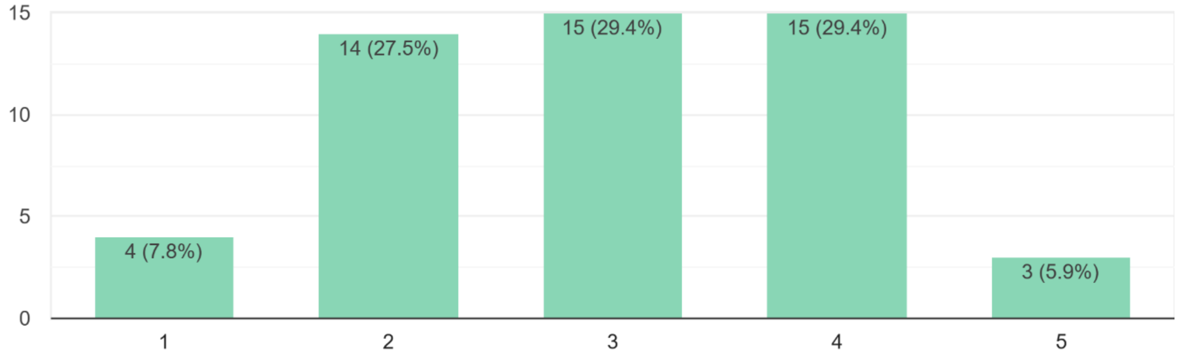

18. Кои стопански индустрии мислите дека се особено важни за економија во општината? (Изберете најмногу 3 индустрии)

51 responses

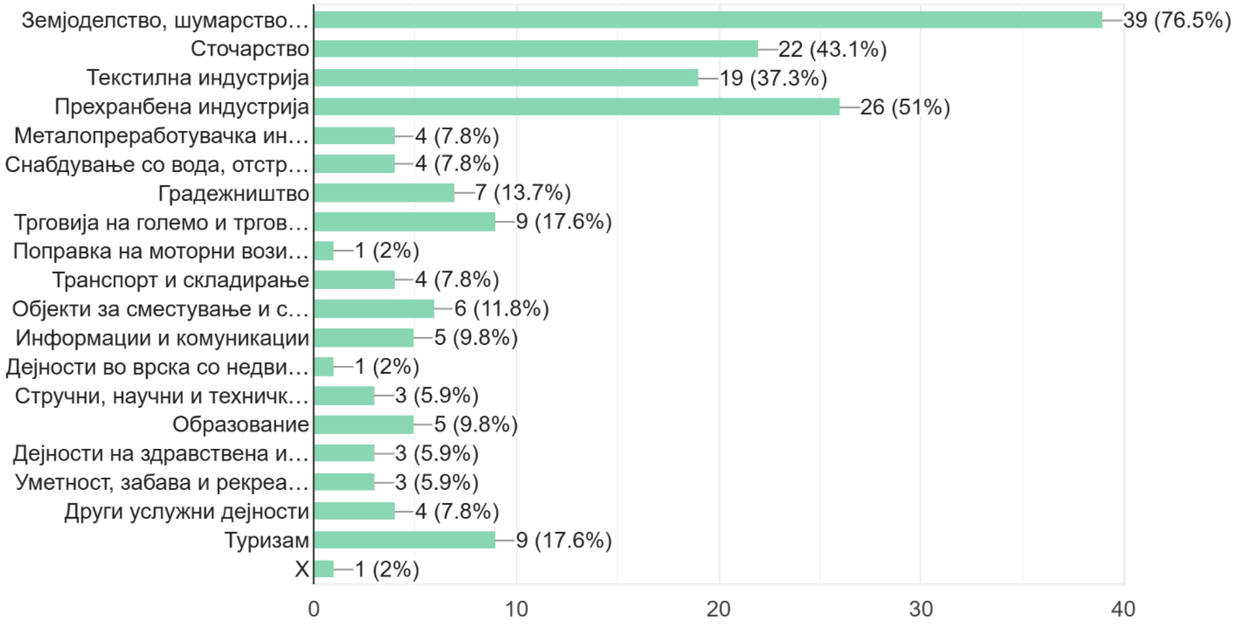

19. Какви предлози имате за тоа како општината треба да го планира локалниот развој во следниот 5 годишен период?

51 responses

/

nemam

.

немам

1

Немам предлози

Инфраструктура и водоснабдување

Развој на туризам, нови работни места за задржување на младите, повеќе спортски активности

1. Да се подобри целосната инфраструктура на територија на општина Свети Николе (патна инфраструктура, паркинзи, содржини за рекреација идр.)
2. Да се направи сеопфатна анализа на расположливи ресурси и можности за развој на општината, но и интереси и потенцијали на жителите и понатаму обезбедување соодветна поддршка за нивна реализација
3. Департизација и креирање на мерки и можности за стимулација на младите да останат во општината
4. Да се креираат соодветни услови за економско јакнење на жените (градинки или дневни центри во поголемите рурални средини, локален јавен превоз и др.)
5. Да се направи проценка и поттикне искористување на земјоделските и сточарските потенцијали кои ги има општината.
6. Да се креираат услови за развој на различни форми на туризам и др.

Infrastruktura vo centralno podracje
Pesacki,velosipedski pateki,uredeno zelenilo
Sreduvanje na soobrakajniot metez(haos)

kultura, obrazovanie, higiena, rabota

контактирајте ме за соработка, благодарам однапред

Изготвување на ДУП за индустриски зони во рамките на ГУП на Свети Николе и продажба на градежно државно земјиште во тие индустриски зони на заинтересирани компании за развој на индустријата во градот

hvhjjhj,bh

непосреден засилен контакт со ТИРС зоните

да се дефинира мобилноста во градот, безредието да се надмине и да се работи на промена на свесноста на луѓето за користење на моторните возила, кои го загадуваат воздухот, да се субвенционира од општината да се купат е-мопеди како би се намалило загадувањето на воздухот но и да се направи патеката за движење на овие е-мопеди за да не дојде до загрозување на безбедноста на мобилноста, зашто во моментот е загрозена заради немање решение за нив.

Poveke industriski zoni realni ne kako do sega

X

немам предлог

Да најде цврсти странски инвестиции, и да ги подобри условите на земјоделците (откуп, наводнување, механизација итн)

инвестиции во обновливи извори на енергија

Развој на туризам (селски, археолошки и сл),
"Младите во земјоделието до финален продукт"

подобрување во инвраструктурни решенија,донасање на инвестиции,вложувсање во младите како спорт култура и други стручни дејности.

Привлекување на инвеститори со преработувачки капацитети .Стимулирање на млади образовни кадри да започнат сопствен бизнис.

развој на индустриска зона

треба да се создаваат услови за формирање на нови работни места

да се вработени младината според стручната подготовка

Најпрво да се напушти политичкиот концепт на клиентелизам, искоренување на корупцијата во јавните институции, намалување на вработените во јавната администрација, за на крај вработувањето да е само на исклучиво адекватен кадар.

да го развие повеќе земјоделството

повеќе фабрики

соработка со земјоделците и приватниот сектор

да се насочи кон нови вработувања

повеќе културни манифестации

Dzabe predlozi. Ke pravat kako shto sakaat.

??

не

да направи план за да ги задржи младите

да дојде некоја странска фирма

повеќе соработка со граѓаните за да се слушнат нивните потреби

да се помогнат земјоделците

да се насочат кон инвестиции од странство

привлекување на странски капитал за отворање на фабрика

да се направи програма за помош на земјоделците при продажба

програми за поддршка на приватниот сектор

да се најдат начини за да се задржат младите

стратегија за привлекување на странски инвестиции

20. Кои се вистинските силни страни и можности (потенцијали) за развој на Општина Свети Николе? (Изберете најмногу 5 од понудените)

51 responses

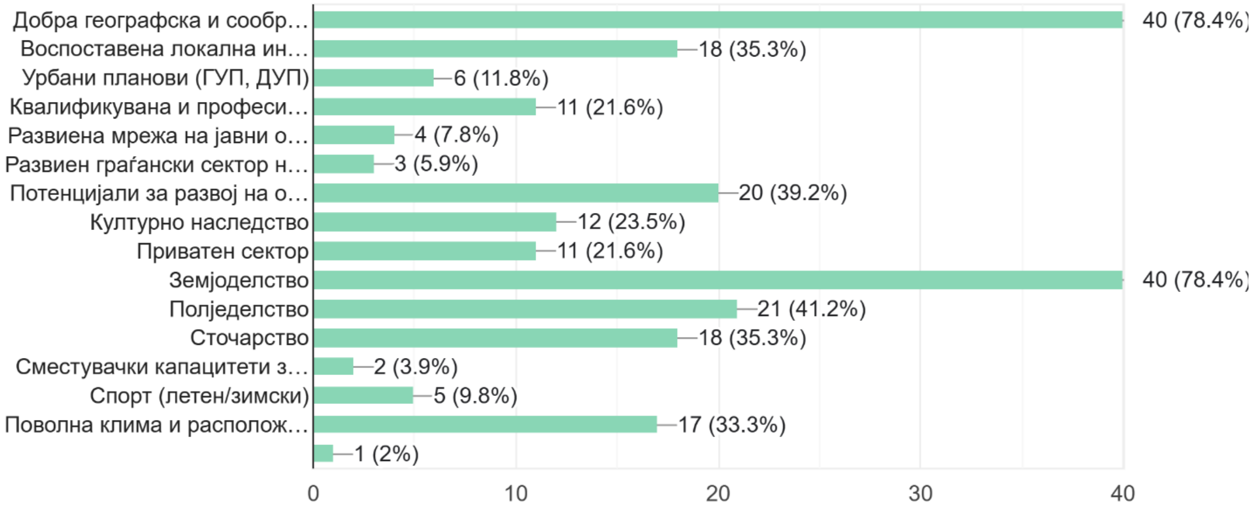

21. Според Ваше мислење, на која приоритетна област Општина Свети Николе треба да го стави фокусот за унапредување на локалниот ек...ните 5 години? (Изберете најмногу 3 области)

51 responses

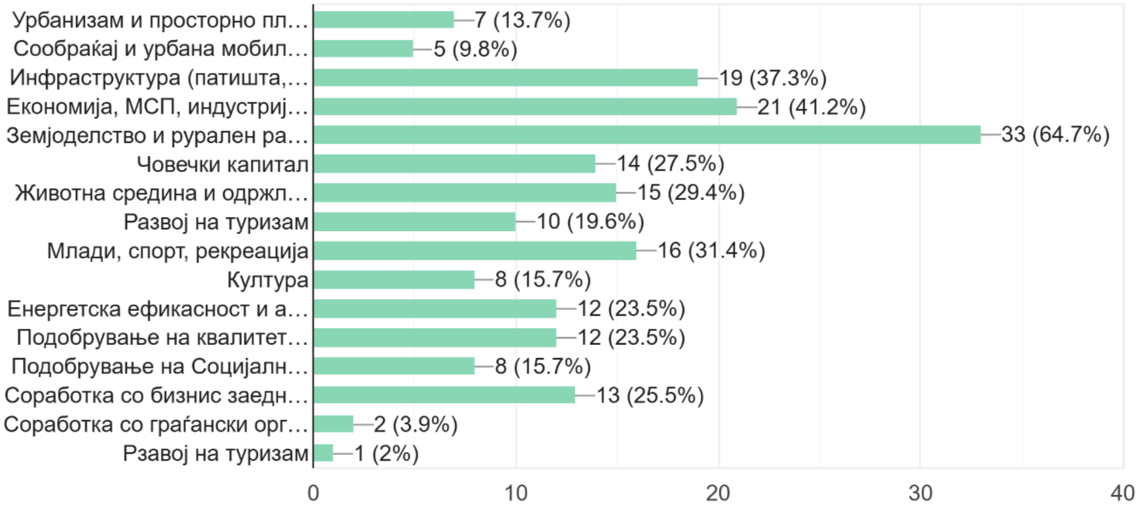

22. Бидејќи има многу аспекти што една ваква анкета не може да ги опфати, би Ве замолиле да додадете какви било коментари или препораки/сугестии а се однесуваат на Локалниот економски развој во Општина Свети Николе.

50 responses

При креирање на стратегијата да се внимава на родовата застапеност во секој сегмент и креирање на мерки за поддршка и можности на жените особено од руралните средини. Креирање на мерки за поддршка и можности за младите. Стратегијата да биде реално остварлива со индикатори за следење и соодветен буџет пресликани и во годишните општински програми од соодветните области.

Transparentnost

Da go zacuva ona sto go ima, da go unapredi delot vo detskata zastita i obrazovanie, kultura, higiena i uste mnogu drugi raboti koi se ocigledni.

градба за индустријата, бидејќи во Свети Николе објекти во кои може да се започне и развива било какво производство нема, и доколку сакаме да напредуваем мора што побрзо да се овозможи градење на нови индустриски објекти.

da gi zadarzi mladite vo gradot bidejki tie se nasata idnina , ostana samo starao naselenie

анкетата е со низок квалитет

Poveke sredbi so biznis sektorot

X

немам коментар

Да најде цврсти странски инвестиции, и да ги подобри условите на земјоделците (откуп, наводнување, механизација итн)

нема

Поради старосната структура на населението треба да се размислува за сместувачки капацитети на стари и изнемоштени лица на кои им е потребна грижа од трето лице. (старечки домови)

да се донесат повеќе странски инвестиции

да се направи базен, места за млади наменети за спорт и рекреација, курсеви за млади и стари и тн.

Искрено економскиот развој во мојата општина во наредниот период не го гледам ништо подобро во однос на изминатиот, од проста причина што демографскиот пад во изминативе две децении си го стори своето.

вработување на младите без врски

привлекување на нови инвестиции во Општината насочени кон вработување на младите

<3 site ke se otselat

??

поголема соработка со приватните компании и граѓаните

не

немам што да дополнам